

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018

(Σύμφωνα με το Ν. 3556/2007, άρθρο 4)

ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 22059150000

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 11867/06/Β/86/38

15ο χλμ. Εθνικής Οδού Ρεθύμνου - Ηρακλείου

Δήμος Αρκαδίου Ρεθύμνης

Τ.Κ. 74100

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	4
Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	5
1. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις περιόδου αναφοράς	5
2. Σημαντικά γεγονότα χρήσης 2018	6
3. Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη για τη χρήση 2019	9
4. Γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης	10
5. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες	10
5.1. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες	10
5.2. Κίνδυνος αγοράς	11
5.3. Πιστωτικός κίνδυνος	11
5.4. Κίνδυνος ρευστότητας	12
5.5. Κίνδυνος βιολογικών στοιχείων	12
6. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	12
7. Πληροφορίες και επεξηγηματική έκθεση του άρθρου 4 παρ. 7 & 8 Ν. 3556/2007	13
8. Μερισματική πολιτική	14
9. Ίδιες μετοχές	14
10. Έρευνα και ανάπτυξη	14
11. Υποκαταστήματα	14
12. Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης	14
12.1. Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης	14
12.2. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης	14
12.3. Παράρτημα	26
13. Μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση	26
13.1. Εταιρική υπευθυνότητα	26
13.2. Υγεία - Ασφάλεια - Περιβάλλον	27
13.3. Εργασιακά και Κοινωνικά Θέματα	27
13.4. Ηθική και Διαφάνεια - Κώδικας Δεοντολογίας	28
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	29
Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	35
14. Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	36
14.1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	36
14.2. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	37
14.3. Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	38
14.4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών	39
15. Σημειώσεις επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων	40
15.1. Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία	40
15.2. Πλαίσιο κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων	41
15.3. Εκτιμήσεις και κρίση στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών	41
15.4. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές και μεθόδους	43
15.5. Σύνοψη λογιστικών αρχών και μεθόδων	48
15.6. Λειτουργικοί τομείς	54
15.7. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	55

15.8. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	56
15.9. Υπεραξία	57
15.10.Επενδύσεις σε θυγατρικές	57
15.11.Λοιπές επενδύσεις	58
15.12.Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....	58
15.13.Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.....	58
15.14.Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία.....	59
15.15.Αποθέματα.....	60
15.16.Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	60
15.17.Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	61
15.18.Ίδια κεφάλαια	61
15.19.Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	61
15.20.Παροχές προς εργαζομένους.....	62
15.21.Προβλέψεις	63
15.22.Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	63
15.23.Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις	64
15.24.Πωλήσεις.....	65
15.25.Λειτουργικά έξοδα	66
15.26.Λοιπά έσοδα/έξοδα	66
15.27.Χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα)	66
15.28.Κέρδη ανά μετοχή.....	67
15.29.Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	67
15.30.Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις	68
15.31.Κίνδυνος χρηματοοικονομικών μέσων.....	69
15.32.Πολιτική διαχείρισης κεφαλαίου.....	71
15.33.Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς	72

Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου

Βεβαιώνεται και δηλώνεται ότι, εξ όσων γνωρίζουμε, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της «ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.» για την χρήση 2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως του εκδότη καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανόμενων ως σύνολο.

Βεβαιώνεται και δηλώνεται επίσης, ότι, εξ όσων γνωρίζουμε, η έκθεση του διοικητικού συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Ρέθυμνο, 24 Απριλίου 2019

**Ο Πρόεδρος Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος**

**Ο Αντιπρόεδρος Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος**

Μέλος Δ.Σ.

Εμμανουήλ Δομαζάκης
Α.Δ.Τ. Ι 975738 / 74

Κωνσταντίνος Δομαζάκης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 187558 / 06

Πέτρος Παπαδάκης
Α.Δ.Τ. Χ531699

Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 136 του Κ.Ν. 2190/1920 και του άρθρου 4 το Ν.3556/2007, σας υποβάλλουμε για την χρήση 2018 την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες του Ομίλου και της εταιρίας «ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.», χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση των μετόχων και του επενδυτικού κοινού για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα, τη συνολική πορεία και τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης (01/01/2018 – 31/12/2018), σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ίδιας περιόδου. Επίσης γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία στο μέλλον και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτών προσώπων.

Η παρούσα Έκθεση εμπεριέχει κατά τρόπο σύντομο πλην όμως ουσιαστικό όλες τις σημαντικές επιμέρους θεματικές ενότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες, με βάση το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο και απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπειριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα κατά την εν λόγω χρονική περίοδο της Εταιρίας καθώς και του Ομίλου.

1. Χρηματοοικονομικές εξελίξεις και επιδόσεις περιόδου αναφοράς

Μεταβολές οικονομικών μεγεθών

Οι πωλήσεις του Ομίλου ανήλθαν σε 117,8 εκ. € εμφανίζοντας αύξηση 9 % σε σχέση με τη χρήση 2017. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τη μητρική εταιρεία ανήλθαν σε 117,2 εκ. € την χρήση του 2018 έναντι 107,6 εκ. € την αντίστοιχη χρήση του 2017, ήτοι αυξημένα κατά 8,9 %.

Το αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων, επενδυτικών και εξόδων αναδιοργάνωσης (EBITDA) του Ομίλου ανήλθε σε -899 εκ. €, έναντι 13,0 εκ. € το 2017. Τα αντίστοιχα μεγέθη της Εταιρείας ανήλθαν σε -21,76 εκ. € για την χρήση 1/1-31/12/2018 έναντι 13,33 εκ. € την αντίστοιχη χρήση του 2017. Το αναπροσαρμοσμένο αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων, επενδυτικών και εξόδων αναδιοργάνωσης (EBITDA) για την εταιρεία ανήλθε σε 13,5 εκ. € το 2018 έναντι 13,3 εκ. € το 2017. Αντίστοιχα το αναπροσαρμοσμένο αποτέλεσμα για τον Όμιλο ανήλθε σε 5,8 εκ. € για τη χρήση 2018 και 13,0 εκ. € για τη χρήση 2017.

Το αποτέλεσμα προ φόρων ανήλθε για τον Όμιλο σε -15,4 εκ. € έναντι 67 χιλ. € τη χρήση 2017. Σε επίπεδο Εταιρείας το αποτέλεσμα προ φόρων ανήλθε σε -35,2 εκ. € έναντι 2,1 εκ. €.

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες – Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης

Χρηματοοικονομικοί δείκτες	Όμιλος				Εταιρεία			
	31/12/2018	31/12/2017	Δ	Δ%	31/12/2018	31/12/2017	Δ	Δ%
Πωλήσεις	117.792	108.115	9.677	9,0%	117.162	107.590	9.572	8,9%
Μικτό περιθώριο	53.073	47.689			52.408	47.168		
	45,1%	44,1%			44,7%	43,8%		
Εναλλακτικοί δείκτες	Όμιλος				Εταιρεία			
	31/12/2018	31/12/2017	Δ	Δ%	31/12/2018	31/12/2017	Δ	Δ%
EBITDA	(899)	13.029			(21.761)	13.326		
Περιθώριο EBITDA	-0,8%	12,1%			-18,6%	12,4%		
Καθαρός δανεισμός / EBITDA	(121,54)	8,18			(4,95)	7,61		
Λειτουργικές ροές	11.778	11.594	184	1,6%	9.058	11.995	(2.937)	-24,5%
Αναπροσαρμοσμένο EBITDA	5.823	13.029	(7.207)	-55,3%	13.556	13.326	230	1,7%

Ο Όμιλος εφαρμόζει Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ») στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό του. Οι δείκτες αυτοί εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου και της χρηματοοικονομικής του θέσης.

- EBITDA: «Αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και απομειώσεων»: Ο δείκτης προσθέτει στα ενοποιημένα λειτουργικά κέρδη προ τόκων και φόρων τις συνολικές αποσβέσεις ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων καθώς και τις τυχόν απομειώσεις (έκτακτες και μη επαναλαμβανόμενες) που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης.
- Περιθώριο EBITDA (%): Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το EBITDA (ως ανωτέρω) με το σύνολο του κύκλου εργασιών.
- Λειτουργικές ροές: Αποτελεί των άθροισμα των ταμειακών ροών που προκύπτουν από τη συνήθη λειτουργία του Ομίλου. Χρησιμοποιείται ως δείκτης μέτρησης των ροών που δημιουργεί ο Όμιλος προ των ταμειακών εκροών προς επενδύσεις και χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης και αποδοτική η δημιουργία ταμειακών διαθεσίμων.

- Καθαρός δανεισμός / EBITDA: Υπολογίζεται ως σύνολο δανεισμού μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς το μέγεθος EBITDA (ως ανωτέρω). Αποτελεί δείκτη μέτρησης χρηματοοικονομικής επίδοσης.

Δανεισμός

Ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε 107,9 εκ. € έναντι 101,4 εκ. € την 31/12/2017.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου την 31/12/2018 ανέρχεται σε 109,5 εκ. € έναντι 106,6 εκ. € την 31/12/2017.

Σημειώνεται ότι η εταιρεία την 11/5/2016 υπέγραψε συμφωνία χρηματοδότησης ύψους 15 εκ. €, πενταετούς διάρκειας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Η συμφωνία αφορά σε χρηματοδότηση ειδικού σκοπού για την ανάπτυξη των R&I έργων (Research & Innovation) της εταιρείας καθώς και την επέκτασή της στις διεθνείς αγορές. Μέχρι την 31/12/2017 έχει εκταμιευτεί το ποσό των 10 εκ. €. Το υπόλοιπο ποσό 5εκ. € εκταμιεύτηκε σε δύο δόσεις, στις 7 Ιανουαρίου 2019 ποσό 3,5 εκ. € και στις 15 Απριλίου 2019 εκταμιεύτηκε το υπόλοιπο 1,5 εκ. €.

2. Σημαντικά γεγονότα χρήσης 2018

Εμπορικές δραστηριότητες

Η αγορά λιανεμπορίου κινήθηκε θετικά το 2018, σημειώνοντας ανάπτυξη της τάξης του 2,7% σε αξία πωλήσεων (SymphonyIRI, Infoscane HM/SM).

Μεγάλη συμβολή σε αυτό, είχε το γεγονός ότι το 2018 εξελίχθηκε σε ιδιαίτερα θετική χρονιά για τις «ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ Α.Ε.». Η αλυσίδα παρέμεινε προσηλωμένη στους στόχους της και κατάφερε μέσα στο 2018 να ολοκληρώσει σε πολύ μεγάλο βαθμό, το πλάνο ανασχεδιασμού της οργανωτικής της δομής, την ανανέωση του δικτύου καταστημάτων της καθώς και να πετύχει μεγαλύτερη διείσδυση στην περιφέρεια. Αξίζει να σημειωθεί, ότι οι πωλήσεις σε μεγάλο αριθμό καταστημάτων του πρώην δικτύου της ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, βρίνουν συνεχώς αυξανόμενες και έχουν ξεπεράσει τις επιδόσεις του 2014.

Η αγορά των αλλαντικών κινήθηκε με αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης σε αξία πωλήσεων, σημειώνοντας πτώση κατά 2% σε σχέση με το 2017. Ωστόσο, η CRETA FARMS κατάφερε όχι μόνο να διατηρήσει το ηγετικό της μερίδιο στην κατηγορία αλλά και να σημειώσει αύξηση πωλήσεων κατά 9%, αποτυπώνοντας τα θετικά αποτελέσματα του στρατηγικού πλάνου ανάπτυξης του 2018.

Η στρατηγική της εταιρείας το 2018 στηρίχθηκε στα παρακάτω βασικά σημεία:

- Παρουσίαση νέων καινοτόμων λανσαρισμάτων στην κατηγορία των αλλαντικών και του νωπού χοιρινού κρέατος που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των καταναλωτών και απαντούν για ακόμη μία φορά στις διατροφικές τους ανησυχίες.
- Είσοδος σε νέες αγορές όπως η αγορά του ψητοπωλείου και του κατεψυγμένου προψημένου γύρου με διαφοροποιημένα προϊόντα κάτω από το δυνατό brand name «Εν Ελλάδι».
- Στρατηγικής σημασίας συμφωνία με την αλυσίδα Δ. ΜΑΣΟΥΤΗΣ, τον ηγέτη του λιανεμπορίου στη Βόρεια και Κεντρική Ελλάδα.
- Συνεχής ανάπτυξη σημείων διανομής τόσο στο οργανωμένο λιανεμπόριο, σε αλυσίδες μικρού και μεσαίου μεγέθους όσο και στο κανάλι του HO.RE.CA..
- Αναδιοργάνωση λειτουργιών του Ομίλου με έμφαση στην παραγωγική διαδικασία και στις λειτουργίες διανομής και εφοδιασμού με στόχο την περαιτέρω δημιουργία οικονομιών κλίμακος.
- Συνεχής παρακολούθηση της τάσης των διεθνών αγορών α' & β' υλών και πραγματοποίηση στοχευμένων αγορών.

Σειρά αλλαντικών «ΧΩΡΙΣ»

Έπειτα από 2 χρόνια έρευνας και ανάπτυξης, η CRETA FARMS δημιούργησε τη νέα σειρά αλλαντικών ΧΩΡΙΣ. Την πρώτη γευστική σειρά αλλαντικών χωρίς συντηρητικά, χωρίς χρωστικές, χωρίς πρόσθετα, χωρίς γλουτένη, με μόλις 0-3% λιπαρά. Πρόκειται για αλλαντικά στην πιο φυσική τους μορφή που τα χαρακτηρίζει παράλληλα κορυφαία γεύση χάρη στο εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο καθώς και η εγγύηση ποιότητας της CRETA FARMS. Η νέα σειρά αλλαντικών «ΧΩΡΙΣ», έρχεται ως απάντηση στις σύγχρονες διατροφικές απαιτήσεις των καιρών που θέλει τους 7 στους 10 Έλληνες να διαβάσουν πάντα τις ετικέτες πριν αγοράσουν ένα προϊόν, γεγονός που σημαίνει πως τους απασχολεί ιδιαίτερα τι καταναλώνουν και το 83% των καταναλωτών να ανησυχεί για το θέμα της ύπαρξης συντηρητικών στα τρόφιμα, αποφεύγοντας προϊόντα που τα εμπεριέχουν.

Κατεψυγμένος προψημένος γύρος «ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ»

Όντας ο μεγαλύτερος παραγωγός χοιρινού κρέατος της χώρας με τη μοναδική καθετοποιημένη μονάδα, λάνσαρε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, κατεψυγμένο προψημένο γύρο από 100% ελληνικό κρέας. Ο Εν Ελλάδι χοιρινός γύρος είναι ο μοναδικός γύρος από ελληνικό χοιρινό ειδικής εκτροφής, χωρίς συντηρητικά και χωρίς γλουτένη. Παράγεται από το ήδη γνωστό νωπό χοιρινό κρέας Εν Ελλάδι, που προέρχεται από χοίρους που μεγαλώνουν στην Ελλάδα και εκτρέφονται με εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, κρητικά βότανα και αρωματικά βότανα. Το ελαιόλαδο εξαφανίζει τη μυρωδιά του χοίρου και κάνει το κρέας πιο

μαλακό και ζουμερό, τα κρητικά βότανα έχουν αντιοξειδωτική και αντιμικροβιακή δράση που προστατεύουν την υγεία του ζώου αντικαθιστώντας τα αντιβιοτικά ενώ τα αρωματικά βότανα προσφέρουν μοναδική γεύση και άρωμα στο κρέας του χοίρου. Τη γκάμα συμπληρώνει ο Εν Ελλάδι γύρος κοτόπουλο, από κοτόπουλα ελληνικής προέλευσης που εκτρέφονται με επιλεγμένο σιτηρέσιο. Η ιδιοπαραγόμενη ειδική διατροφή σε συνδυασμό με τις άριστες συνθήκες εκτροφής, βελτιώνουν την υγεία του ζώου άρα και την ποιότητα του κρέατος και δημιουργούν τον πιο ευκολοχώνευτο και γευστικό γύρο της αγοράς που οι καταναλωτές μπορούν να απολαύσουν σε λίγα μόλις λεπτά.

Συνεργασία με Δ. Μασούτης

Νέα, στρατηγικής σημασίας, συνεργασία πραγματοποίησε η εταιρεία στα μέσα του 2018 με την αλυσίδα Δ. ΜΑΣΟΥΤΗΣ. Έπειτα από συνεχόμενη απουσία πολλών ετών, επαναποθετήσε τα προϊόντα της στα ράφια της λιανεμπορικής εταιρείας Δ. ΜΑΣΟΥΤΗΣ που αποτελεί τη μεγαλύτερη αλυσίδα της Βόρειας και Κεντρικής Ελλάδας και μετρά 333 καταστήματα πανελλαδικά. Με την είσοδό της αυτή, προσδοκά την περαιτέρω ανάπτυξη του ηγετικού της μεριδίου με σκοπό να καλύψει τις καθημερινές διατροφικές ανάγκες ακόμη περισσότερων καταναλωτών που αναζητούν γευστικά προϊόντα με καλύτερο διαθρεπτικό προφίλ.

Αναδιοργάνωση δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος, προς υλοποίηση του επιχειρηματικού του σχεδίου, συνεχίζει τις επενδύσεις όσον αφορά τις παραγωγικές της λειτουργίες στους τομείς αλλαντικών και χοιρινού κρέατος.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις στις εγκαταστάσεις της εταιρείας στο Κρυονέρι προκειμένου να πραγματοποιηθεί πλήρης εκμετάλλευση των παραγωγικών χώρων προσδίδοντας βέλτιστο όφελος στο παραγωγικό κόστος και βελτίωση των υπηρεσιών διανομής και εφοδιασμού.

Σημειώνεται ότι ο Όμιλος έχει προχωρήσει σε ανασχεδιασμό των λειτουργιών εφοδιασμού και μεταφορών. Το 2019 μπήκε σε λειτουργία νέο λογισμικό διαχείρισης αποθεμάτων και διανομής αναμένοντας βελτιώσεις στα παραγωγικά κόστη και έξοδα διανομής.

Συγκρότηση νέου Διοικητικού Συμβουλίου

Κατόπιν της Ετήσιας Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας, της 15/2/2019, το Διοικητικό Συμβούλιο συνήλθε και συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

- Εμμανουήλ Δομαζάκης, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος,
- Κωνσταντίνος Δομαζάκης, Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος,
- Πέτρος Παπαδάκης του Βασιλείου, μη εκτελεστικό μέλος,
- Χρήστος Τσάλλης του Ηρακλέους, μη εκτελεστικό μέλος,
- Εμμανουήλ Κοτζαμπασάκης του Γεωργίου, μη εκτελεστικό μέλος,
- Αλέξανδρος Στρίμπερης του Ιωάννη, μη εκτελεστικό μέλος,
- Εμμανουήλ Μαργωμένος του Γεωργίου, μη εκτελεστικό μέλος.

Η θητεία των μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου λήγει την 14/2/2024.

Οι Χρήστος Τσάλλης, Νικόλαος Καλαμαράς και Παναγιώτης Βρουστούρης απαρτίζουν την Επιτροπή Ελέγχου του Ν. 4494/2017.

Αποφάσεις Τακτικής Γενικής Συνέλευσης μετόχων

Την 13/6/2018 πραγματοποιήθηκε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας. Συνοπτικά ελήφθησαν οι παρακάτω αποφάσεις:

- Εγκρίθηκαν οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και Ενοποιημένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της εταιρικής χρήσης από 1/1/2017 έως 31/12/2017.
- Εγκρίθηκε η διάθεση αποτελεσμάτων της εταιρικής χρήσης από 1/1/2017 έως 31/12/2017 και λήψη απόφασης για τη μη διανομή μερίσματος από τα αποτελέσματα της χρήσης από 1/1/2017 έως 31/12/2017.
- Εγκρίθηκε η εκλογή Νόμιμων Ελεγκτών (τακτικού και αναπληρωματικού) για τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 1/1/2018 έως 31/12/2018, της επισκόπησης των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων της περιόδου από 1/1/2018 έως 30/6/2018, καθώς επίσης και του ελέγχου της φορολογικής συμμόρφωσης της εταιρείας και της χορήγησης της «Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου Φορολογικής Συμμόρφωσης» για την χρήση από 1/1/2018-31/12/2018 και καθορισμός των αμοιβών αυτών.
- Εγκρίθηκε η απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Νόμιμου Ελεγκτή από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για τα πεπραγμένα της εταιρικής χρήσης 2017 (1/1/2017 – 31/12/2017).
- Έγκριση της αμοιβής των Νόμιμων Ελεγκτών για τη χορήγηση της «Ειδικής Έκθεσης Ελέγχου Φορολογικής Συμμόρφωσης» σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 Ν. 2238/94 για τη χρήση από 1/1/2017 έως 31/12/2017

- Έγκριση αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για την εταιρική χρήση 2017 (1.1.2017 – 31.12.2017). Προέγκριση αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για την εταιρική χρήση 2018 (1.1.2018 – 31.12.2018) και για το α' εξάμηνο της εταιρικής χρήσης 2019 (1.1.2019 – 31.12.2019), κατ' άρθρο 24§2 Κ.Ν. 2190/1920.
- Εγκρίθηκε η παροχή αδείας για κατάρτιση κι έγκριση ήδη κατηρτισμένων συμβάσεων α) με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και β) με συνδεδεμένες, κατ' άρθρο 42ε παρ. 5 κ.ν. 2190/1920, επιχειρήσεις, δυνάμει του άρθρου 23α Κ.Ν. 2190/1920.
- Εγκρίθηκε η χορήγηση στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και στους Διευθυντές αυτής άδειας, σύμφωνα με το άρθρο 23§1 Κ.Ν. 2190/1920, συμμετοχής σε Διοικητικά Συμβούλια ή στη διεύθυνση εταιρειών του Ομίλου της Εταιρείας, που επιδιώκουν τους ίδιους ή παρόμοιους σκοπούς.
- Εγκρίθηκαν οι συναλλαγές με συνδεδεμένες εταιρείες, όπως απεικονίζονται στις ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις 31/12/2017.
- Εγκρίθηκε η εκλογή των μελών Επιτροπής Ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4449/2017.

Αποφάσεις Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης μετόχων

Η Εταιρεία στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της πραγματοποιήθηκε την 28η Αυγούστου 2018, ημέρα Τρίτη και ώρα 11.00 π.μ. στα γραφεία της. Αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των 866.712 ευρώ με καταβολή σε μετρητά, μέσω έκδοσης 2.063.600 νέων, κοινών και μετά ψήφου μετοχών που αντιστοιχούν σε ποσοστό 7% του σημερινού μετοχικού κεφαλαίου, με τιμή διάθεσης 0,60€ ανά μετοχή (ήτοι προς άντληση 1.238.160 ευρώ) με άσκηση δικαιώματος προτιμήσεως υπέρ των παλαιών μετόχων. Παρέχεται δικαίωμα προτιμήσεως στην αύξηση υπέρ των παλαιών μετόχων, κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας.

Σε περίπτωση ύπαρξης κλασματικού δικαιώματος η εγγραφή ή και η προεγγραφή θα γίνεται για το ακέραιο τμήμα του δικαιώματος, και δη στον αμέσως πλησιέστερο ακέραιο αριθμό. Σε περίπτωση μερικής κάλυψης, η αύξηση θα ισχύσει μέχρι του ποσού της καλύψεως και το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας θα αυξηθεί μέχρι το ποσό κάλυψης.

Νέο Μέλος Δ.Σ.

Στην συνεδρίαση της 24^{ης} Απριλίου το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε τον Πέτρο Μαραβελάκη του Ευαγγέλου ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος σε αντικατάσταση του Αλεξάνδρου Στρίμπερη.

Μετασχηματισμοί Ομίλου

Στο πλαίσιο ανάπτυξης του κρέατος «Εν Ελλάδι» η Διοίκηση του Ομίλου επαναπροσδιόρισε τους στρατηγικούς στόχους σχετικά με την αξιοποίηση της χοιροτροφικής μονάδας ιδιοκτησίας της θυγατρικής «ΤΕΤΟΦΑΡΜΑ Α.Ε.». Με την από 17/4/2018 απόφαση των Διοικητικών Συμβουλίων της «ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.» και της «ΤΕΤΟΦΑΡΜΑ Α.Ε.» διακόπηκαν οι εργασίες συγχώνευσης κατ' εφαρμογή των άρθρων 68-77 και 78 του Κ.Ν. 2190/1920, των άρθρων 52-55 του Ν. 4172/2013 και του άρθρου 61 του Ν. 4438/2016.

Απομειώσεις Θυγατρικών

Η εταιρεία λαμβάνοντας ουσιαστικές επιχειρηματικές αποφάσεις προχώρησε στην απομείωση της απαίτησης της από την θυγατρική της Creta Farms USA. Επιπρόσθετα στον όμιλο, εξετάστηκε η Υπεραξία που είχε αναγνωρισθεί για την θυγατρική Creta Farms U.S.A. και απομειώθηκε.

Στις 22 Νοεμβρίου 2018 προέβη στην πώληση των ακινήτων της θυγατρικής (ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.) και αποπλήρωσε τον δανεισμό της. Συνέπεια αυτού προχωρήσαμε στην απομείωση για το σύνολο των απαιτήσεων και του ποσού της επένδυσης στην θυγατρική αυτή. Το σύνολο των απομειώσεων με βάση τα παραπάνω για την χρήση 2018 αθροίζονται σε :

Εταιρεία

ΕΠΕΝΣΥΣΗ - ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΒΕΕ	9.302.160,00
ΒΡΑΧ/ΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.199.671,38
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΒΕΕ	782.636,20
ΑΠΙΤΗΣΕΙΣ - ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΒΕΕ	59.887,25
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΝΔΕΔ.ΕΠΙΧ.ΚΡΕΤΑ FARMS USA	14.139.499,69
ΕΣΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΑΠΟ ΠΙΣΤ.ΤΟΚΟΥΣ ΣΕ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ (ΚΡΕΤΑ FARMS USA)	7.833.938,68
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ	35.317.793,20

Όμιλος

Goodwill CRETA FARMS USA	6.721.621,59
--------------------------	--------------

3. Προβλεπόμενη πορεία και εξέλιξη για τη χρήση 2019

Το 2019 βρίσκει την CRETA FARMS σε ανοδική τροχιά, αναπτυσσόμενη θετικά με ρυθμό ανάπτυξης 2% στην ώριμη αγορά των αλλαντικών και με σχεδόν 3πλάσιο ρυθμό, σε σχέση με την αγορά, στην κατηγορία των κατεψυγμένων κρεατοσκευασμάτων (113% vs 40%). Βασικοί άξονες ανάπτυξης είναι το ισχυρό brand name «Εν Ελλάδι» και τα πολύ πετυχημένα λανσαρίσματα που υλοποιήθηκαν το 2018 στην κατηγορία των αλλαντικών και του προψημένου γύρου.

Όντας ο μεγαλύτερος παραγωγός χοιρινού κρέατος της χώρας και ηγέτης της κατηγορίας αλλαντικών με μερίδιο που ξεπερνά το 26% σε αξία πωλήσεων, οι στόχοι για το 2019 περιλαμβάνουν α) την περαιτέρω ενίσχυση της ηγετικής της παρουσίας στην αγορά αλλαντικών με νέα καινοτόμα προϊόντα β) την περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς του προψημένου γύρου στο οργανωμένο λιανεμπόριο και στο κανάλι του HO.RE.CA. γ) τη μεγαλύτερη διείσδυση στην αγορά του ψητοπωλείου που εκτιμάται σε €1 δις καθώς και δ) τη δυναμική είσοδο σε νέες κατηγορίες τροφίμων όπως αυτή των σαλατών με διαφοροποιημένα προϊόντα υψηλής διαθρεπτικής αξίας.

Στην αγορά των αλλαντικών, συνεχίζει την επέκταση των σημείων διανομής της νέας σειράς CRETA FARMS ΧΩΡΙΣ, αλλαντικά χωρίς συντηρητικά, χρωστικές, πρόσθετα και γλουτένη, ενώ παράλληλα ετοιμάζει να λανσάρει και νέα καινοτομικά προϊόντα που θα διευρύνουν τη γκάμα της νέας σειράς τόσο στον πάγκο των αλλαντικών όσο και στο ράφι. Επιπρόσθετα, συνεχίζει να δίνει έμφαση στην ενίσχυση της παρουσίας της με το brand name «Εν Ελλάδι», τόσο στο Retail, σε αλυσίδες μικρού και μεσαίου μεγέθους όσο και στο κανάλι του HO.RE.CA, αναπτύσσοντας διαρκώς σημεία διανομής.

Στην αγορά της κατάψυξης του οργανωμένου λιανεμπορίου, επενδύει στην ανάπτυξη της κατηγορίας του κατεψυγμένων προψημένων κρεατοσκευασμάτων τόσο με έντονο επικοινωνιακό πλάνο όσο και με το σχεδιασμό νέων γευστικών Εν Ελλάδι προϊόντων που θα πλασιώσουν τη γκάμα των κατεψυγμένων προψημένων γύρων και θα την εδραιώσουν σε ηγέτη της κατηγορίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά το πολύ πετυχημένο λανσάρισμα των Εν Ελλάδι κατεψυγμένων προψημένων γύρων, το μερίδιο της εταιρίας στην κατηγορία, εκτοξεύθηκε από το 23,8% στο 36,1%. Άμεσος στόχος, είναι και η ανάπτυξη της μέσα από το κανάλι του HO.RE.CA. με την προσφορά υψηλής ποιότητας προψημένου γύρου για τους επαγγελματίες της εστίασης που αναζητούν διαφοροποίηση.

Στην αγορά του ψητοπωλείου, συνεχίζει σταθερά να κάνει αισθητή την παρουσία της με τη σειρά Εν Ελλάδι. Σε μία αγορά που κατά καιρούς έχουν υπάρξει κρούσματα σχετικά με την ποιότητα και την προέλευση του κρέατος, η είσοδος της CRETA FARMS δημιουργεί νέα δεδομένα καθώς προσφέρει για πρώτη φορά στους επαγγελματίες του κλάδου μία επώνυμη και ευρεία γκάμα προϊόντων, ελληνικής προέλευσης, με γευστική και ποιοτική υπεροχή που φέρει όλες τις αξίες του brand name «Εν Ελλάδι».

Παράλληλα, η εταιρία σχεδιάζει τη στρατηγική είσοδό της στην κατηγορία των σαλατών, αναπτύσσοντας διαφοροποιημένα προϊόντα που θα συνδυάζουν κορυφαία γεύση χάρη στα εκλεκτά, ανώτερης ποιότητας συστατικά και το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, με απουσία συντηρητικών, trans λιπαρών και γλουτένης και με σημαντικά μειωμένο ποσοστό συνολικών λιπαρών.

Όσον αφορά στην υλοποίηση προγραμμάτων μείωσης κόστους, στα αποτελέσματα έχουν επιδράσει σημαντικά στην κερδοφορία του Ομίλου, επιφέροντας τα επιθυμητά αποτελέσματα, ενώ παράλληλα αναμένεται περαιτέρω ανάπτυξη τους εντός του 2019. Τα προγράμματα αφορούν σε μείωση του κόστους μεταφορικού έργου, την κατανάλωση ενέργειας, σε στοχευμένες αγορές α' και β' υλών και γενικά των λειτουργικών δαπανών.

Αναφορικά με τις θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου βρίσκονται σε εξέλιξη σχεδιασμοί και ενέργειες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και τη μεγαλύτερη δυνατή συμβολή τους στο αναπτυξιακό σχέδιο που υλοποιεί η διοίκηση. Για το εσωτερικό της χώρας η χοιροτροφική μονάδα της θυγατρικής «ΤΕΤΟΦΑΡΜΑ Α.Ε.» προβλέπεται να αξιοποιηθεί πλήρως, στο πλαίσιο ανάπτυξης της παραγωγής του κρέατος «Εν Ελλάδι», συμβάλλοντας με ολοκληρωμένη παραγωγή χοιρινού κρέατος. Η αναβάθμιση των εγκαταστάσεων της μονάδας είναι σε εξέλιξη και θα περιλαμβάνει εκτός από την εκτροφή και σφαγή χοίρων.

Σε ότι αφορά τις επενδύσεις στο εξωτερικό, ο Όμιλος έχει αναπροσαρμόσει τη στρατηγική του. Έχει σχεδιαστεί δυναμική προώθηση νέων κωδικών στην Κυπριακή αγορά μέσω της «Creta Farm Cyprus LTD» και αναδιοργάνωση των λειτουργιών της.

Σχεδιάζεται και η είσοδος της εταιρείας στη Ρουμανία με την ίδρυση εταιρείας στις 15/02/2019. Εξαγωγικά πολύ σημαντική χρονιά καθώς ήρθαμε σε συμφωνία με μεγάλες αλυσίδες Retail στην ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά της Ρουμανίας. Με όχημα μας τη θυγατρική Creta Farms Foods SRL και όπλα μας τις γκάμες των αλλαντικών και των προψημένων γευμάτων (Γύρος, Κεφτεδάκια κλπ.) στοχεύουμε να εκμεταλλευτούμε την εξαιρετική εικόνα που έχουν οι Ρουμάνοι καταναλωτές για την ελληνική κουζίνα και τα ελληνικά προϊόντα.

Λόγω των προβλημάτων που δημιούργησε η κρίση στην Ελλάδα και οι συνακόλουθες δυσκολίες ρευστότητας για στήριξη επεκτατικής ανάπτυξης στο εξωτερικό, η νέα στρατηγική βασίζεται στην περαιτέρω επέκταση της κατοχύρωσης πατεντών των καινοτόμων προϊόντων του Ομίλου σε όλο τον κόσμο και μέσω συνεργασιών, ανάπτυξη των εσόδων χωρίς να απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις. Η στρατηγική βασίζεται στην αξιοποίηση των κατοχυρωμένων ευρεσιτεχνιών και κυρίως της αποκτημένης τεχνογνωσίας.

Η συνεργασία στην Αυστραλία (Primo Meats) συνεχίζεται και είμαστε σε φάση διαπραγμάτευσης της συμφωνίας.

Η συνεργασία στην Ισπανία (Argal) αποδίδει ικανοποιητικά και εγγυημένα έσοδα την τρέχουσα περίοδο, ενώ παράλληλα επανασχεδιάζεται η δραστηριοποίηση της θυγατρικής στις Ηνωμένες Πολιτείες μέσω της εκμετάλλευσης των ευρεσιτεχνιών για δημιουργία ροών μέσω δικαιωμάτων (royalties).

4. Γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης

Κατά την 28/1/2019 ολοκληρώθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου 1,2 εκ. € που απορρέει από την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 28ης Αυγούστου 2018.

Ειδικότερα, η Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου καλύφθηκε κατά 1,26 φορές περίπου, αφού η ζήτηση από τους επενδυτές ανήλθε σε 2.607.806 μετοχές. Οι εγγραφές από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους καλύφθηκε κατά ποσοστό 92,51% με την καταβολή συνολικού ποσού € 1.145.455,80 που αντιστοιχεί σε 1.909.093 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ενώ 154.507 έμειναν αδιάθετες.

Με την από 28.01.2019 απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρίας, οι ως άνω 154.507 αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν στους ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής επενδυτές, αναλογικά με βάση τον αριθμό των αδιάθετων νέων μετοχών που έχουν ζητήσει (δικαίωμα προεγγραφής) σε σχέση με το σύνολο των προεγγραφών και μέχρι την πλήρη εξάντληση των αδιάθετων νέων μετοχών, με αποτέλεσμα το τελικό ποσοστό κάλυψης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου να ανέλθει σε 100,00% και το ποσό των αντληθέντων κεφαλαίων σε € 1.238.160.

Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε κατά € 866.712, με την έκδοση 2.063.600 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,42 η κάθε μία και ποσό € 371.448 πιστώθηκε στο λογαριασμό «διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Έτσι, το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε € 13.248.312 και διαιρείται σε 31.543.600 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,42 η κάθε μία κατά την σημερινή ημερομηνία.

Στις 02 Απριλίου 2019 ο κος Κωνσταντίνος Δομαζάκης, Αντιπρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Διευθύνων Σύμβουλος και βασικός μέτοχος της ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒΕΕ, απέστειλε επιστολή προς τον Ορκωτό Ελεγκτή της Εταιρείας με την οποία ισχυρίστηκε ότι ο ίδιος είχε χρηματοδοτήσει την εταιρία με κεφάλαια ύψος € 11,6 εκ. κατά τα έτη 2005 - 2006.

Σε συνέχεια της ανωτέρω επιστολής, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε άμεσα, προς προστασία της εταιρείας και του επενδυτικού κοινού, να διενεργηθεί σχετικός ειδικός έλεγχος από ανεξάρτητο ελεγκτικό όικο διεθνούς φήμης.

Από την έως σήμερα ελεγκτική εργασία του ανεξάρτητου ελεγκτικού οίκου δεν προκύπτουν επαρκή στοιχεία που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Δεν προέκυψε κάποιο γεγονός, μεταγενέστερο της 31/12/2018, πέραν των αναφερόμενων, το οποίο θα μπορούσε να επιφέρει σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση και λειτουργία του Ομίλου, πέραν των όσων αναφέρονται στην Ετήσια οικονομική έκθεση.

5. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

5.1. Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Συνοπτικά οι κίνδυνοι και οι αβεβαιότητες αναφέρονται παρακάτω:

- Μειωμένη αγοραστική δύναμη των καταναλωτών αναμένεται να φέρει μείωση κατανάλωσης, στροφή σε φθηνότερα προϊόντα και προσφορές.
- Μείωση εισοδήματος καταναλωτών λόγω φορολογικών υποχρεώσεων κατά το 2019
- Ο κλάδος τροφίμων αποτελεί ένα ιδιαίτερος ανταγωνιστικό περιβάλλον. Αν και η διείσδυση των εισαγωγών είναι περιορισμένη, η περαιτέρω μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος ενδέχεται να στρέψει μέρος του αγοραστικού κοινού σε προϊόντα χαμηλότερης τιμής και κατά κανόνα ποιότητας.
- Αύξηση στις διεθνείς τιμές των πρώτων υλών ή ελλείψεις αυτών ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά το κόστος παραγωγής της εταιρείας.
- Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε ρυθμιστικό περιβάλλον που αφορά σε περιβαλλοντικά πρότυπα και πρότυπα υγιεινής και ασφάλειας. Αλλαγές στο ρυθμιστικό περιβάλλον μπορούν να οδηγήσουν σε νομικές υποχρεώσεις και πρόσθετα κόστη.
- Η οικονομική κρίση που επικρατεί τα τελευταία έτη στην Ελλάδα θα μπορούσε ενδεχομένως να επιβαρύνει περαιτέρω τα οικονομικά μεγέθη της εταιρείας. Τα επιπλέον μέτρα που θα ληφθούν θα μειώσουν περαιτέρω το διαθέσιμο εισόδημα και πιθανόν να επηρεάσουν τη ζήτηση για καταναλωτικά προϊόντα.

5.2. Κίνδυνος αγοράς

5.2.1. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία ή οι ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου νομίσματος.

Το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών συναλλαγών των εταιρειών του Ομίλου γίνεται με το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος (νόμισμα λειτουργίας), το οποίο είναι το Ευρώ.

Το μεγαλύτερο μέρος του συναλλαγματικού κινδύνου του Ομίλου προέρχεται κυρίως από τις μεταβολές της ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου. Η μητρική εταιρεία κατέχει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (δάνεια και απαιτήσεις) σε δολάριο Αμερικής, ενώ ο Όμιλος ενσωματώνει στις ενοποιημένες καταστάσεις θυγατρική που λειτουργεί σε ξένο νόμισμα (δολάριο Αμερικής). Τα γεγονότα αυτά επηρεάζουν τα αποτελέσματα περιόδου και τα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX futures/forwards) και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest swaps) για αντιστάθμιση κινδύνων

5.2.2. Κίνδυνος επιτοκίου

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα για την διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου. Όπως και στο προηγούμενο έτος τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από τιμές επιτοκίων.

5.2.3. Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2018, Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό της, ο οποίος υπόκεινται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Σε περίπτωση που τα επιτόκια δανεισμού μεταβάλλονταν σε ποσοστό $\pm 10\%$, θεωρώντας όλες τις λοιπές μεταβλητές σταθερές, η επίδραση στα αποτελέσματα και στα ίδια κεφάλαια για τον Όμιλο και την εταιρεία θα είχε ως εξής:

Μεταβολή επιτοκίων	Όμιλος		Εταιρεία	
	10%	-10%	10%	-10%
Επίδραση στα ίδια κεφάλαια	(525)	525	(504)	504
Επίδραση σε προ φόρων αποτελέσματα	(740)	740	(709)	709

5.3. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο οικονομική ζημία λόγω αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Οι απαιτήσεις από πελάτες αποτελούν την κατηγορία χρηματοοικονομικών μέσων που ενδεχομένως να επηρεάσουν αρνητικά την ομαλή ρευστότητα του Ομίλου. Στα πλαίσια ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος μεριμνά, με βάση την ακολουθούμενη πολιτική, για την κατά το δυνατόν διασπορά των πωλήσεων του σε μεγάλο αριθμό πελατών, ενώ εφαρμόζει με συνέπεια σαφή πιστωτική πολιτική που παρακολουθείται και αξιολογείται σε συνεχή βάση, ώστε οι χορηγούμενες πιστώσεις να μην αποκλίνουν από το ανά πελάτη ορισθέν πιστωτικό όριο. Παράλληλα, μέρος των απαιτήσεων (άνω του 90%) εξασφαλίζονται μέσω εταιρείας ασφάλειας πιστώσεων ή/και factoring.

Για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ωρίμανση των απαιτήσεών τους και τυχόν προβλήματα που κατά το παρελθόν έχουν επιδείξει.

Οι απαιτήσεις που θεωρούνται επισφαλείς επανεκτιμώνται σε κάθε περίοδο αναφοράς και σχηματίζεται η σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Το υπόλοιπο που αφορά τις απαιτήσεις έναντι πελατών, αφορά υπόλοιπο μετά απομειώσεων, χωρίς να ληφθούν υπόψη εξασφαλίσεις ή άλλη πιστωτική αναβάθμιση πιστωτικές αναβαθμίσεις. Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όσες απαιτήσεις δεν έχουν απομειωθεί είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων και των ληξιπρόθεσμων υπολοίπων που δεν έχουν απομειωθεί.

5.4. Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

5.5. Κίνδυνος βιολογικών στοιχείων

Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τα βιολογικά στοιχεία, εμπεριέχουν ορισμένους ειδικούς κινδύνους. Οι κίνδυνοι αφορούν στις ασθένειες των ζώων και την πιθανή απώλεια μεγάλου όγκου αυτών. Η εταιρεία προσαρμοζόμενη στις κοινοτικές οδηγίες και την κείμενη νομοθεσία, διατηρεί υψηλό επίπεδο υγειονομικών προδιαγραφών και ελαχιστοποιεί τυχόν κινδύνους που πιθανόν να υπάρξουν.

6. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η δομή του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω:

Επωνυμία	Ποσοστό συμμετοχής	Έδρα	Συμμετοχή	Σχέση μητρική με	Μέθοδος ενοποίησης
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒΕΕ	100,0%	Ελλάδα	-	Μητρική	-
ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ ΑΕ	100,0%	Ελλάδα	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ	98,0%	Ελλάδα	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Farm Cyprus LTD	100,0%	Κύπρος	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Foods SA	100,0%	Λουξεμβούργο	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Farms LTD	80,0%	Κύπρος	Έμμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Farms USA, LLC	80,0%	ΗΠΑ	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αναφέρονται παρακάτω.

Όμιλος 2018				
Είδος συναλλαγής	Κατάσταση αποτελεσμάτων		Κατανομή	
	Έσοδο ή Κέρδος	Έξοδο, Κόστος ή Ζημία	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα από πώληση αγαθών	24			24
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	3			3
Παροχή υπηρεσιών	-	(2.492)		(2.492)
Αγορές αγαθών	-	(33)		(33)
	27	(2.525)	-	(2.498)

Εταιρεία 2018				
Είδος συναλλαγής	Κατάσταση αποτελεσμάτων		Κατανομή	
	Έσοδο ή Κέρδος	Έξοδο, Κόστος ή Ζημία	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα από πώληση αγαθών	1.129		1.106	24
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	3		-	3
Παροχή υπηρεσιών	-	(2.492)	-	(2.492)
Αγορές αγαθών	-	(33)	-	(33)
	1.132	(2.525)	1.106	(2.498)

Όμιλος 2018				
Είδος συναλλαγής	Κατάσταση Οικονομικής θέσης		Κατανομή	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	8.686		-	8.686
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		(8)	(8)	-
	8.686	(8)	(8)	8.686

Εταιρεία 2018				
Είδος συναλλαγής	Κατάσταση Οικονομικής θέσης		Κατανομή	
	Απαίτηση	Υποχρέωση	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Δάνεια και χρηματοδοτήσεις	14		14	-
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	19.512		10.854	8.659

Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		(2.725)	(2.725)	-
	19.527	(2.725)	8.143	8.659

Οι συναλλαγές με βασικά διοικητικά στελέχη του Ομίλου ανήλθαν στο 1,96 εκ. € (2017: 1,73 εκ. €).

7. Πληροφορίες και επεξηγηματική έκθεση του άρθρου 4 παρ. 7 & 8 Ν. 3556/2007

Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Την 31 Δεκεμβρίου 2018, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε 12.381.600 € και διαιρείται σε 29.480.000 κοινές ονομαστικές μετοχές αξίας 0,42 € η κάθε μία. Το σύνολο των μετοχών είναι με δικαίωμα ψήφου και είναι εισηγμένες στο Χ.Α. Ο κάτοχος κάθε μετοχής έχει τα δικαιώματα ως αυτά προβλέπονται από τον Κ.Ν. 2190/1920. Συνοπτικά:

- Δικαίωμα μερίσματος ως αυτό εκάστοτε προτείνεται από το Δ.Σ. και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση
- Δικαίωμα επιστροφής της εισφοράς σε περίπτωση εκκαθάρισης της Εταιρείας
- Δικαίωμα προτίμησης στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου
- Δικαίωμα συμμετοχής στην Γενική Συνέλευση υπό την προϋπόθεση τήρησης της δέουσας διαδικασίας

Περιορισμοί μεταβίβασης μετοχών της εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας είναι ελεύθερη. Δικαίωμα προτίμησης υπέρ των υφιστάμενων μετοχών παρέχεται μόνο στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (άρθρα 9 και 11 Ν. 3556/2007)

α/α	Ονοματεπώνυμο	Αριθμός Μετοχών	%	Αριθμός Δικαιωμάτων ψήφου (άμεσα)	%
1	Κωνσταντίνος Σ. Δομαζάκης	12.236.809	41,51%	12.236.809	41,51%
2	Εμμανουήλ Σ. Δομαζάκης	12.000.555	40,71%	12.000.555	40,71%
3	Μέτοχοι < του 5%	5.242.636	17,78%	5.242.636	17,78%
		29.480.000	100,0%	29.480.000	100,0%

Το σύνολο (100%) των μετοχών της Εταιρείας είναι κοινές, ονομαστικές και αδιαίρετες και δεν υπάρχουν ειδικές κατηγορίες μετοχών. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που συνοδεύουν τις μετοχές, είναι αυτά που προβλέπονται από τον Κ.Ν. 2190/1920.

Κάτοχοι μετοχών με ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υπάρχουν μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν υφίστανται γνωστοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου (όπως περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων)

Συμφωνίες μεταξύ μετόχων:

Δεν έχουν περιέλθει εις γνώση της Εταιρείας τέτοιου είδους συμφωνίες.

Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Διοικητικού Συμβουλίου:

Δεν υφίστανται τέτοιοι κανόνες διαφοροποιούμενοι από ότι προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920.

Αρμοδιότητα Διοικητικού Συμβουλίου για έκδοση νέων μετοχών ή αγορά ιδίων μετοχών:

Αφού προηγηθεί σχετική απόφαση από την Γ.Σ. των μετόχων το Δ.Σ. έχει δικαίωμα μέσα σε 5 έτη με απόφαση της πλειοψηφίας των 2/3 του συνόλου των μελών του να αυξάνει το κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό της αύξησης δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου, που έχει καταβληθεί κατά την ημερομηνία λήξεως την σχετική απόφαση. Η ανωτέρω εξουσία του Δ.Σ. μπορεί να ανανεώνεται από την Γ.Σ. για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνάει τα 5 έτη για κάθε ανανέωση. Αγορά ιδίων μετοχών μπορεί να γίνει με εξουσιοδότηση της Γ.Σ. των μετόχων και δεν μπορεί, βάσει του Κ.Ν. 2190/1920 να υπερβεί το 10% των υφισταμένων μετοχών.

Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης:

Δεν υφίστανται τέτοιου είδους συμφωνίες.

Συμφωνίες μεταξύ εκδότη και Διοικητικού Συμβουλίου ή προσωπικού:

Δεν υφίστανται τέτοιου είδους συμφωνίες.

8. Μερισματική πολιτική

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, στα πλαίσια βελτιστοποίησης της κεφαλαιακής δομής, θα προτείνει στην Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη μη διανομή μερίσματος για την κλειόμενη χρήση.

9. Ίδιες μετοχές

Η CRETA FARM A.E. έχοντας υλοποιήσει την από 22/6/2016 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της και τη σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής για αγορά ιδίων μετοχών, κατέχει κατά την 31/12/2018 159.749 μετοχές.

10. Έρευνα και ανάπτυξη

Ο Όμιλος συνεχίζει σταθερά στην ανάπτυξη καινοτομιών μέσω των κέντρων έρευνας και ανάπτυξης που διαθέτει. Τη χρήση 2018 παρουσιάστηκαν νέες καινοτομίες που αφορούν στο νωπό κρέας («Εν Ελλάδι») καθώς και σε προϊόντας ζύμης (πίτες).

Παράλληλα, η εταιρεία αξιοποιεί το κίνητρο του άρθρου 22Α του Ν.4172/2013 περί δαπανών Επιστημονικής και Τεχνολογικής έρευνας» και εξετάζονται από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Ανάπτυξης.

11. Υποκαταστήματα

Η εταιρεία διαθέτει 5 υποκαταστήματα, τα οποία αναλυτικά έχουν ως κάτωθι:

- Κρυονέρι Αττικής, υποκατάστημα Αθηνών
- Ηράκλειο, υποκατάστημα Ηρακλείου
- Θεσσαλονίκη, υποκατάστημα Θεσσαλονίκης
- Λάρισα, υποκατάστημα Λάρισας
- Πάτρα, υποκατάστημα Πατρών

12. Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης

12.1. Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αναφέρεται σε ένα σύνολο αρχών με βάση το οποίο επιδιώκεται η επαρκής οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και έλεγχος μιας επιχείρησης, με μακροπρόθεσμο στόχο τη μεγιστοποίηση της αξίας της και τη διαφύλαξη των έννομων συμφερόντων όλων όσων συνδέονται με αυτήν.

Στην Ελλάδα, το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο Νόμος 3016/2002, που επιβάλλει τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα Δ.Σ. των ελληνικών εισηγμένων εταιρειών, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας.

Επιπλέον, ένα πλήθος άλλων νομοθετικών πράξεων ενσωμάτωσαν στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου, δημιουργώντας νέους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο Νόμος 4449/2017, που επιβάλλει τη σύσταση επιτροπών ελέγχου, καθώς και σημαντικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης, όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διακυβέρνηση μιας εταιρείας, ο Νόμος 3884/2010 που αφορά σε δικαιώματα των μετόχων και πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποιήσεων προς τους μετόχους στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Γενικής τους Συνέλευσης και ο Νόμος 3873/2010, που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την Οδηγία 2006/46/EK της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περί ετησίων και ενοποιημένων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών. Επιπροσθέτως, στην Ελλάδα, όπως εξάλλου και στις περισσότερες άλλες χώρες, ο Νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (Ν. 2190/1920), τον οποίον τροποποιούν πολλές από τις παραπάνω διατάξεις, περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες διακυβέρνησής τους.

12.2. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει αυτοβούλως να υιοθετήσει τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες (καλούμενος εφεξής «Κώδικας»). Απώτερος σκοπός της Εταιρικής Διακυβερνήσεως είναι η ευθυγράμμιση των μακροπρόθεσμων συμφερόντων της εταιρείας με τα συμφέροντα των Ιδιοκτητών (Μετόχων) της και άλλων βασικών Ενδιαφερομένων Μερών.

Οι εν λόγω αρχές, στις οποίες στηρίζεται ο παρών Κώδικας, αντιστοιχούν σε τέσσερις βασικές έννοιες: ευθύνη της Διοικήσεως της Εταιρείας, λογοδοσία στο Διοικητικό Συμβούλιο και στους Μετόχους της εταιρείας, δικαιοσύνη έναντι όλων των Ενδιαφερομένων Μερών, καθώς και διαφάνεια στη σχέση μεταξύ της Διοικήσεως της Εταιρείας και του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής και στη σχέση μεταξύ της Εταιρείας και των Μετόχων και των Ρυθμιστικών Αρχών. Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ομίλου Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε., στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.helex.gr/el/web/guest/esed-hellenic-cgk>

12.2.1. Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολογήσεις

Η Εταιρεία δηλώνει ότι εφαρμόζει τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (κ.ν. 2190/1920, ν. 3016/2002 και ν. 4449/2018) οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί οιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από Εταιρεία, οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά.

Οι εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις ενσωματώνονται στον ως άνω Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΣΕΒ) στον οποίο η Εταιρεία υπάγεται, πλην όμως ο εν λόγω Κώδικας περιέχει και μια σειρά από πρόσθετες (πέραν των ελαχίστων απαιτήσεων) ειδικές πρακτικές και αρχές. Σε σχέση με τις εν λόγω πρόσθετες πρακτικές και αρχές υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή ορισμένες αποκλίσεις, για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί σύντομη ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που δικαιολογούν αυτές. Σχετική αναφορά για την μη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων γίνεται και από τον ίδιο τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για εταιρείες που δεν ανήκουν στον FTSE-20 και FTSE-40.

Η Εταιρεία, κατά περίπτωση, αποκλίνει ή δεν εφαρμόζει στο σύνολό τους ορισμένες διατάξεις του Κώδικα οι οποίες επισημαίνονται όπου υφίσταται απόκλιση.

Αναφορικά με το ρόλο και τις αρμοδιότητες του ΔΣ:

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προβεί στην σύσταση ξεχωριστής επιτροπής, η οποία προΐσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Δ.Σ. και προετοιμάζει προτάσεις προς το Δ.Σ. όσον αφορά τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών, δεδομένου ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές αυτές είναι σταθερή και διαμορφωμένη.

Αναφορικά με το ρόλο και τις απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του ΔΣ:

- δεν θεσπίζεται ρητή διάκριση μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, ούτε κρίνεται σκόπιμη ενόψει της οργανωτικής δομής και λειτουργίας της Εταιρείας η δημιουργία της διάκρισης αυτής.
- το Δ.Σ. δεν διορίζει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του, αλλά εκτελεστικό Αντιπρόεδρο, προκειμένου να διευκολυνθεί η εύρυθμη λειτουργία του ΔΣ και η επίτευξη των στόχων της Εταιρείας. Σχετική αναφορά ως προς την μη εφαρμογή από εταιρείες που δεν ανήκουν στον FTSE-20 και FTSE-40 περιλαμβάνεται και στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ.

Αναφορικά με την ανάδειξη υποψηφίων μελών του ΔΣ:

- η μέγιστη θητεία των μελών του Δ.Σ. δεν είναι τετραετής, αλλά μεγαλύτερη (πενταετής), σύμφωνη όμως με τα όρια που καθορίζει ο Κ.Ν. 2190/1920, ώστε να μην υπάρχει η ανάγκη εκλογής νέου Δ.Σ. σε συντομότερο χρονικά διάστημα, γεγονός που έχει ως συνέπεια την επιβάρυνση με επιπλέον διατυπώσεις (νομιμοποίησης ενώπιον τρίτων κλπ.)
- η Εταιρεία εξετάζει το ενδεχόμενο δημιουργίας επιτροπής ανάδειξης υποψηφιοτήτων μελών του Δ.Σ.

Αναφορικά με την εν γένει λειτουργία του ΔΣ:

- δεν υφίσταται συγκεκριμένος κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ., καθώς οι διατάξεις του υφιστάμενου Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας αξιολογούνται ως επαρκείς για την οργάνωση και λειτουργία του Δ.Σ.
- Δεν υφίσταται εταιρικός Γραμματέας για την υποστήριξη του Δ.Σ., δεδομένου του μεγέθους της εταιρείας και της ικανοποιητικής ροής πληροφοριών και γενικώς υποστήριξης του Δ.Σ. από τα διοικητικά στελέχη.

Επισημαίνεται ότι η Εταιρεία έχει συντάξει και ακολουθεί αφενός τον Κανονισμό Εργασίας και αφετέρου τις Διαδικασίες της Διεύθυνσης Ολικής Ποιότητας (Process Manual), τα οποία από κοινού συνιστούν τον Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

- το Δ.Σ. στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης, το οποίο αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας, καθώς η εταιρεία θεωρεί ότι η λειτουργία του Δ.Σ. καλύπτεται επαρκώς από τον υφιστάμενο Κανονισμό Λειτουργίας και τις σχετικές διατάξεις του. Επιπρόσθετα, η σύγκληση ΔΣ είναι ιδιαίτερα ευχερής, λόγω αντικειμενικών συνθηκών, όταν το επιβάλλουν οι ανάγκες της εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου προγράμματος δράσεως.
- τα μη εκτελεστικά μέλη δεν συνέρχονται περιοδικά χωρίς την παρουσία εκτελεστικών μελών προκειμένου να αξιολογήσουν την επίδοση των εκτελεστικών μελών και να καθορίσουν την αμοιβή τους, καθώς όλα τα σχετικά θέματα αμοιβών είναι σαφώς καθορισμένα από τον υφιστάμενο Κανονισμό Λειτουργίας ενώ τυχόν απόκλιση ή μη ανταπόκριση στο θεσμικό τους ρόλο συζητείται παρουσία όλων των μελών του Δ.Σ.
- δεδομένου ότι προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του Δ.Σ. πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές –διοικητικές ικανότητες, δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Δ.Σ. αλλά και την διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη.
- όλα τα αιτήματα από οποιοδήποτε τμήμα αναφορικά με την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων εξετάζονται από την Διοίκηση και εγκρίνονται ανά περίπτωση, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες. Κατόπιν αυτού, δεν υφίσταται ειδική

πρόβλεψη για παροχή πόρων προς τις επιτροπές του ΔΣ για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων

Αναφορικά με την αξιολόγηση του ΔΣ:

Εκτός από την αξιολόγηση του ΔΣ., μέσω της Έκθεσης Διαχείρισης, από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, το ΔΣ. παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεών του σε ετήσια βάση βάσει απολογιστικών αναφορών.

Αναφορικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου:

Η εξασφάλιση αποτελεσματικής εταιρικής διακυβέρνησης θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός στόχος για την Εταιρεία. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αξιολογείται σε διαρκή βάση με σκοπό να επιβεβαιωθεί η διατήρηση ενός ασφαλούς και αποτελεσματικού περιβάλλοντος ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου επιλαμβάνεται όλων των σοβαρών θεμάτων ελέγχου που εγείρονται τόσο από τη Διοίκηση όσο και από τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές και ενημερώνει σχετικά το ΔΣ. Για όλες τις διαπιστωμένες αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου μεριμνά ώστε η Διοίκηση να λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στην Επιτροπή Ελέγχου του ΔΣ., η οποία συστάθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 28/04/2009. Για τα βασικά καθήκοντα της Επιτροπής Ελέγχου ισχύουν και εφαρμόζονται όλα όσα αναφέρονται στα πλαίσια των διατάξεων του Ν. 449/2017 και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, χωρίς την ύπαρξη ειδικότερου κανονισμού λειτουργίας. Σκοπός της Υπηρεσίας είναι ο έλεγχος της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του υφιστάμενου συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας. Κάθε διαχειριστική χρήση, το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλει στην Επιτροπή Ελέγχου, προς έγκριση, το Ετήσιο Πρόγραμμα Ελέγχων. Η κατάρτιση του προγράμματος γίνεται κατόπιν συνεργασίας με τη Διοίκηση της Εταιρείας και αφού προηγηθεί εκτίμηση των πιθανών κινδύνων (risk assessment) και ταξινόμηση αυτών με βάση την κρισιμότητα τους.

Αναφορικά με το επίπεδο και τη διάρθρωση των αμοιβών:

Οι αμοιβές του Προέδρου του ΔΣ. και Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και των μελών του ΔΣ., εκτελεστικών και μη, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του ΔΣ. και στις επιτροπές αυτού, εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, σε συμφωνία πάντα με τις ισχύουσες πολιτικές της Εταιρείας.

Η αμοιβή των εκτελεστικών μελών δεν προσδιορίζεται από συμβάσεις και αφορά αμοιβές για την συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχουν συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του ΔΣ. που να προβλέπουν ότι το ΔΣ. μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει δοθεί λόγω αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού, καθώς τα τυχόν δικαιώματα bonus μόνο μετά την οριστική έγκριση και έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων.

Δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη, ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, τη συχνότητα συνεδριάσεών της και για άλλα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της. Η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, σύμφωνα με τη δομή και λειτουργία της Εταιρείας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα.

12.2.2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης Επιπλέον των Προβλέψεων του Νόμου ή του Κώδικα

Η Εταιρεία μέσα στα πλαίσια εφαρμογής ενός δομημένου και επαρκούς συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης, έχει εφαρμόσει συγκεκριμένες πρακτικές καλής εταιρικής διακυβέρνησης κάποιες από τις οποίες είναι επιπλέον των προβλεπόμενων από τους σχετικούς νόμους (Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, 3016/2002 και 4449/2018).

Η εταιρεία τηρεί, επικαιροποιημένο, Κανονισμό Λειτουργίας με αναφορές πέραν των παραδοσιακών αρχών που διέπουν έναν Κανονισμό Λειτουργίας.

Όπως προαναφέρθηκε, η Εταιρεία έχει συντάξει και ακολουθεί αφενός τον Κανονισμό Εργασίας και αφετέρου τις Διαδικασίες της Διεύθυνσης Ολικής Ποιότητας (Process Manual), τα οποία από κοινού συνιστούν τον Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Περιληπτικά οι περιοχές που καλύπτουν οι Διαδικασίες της Διεύθυνσης Ολικής Ποιότητας (Process Manual) είναι,

1. Αντικείμενο
2. Πεδίο Εφαρμογής
3. Ορισμοί
4. Σύστημα Διαχείρισης
5. Ευθύνη Διοίκησης

6. Διαχείριση Πόρων
7. Υλοποίηση του προϊόντος
8. Μέτρηση, Ανάλυση και Βελτίωση
9. Πολιτική Ολικής Ποιότητας
 - 9.1 Γενική Πολιτική
 - 9.2 Πολιτική Ποιότητας
 - 9.3 Πολιτική Ασφάλειας Προϊόντων
 - 9.4 Πολιτική χειρισμού /Διάθεσης Τροφίμων & επιφανειών που έχουν έρθει σε επαφή με αίμα και άλλα σωματικά υγρά.
 - 9.5 Πολιτική πρόληψης /αντιμετώπισης κινδύνων τελικών προϊόντων που προκύπτουν από εσκεμμένες ενέργειες.
 - 9.6 Πολιτική ασφάλειας για Halal προϊόντα.
 - 9.7 Περιβαλλοντική Πολιτική
 - 9.8 Πολιτική Διαχείρισης Αποβλήτων
 - 9.9 Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας Εργαζομένων
 - 9.10 Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
 - 9.11 Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας & Ηθικής.

Το πνεύμα του Κανονισμού Λειτουργίας προωθεί την συμμόρφωση με την νομοθεσία και τις εσωτερικές πολιτικές της εταιρείας για την αποφυγή κινδύνων και άλλων νομικών συνεπειών για την Εταιρεία και για κάθε μέλος του προσωπικού, από τους εργαζόμενους μέχρι τα μέλη της Διοίκησης.

Οι κύριοι στόχοι του Κανονισμού είναι,

- η πρόληψη της παραβατικής συμπεριφοράς
- η τήρηση των πολιτικών ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι γύρω από την φήμη και την δημόσια εικόνα του Ομίλου
- η διαρκής εκπαίδευση του προσωπικού αναφορικά με τους κινδύνους που ενέχουν τα περιστατικά διαφθοράς, απάτης, κακής χρήσης προσωπικών δεδομένων, αλλοίωσης των οικονομικών καταστάσεων, διαρροής εμπιστευτικών πληροφοριών κ.α.
- ο εντοπισμός παραβάσεων σχετικών με θέματα συμμόρφωσης, η διερεύνησή τους και η υποβολή προτάσεων και διορθωτικών ενεργειών ή μέτρων που απαιτούνται.

Λόγω της φύσης και του σκοπού της Εταιρείας, η εταιρεία έχει αναπτύξει πολιτικές και διαδικασίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διαφόρων Προτύπων, λαμβάνοντας και τις σχετικές πιστοποιήσεις. Αναλυτικότερα το εγχειρίδιο του συστήματος διαχείρισης είναι σύμφωνο με τα πρότυπα

- ISO 9001:2015
- ISO 14001:2015
- ISO 22000:2005
- BRC GLOBAL STANDARD FOR FOOD SAFETY
- HALAL QUALITY CONTROL
- ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΧΡΗΣΗΣ ΣΗΜΑΤΟΣ "ΚΡΗΤΗ"
- Agrocert_Γραβιέρα Κρήτης Π.Ο.Π.

Αναλυτικότερα, ο Κανονισμός Εργασίας περιλαμβάνει:

1. Διαδικασία προσλήψεως Μισθωτών
2. Εσωτερικές Μεταθέσεις και Προαγωγές των Μισθωτών της Εταιρείας
3. Δοκιμαστική περίοδος απασχόλησης μισθωτών
4. Μετακίνηση μισθωτών
5. Χρονικά Όρια Εργασίας Μισθωτών
6. Άδεια Αναψυχής (ετήσια κανονική άδεια μισθωτών)
7. Πρόσθετες χορηγούμενες άδειες στους μισθωτούς
8. Αν υπαίτιο Κώλυμα (ασθένεια)
9. Εξαιρέσιμες Αργίες
10. Καταγγελία συμβάσεως εργασίας
11. Αρμοδιότητες και καθήκοντα μισθωτών

12. Εκπαίδευση μισθωτών
13. Υποβολή αιτημάτων ή παραπόνων εκ μέρους των μισθωτών
14. Δεοντολογικοί κανόνες συμπεριφοράς των μισθωτών – υποχρεώσεις αυτών
15. Επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων στους μισθωτούς

12.2.3. Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών αναφορών περιλαμβάνει δικλίδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα μέσα στον Οργανισμό όπως περιγράφεται παρακάτω:

Δικλίδες ασφαλείας σε εταιρικό επίπεδο

- Αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων:

Το μέγεθος και η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί ένα σύνθετο σύστημα αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων το οποίο να εφαρμόζεται σε όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Η αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων γίνεται κυρίως κατά την φάση κατάρτισης του στρατηγικού σχεδιασμού και του ετήσιου επιχειρηματικού προγράμματος. Τα θέματα που εξετάζονται ποικίλουν ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και της βιομηχανίας και περιλαμβάνουν ενδεικτικά πολιτικές εξελίξεις στις αγορές που δραστηριοποιείται ο Όμιλος ή που αποτελούν σημαντικές πηγές πρώτων υλών, αλλαγές τεχνολογίας, μακροοικονομικούς δείκτες και ανταγωνιστικό περιβάλλον.

- Σχεδιασμός και παρακολούθηση / Προϋπολογισμός:

Η πορεία της εταιρείας παρακολουθείται μέσω λεπτομερούς προϋπολογισμού ανά κλάδο δραστηριότητας και συγκεκριμένη αγορά.

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εξωγενείς παράγοντες οι οποίοι σαφώς επηρεάζονται από την γενικότερη οικονομική ύφεση και αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει την ελληνική αλλά και την παγκόσμια αγορά.

Στα πλαίσια αυτής της κατάστασης ο Όμιλος έχει ήδη προβεί στις ενδεδειγμένες ενέργειες προκειμένου να ανταποκριθεί στα νέα δεδομένα και να εκμεταλλευτεί τις νέες συνθήκες αγοράς. Για όλους τους παραπάνω λόγους ο προϋπολογισμός αναπροσαρμόζεται σε τακτά διαστήματα για να λάβει υπόψη τις αλλαγές αυτές. Η Διοίκηση παρακολουθεί την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου μέσω τακτικών αναφορών, συγκρίσεων με τον προϋπολογισμό καθώς και συναντήσεων της διοικητικής ομάδας.

- Επάρκεια Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου:

Η Διοίκηση έχει σχεδιάσει και εκτελεί διαρκείς εποπτικές δραστηριότητες, οι οποίες είναι ενσωματωμένες στη λειτουργία της Εταιρείας κι οι οποίες διασφαλίζουν ότι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου διατηρεί διαχρονικά την αποτελεσματικότητά του.

Η Εταιρεία διενεργεί και περιοδικές μεμονωμένες αξιολογήσεις ως προς την καταλληλότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, οι οποίες υλοποιούνται κατά κύριο λόγο μέσω της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Εταιρεία διαθέτει ανεξάρτητο Εσωτερικό Ελεγκτή ο οποίος μεταξύ άλλων διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τη Διοίκηση είναι επαρκείς, διασφαλίζει την αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και την ποιότητα και αξιοπιστία της παρεχόμενης πληροφόρησης από τη Διοίκηση προς το Δ.Σ. αναφορικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

Η σύνταξη του Πλάνου (ή Εγχειριδίου) Ελέγχου της Υπηρεσίας βασίζεται σε διενεργηθείσα για τον σκοπό αυτό αξιολόγηση κινδύνων, καθώς και σε θέματα που έχουν επισημανθεί από τη Διοίκηση και την Επιτροπή Ελέγχου. Το Πλάνο (ή Εγχειρίδιο) Ελέγχου υποβάλλεται για έγκριση στην Επιτροπή Ελέγχου. Η διαδικασία αξιολόγησης κινδύνων διενεργείται ετησίως και λαμβάνει υπόψη της την αξιολόγηση κινδύνων που εκτελείται με ευθύνη του ΔΣ στα πλαίσια της Διαχείρισης των Κινδύνων της Εταιρείας.

Η επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται σε συστηματική βάση από την Επιτροπή Ελέγχου μέσω τριμηνιαίων αναφορών που υποβάλλονται σε αυτήν από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Οι αναφορές της Διοίκησης και της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, παρέχουν αξιολόγηση των σημαντικών κινδύνων και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου ως προς τη διαχείρισή τους. Οποιασδήποτε αδυναμίες εντοπιστούν κοινοποιούνται μέσω των αναφορών, συμπεριλαμβανομένης της επίπτωσης που είχαν ή μπορεί να έχουν καθώς και των ενεργειών της Διοίκησης για την διόρθωση αυτών. Προς διασφάλιση της ανεξαρτησίας του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, το ΔΣ ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική και διαδικασία για την διαμόρφωση εισήγησης προς τη Γενική Συνέλευση για την εκλογή

νόμιμου ελεγκτή. Ενδεικτικά, η πολιτική αυτή προβλέπει εκλογή νόμιμου ελεγκτή για τις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις που να ανήκει σε ελεγκτική εταιρεία διεθνούς αναγνωρισμένου κύρους και με ταυτόχρονη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του.

- Ρόλοι και ευθύνες του ΔΣ:

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες και οι σχετικές ευθύνες του Δ.Σ. περιγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

- Πρόληψη και καταστολή της χρηματοοικονομικής απάτης:

Στα πλαίσια της διαχείρισης κινδύνων οι περιοχές οι οποίες θεωρούνται υψηλού κινδύνου για χρηματοοικονομική απάτη παρακολουθούνται με τα κατάλληλα συστήματα ελέγχου και ανάλογα αυξημένες δικλείδες ασφαλείας. Ενδεικτικά αναφέρεται η ύπαρξη λεπτομερών οργανογραμμάτων, κανονισμών λειτουργίας καθώς και λεπτομερών διαδικασιών και εγκριτικών ορίων. Επίσης, επιπλέον των ελεγκτικών μηχανισμών που εφαρμόζει κάθε διεύθυνση, όλες οι δραστηριότητες της εταιρείας υπόκεινται σε ελέγχους από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάζονται, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, στο ΔΣ.

- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας:

Η Εταιρεία, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, έχει συντάξει σχετικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας (ο οποίος περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εργασίας και τις Διαδικασίες της Διεύθυνσης Ολικής Ποιότητας [Process Manual]). Μέσα στα πλαίσια του Κανονισμού ορίζονται και οι αρμοδιότητες και ευθύνες των βασικών θέσεων εργασίας, προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

Δικλείδες ασφαλείας στα πληροφοριακά συστήματα

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει ένα επαρκές πλαίσιο παρακολούθησης και ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων της, το οποίο ορίζεται από επιμέρους ελεγκτικούς μηχανισμούς, πολιτικές και διαδικασίες και προσδιορίζεται επαρκώς τόσο από στον εγκεκριμένο Κανονισμό Λειτουργίας όσο και στο Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου.

Επίσης, προβλέπεται συγκεκριμένη διαδικασία για την διασφάλιση από τυχόν προβλήματα στα συστήματα του Ομίλου μέσω του εγκεκριμένου προγράμματος Business Continuity (περιλαμβάνεται back up των κρίσιμων στοιχείων της Εταιρείας για την ανάκτηση της λειτουργικότητάς της σε άμεσο χρόνο), ενώ εξετάζεται και το ενδεχόμενο δημιουργίας Disaster Recovery Site. Τέλος, έχουν καθοριστεί συγκεκριμένα δικαιώματα εισόδου (Access Rights) στα διάφορα πληροφοριακά συστήματα για όλους τους εργαζομένους ανάλογα με τη θέση και το ρόλο που κατέχουν, ενώ τηρείται επίσης και σχετικό αρχείο εισόδου (entry log) στα συστήματα της Εταιρείας.

Δικλείδες ασφαλείας διαδικασίας σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών

Ως μέρος των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, υφίστανται και λειτουργούν συγκεκριμένες δικλείδες ασφαλείας, οι οποίες σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων και μεθοδολογιών κοινώς αποδεκτών βάσει των διεθνών πρακτικών. Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν δικλείδες ασφαλείας που σχετίζονται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας είναι οι εξής:

- Οργάνωση – Κατανομή Αρμοδιοτήτων
 - ο Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της εταιρείας όσο και στα μεσαία και κατώτερα στελέχη της, διασφαλίζει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων (segregation of duties).
 - ο Κατάλληλη στελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών με άτομα που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική γνώση και εμπειρία για τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται.
- Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης οικονομικών καταστάσεων
 - ο Ύπαρξη ενιαίων πολιτικών και τρόπου παρακολούθησης των λογιστηρίων κοινοποιημένων στις θυγατρικές του Ομίλου, οι οποίες περιέχουν ορισμούς, αρχές λογιστικής που χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία και τις θυγατρικές της, οδηγίες για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και χρηματοοικονομικών αναφορών, της ενοποίησης, κλπ.
 - ο Αυτόματοι έλεγχοι και επαληθεύσεις που διενεργούνται μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης ενώ απαιτείται ειδική έγκριση λογιστικών χειρισμών μη επαναλαμβανόμενων συναλλαγών.
- Διαδικασίες διαφύλαξης περιουσιακών στοιχείων
 - ο Ύπαρξη δικλείδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου ή αποθηκών και η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων.

- ο Πρόγραμμα εξαμηνιαίων φυσικών απογραφών για την επιβεβαίωση των υπολοίπων των φυσικών και των λογιστικών αποθηκών και ύπαρξη αναλυτικού εγχειριδίου για τη διενέργεια των απογραφών.
- Εγκριτικά όρια συναλλαγών
 - ο Ύπαρξη κανονισμού επιπέδων έγκρισης (Chart of Authorities), στον οποίο απεικονίζονται οι εκχωρηθείσες εξουσίες στα διάφορα στελέχη της εταιρείας για διενέργεια συγκεκριμένων συναλλαγών ή πράξεων (π.χ. πληρωμές, εισπράξεις, δικαιοπραξίες, κλπ.).

12.2.4. Η Γενική Συνέλευση και τα Δικαιώματα των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, το οποίο συγκαλείται από το Δ.Σ. και δικαιούται να λαμβάνει αποφάσεις για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Οι νόμιμες αποφάσεις της δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσιάζουν ή διαφωνούν.

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες, η σύγκληση, η συμμετοχή, η συνήθης και εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία των συμμετεχόντων, το Προεδρείο, η Ημερησία Διάταξη και η εν γένει λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας περιγράφονται στο Καταστατικό της Εταιρείας, όπως αυτό έχει επικαιροποιηθεί με βάση τις διατάξεις του Ν.2190/1920, ως τροποποιηθείς ισχύει (με την ενσωμάτωση του Ν.3884/2010 σχετικά με τα δικαιώματα μειοψηφίας). Κατά συνέπεια, για το σύνολο των διαδικασιών που αφορούν την εν γένει λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης ισχύουν τα οριζόμενα στο ισχύον νομικό πλαίσιο.

Η Γενική Συνέλευση είναι αρμόδια να αποφασίζει για θέματα όπως:

- Παράταση της διάρκειας, συγχώνευση, πλην της κατά το άρθρο 78 του Κ.Ν.2190/1920 απορρόφησης, ή διάλυση της Εταιρείας, μετατροπή, διάσπαση, αναβίωση.
- Τροποποίηση του καταστατικού, εκτός από τις περιπτώσεις του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του Κ.Ν. 2190/1920.
- Αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του καταστατικού και της παραγράφου 14 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920.
- Εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 22 του καταστατικού.
- Εκλογή ελεγκτών.
- Εκλογή εκκαθαριστών.
- Έγκριση των ετήσιων λογαριασμών (ετήσιων οικονομικών καταστάσεων).
- Διάθεση καθαρών κερδών, εκτός από την περίπτωση του εδαφίου στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του Κ.Ν. 2190/1920, και
- Κάθε άλλο θέμα προβλέπεται από το νόμο ή το καταστατικό.

Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Δ.Σ. και συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας, τουλάχιστον μια φορά κάθε εταιρική χρήση και εντός έξι (6) το πολύ μηνών από τη λήξη της χρήσης αυτής.

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Κατά τις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης, προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή όταν αυτός κωλύεται ο Αντιπρόεδρος ή όταν και αυτός κωλύεται, ο πρεσβύτερος των παρόντων συμβούλων. Χρέη Γραμματέα εκτελεί προσωρινά αυτός που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

Η σύγκληση, συγκρότηση και λειτουργία της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (ιδίως τα άρθρα 25-35 του κ.ν. 2190/1920, ως εκάστοτε ισχύουν) και τις προβλέψεις του καταστατικού της Εταιρείας.

12.2.5. Σύνθεση & Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου, Εποπτικών Οργάνων και Επιτροπών της Εταιρείας

Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ)

Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και εκπροσωπεί την εταιρεία και είναι αρμόδιο ν' αποφασίζει για κάθε ζήτημα που αφορά στη Διοίκηση της εταιρείας, στην επιδίωξη του εταιρικού σκοπού και στη διαχείριση της περιουσίας της, με εξαίρεση εκείνα που σύμφωνα με τον νόμο ή το καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αμέσως μετά την εκλογή του συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και ενδεχομένως, έναν ή περισσότερους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείτο από επτά (7) μέλη εκ των οποίων τα δύο (2) μέλη είναι εκτελεστικά, τα πέντε (5) μέλη είναι μη εκτελεστικά. Η θητεία τους λήγει στις 14/02/2024. Αναλυτικά:

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Λήξη θητείας
1	Εμμανουήλ Σ. Δομαζάκης	Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος – Εκτελεστικό μέλος	14/2/2024
2	Κωνσταντίνος Σ. Δομαζάκης	Αντιπρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος – Εκτελεστικό μέλος	14/2/2024
3	Πέτρος Παπαδάκης	Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό μέλος	14/2/2024
4	Χρήστος Τσάλλης	Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό μέλος	14/2/2024
5	Εμμανουήλ Κοτζαμπασάκης	Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό μέλος	14/2/2024
6	Πέτρος Μαραβελάκης	Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό μέλος	14/2/2024
7	Εμμανουήλ Μαργωμένος	Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό μέλος	14/2/2024

Το ΔΣ και ΓΣ συνεδρίασε 55 φορές εντός του έτους 2018.

- Ρόλοι και αρμοδιότητες του ΔΣ

Το ΔΣ είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας και κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης, εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της Εταιρείας. Η σύνθεση και οι ιδιότητες των μελών του ΔΣ καθορίζονται από τον Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του ΔΣ είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.

Για την επίτευξη των εταιρικών στόχων και την απρόσκοπτη λειτουργία της Εταιρείας, το ΔΣ μπορεί να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη διαχείριση, διοίκηση ή διεύθυνση των υποθέσεων ή την εκπροσώπηση της Εταιρείας στον Πρόεδρο του ΔΣ, στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, σε ένα ή περισσότερα μέλη (εκτελεστικά μέλη και μη), στους Διευθυντές ή σε υπαλλήλους της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από το ΔΣ αρμοδιότητές του, απαγορεύεται να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της Εταιρείας. Τα μέλη του ΔΣ και κάθε τρίτος στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητές του, οφείλουν έγκαιρα να αποκαλύπτουν στα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ τα ίδια συμφέροντα τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της Εταιρείας που εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της Εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρ. 42 (ε), παρ. 5 του Κ.Ν.2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

- Εκλογή και εκλογιμότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη).

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να είναι πρόσωπα πλήρως ικανά προς δικαιοπραξία. Επιγενόμενη μείωση της δικαιοπρακτικής ικανότητας εκλεγέντος Μέλους συνεπιφέρει και την ανικανότητα του να ασκεί διοίκηση της εταιρείας και ως εκ τούτου να είναι Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας.

Δεν δύναται να είναι Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

- ο βουλευτές
- ο εισαγγελείς, δικαστές, πάρεδροι, ειρηνοδίκες, γραμματείς των δικαστηρίων
- ο δημόσιοι υπάλληλοι
- ο χρηματιστές, που δε δύναται να ασκούν αντιπροσωπεία ανώνυμης εταιρείας, της οποίας οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο

- Ανάκληση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανακαλούνται ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση. Η ανάκληση, και στην περίπτωση που δεν δηλώνεται ρητά, μπορεί να προκύπτει έμμεσα με το διορισμό από τη Γενική Συνέλευση νέου Διοικητικού Συμβουλίου πριν τη λήξη της θητείας του πρώτου. Η ανάκληση μπορεί να γίνει από Τακτική ή από Έκτακτη Γενική Συνέλευση.

Σε περίπτωση ανάκλησης Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου δεν συνεπάγεται δικαίωμα αποζημίωσης από την πλευρά του εν λόγω Μέλους.

Η ανάκληση των Μελών δεν είναι δυνατόν να επιφέρει συνέπειες, ως προς τη λήξη τυχόν σχέσης των Μελών με την εταιρεία, η οποία στηρίζεται σε χωριστή σύμβαση εργασίας ή μίσθωσης υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, εάν η ανάκληση συνοδεύεται από ενδεχόμενη καταγγελία της σχετικής σύμβασης εργασίας, οι ανακληθέντες σύμβουλοι δύναται να απαιτήσουν αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις του εργατικού δικαίου.

Η ανάκληση του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπιφέρει την αυτοδίκαια ανάκληση και του Μέλους ή των Μελών ή των τρίτων, στους οποίους έχει ανατεθεί, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η ολική ή μερική διοίκηση ή εκπροσώπηση της εταιρείας.

- Παραίτηση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας μπορούν να παραιτηθούν ελεύθερα από το αξίωμά τους. Η παραίτηση επέρχεται μόλις γνωστοποιηθεί στην εταιρία.

Η γνωστοποίηση στην εταιρία λαμβάνει χώρα με γνωστοποίηση προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

- Αντικατάσταση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Την κένωση της θέσης (λόγω παραίτησης ή θανάτου) Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ακολουθεί η εκλογή αντικαταστάτη από το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η εκλογή πρέπει να επικυρωθεί από την πρώτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας, που θα συνέλθει μελλοντικώς.

Αν δεν επικυρωθεί η εκλογή του αντικαταστάτη Μέλους από τη Γενική Συνέλευση, τότε αυτή εκλέγει άλλο πρόσωπο για την κενωθείσα θέση, αλλά οι πράξεις που διενήργησε μέχρι την Γενική Συνέλευση ο αντικαταστάτης, είναι έγκυρες.

- Εξουσίες και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί την εταιρία ως συλλογικό όργανο, λαμβάνοντας τις αποφάσεις του σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/20.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας είναι αρμόδιο για την εκπροσώπησή της, δικαστικώς και εξωδίκως. Όλα τα μέλη του έχουν από μία ψήφο και όλα ευθύνονται για τις αποφάσεις που λαμβάνονται.

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου ασκούνται μέσα στο καθορισμένο από το νόμο ή το καταστατικό πλαίσιο σύμφωνα με την κυριαρχική κρίση του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αναφέρεται στη Γενική Συνέλευση της εταιρίας και είναι επιφορτισμένο με τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

- ο Απόφαση για κάθε πράξη αφορούσα την διοίκηση της εταιρίας, την διαχείριση της περιουσίας αυτής και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.
- ο Διατύπωση προτάσεων διανομής κερδών και κράτησης των απαραίτητων, για την λειτουργία και βιωσιμότητα της εταιρείας, αποθεματικών.
- ο Έγκριση του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.
- ο Έγκριση ειδικών εκθέσεων των εξαμηνιαίων και των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας.
- ο Σύνταξη έκθεσης πεπραγμένων για κάθε διαχειριστική χρήση.
- ο Τήρηση των απόρρητων και εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν την εταιρεία.
- ο Έγκριση του οργανογράμματος της εταιρείας.
- ο Έγκριση εσωτερικού κανονισμού και τυχόν τροποποιήσεων αυτού.
- ο Διορισμός του εσωτερικού ελεγκτή.
- ο Λήψη περιοδικών αναφορών του εσωτερικού ελέγχου.
- ο Στρατηγικός σχεδιασμός της επιχειρηματικής πολιτικής της εταιρίας.
- ο Διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης και κερδοφορίας της εταιρίας.
- ο Ενίσχυση της οικονομικής αξίας και αποδοτικότητας της εταιρίας και των μετόχων.
- ο Τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων Δ.Σ.
- ο Παροχή εξουσιοδοτήσεων εκπροσώπησης της εταιρίας, έκδοσης, οπισθογράφησης και εξόφλησης επιταγών, ιδίων ή τρίτων.
- ο Έγκριση προσλήψεων ανώτερων και ανώτατων στελεχών και έγκριση τυχόν συμβάσεων ορισμένου χρόνου.
- ο Πλήρη κατανόηση από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των ειδικών διατάξεων που έχει θεσπίσει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- ο Έγκριση σημαντικών συμφωνιών που αφορούν εξαγορές και συγχωνεύσεις.

- Υποχρεώσεις – Καθήκοντα των μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του είναι η επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της εταιρίας και προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.

Λόγω της αυξημένης διασποράς του μετοχικού κεφαλαίου στο επενδυτικό κοινό επιβάλλεται η προστασία της μειοψηφίας και η απαλλαγή των αποφάσεων του Δ.Σ. από οποιαδήποτε άλλη σκοπιμότητα πέραν του συμφέροντος της εταιρίας.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να επιδιώκουν μόνο τη βραχυπρόθεσμη ενίσχυση της χρηματιστηριακής αξίας της μετοχής της και απαγορεύεται σε κάθε περίπτωση να επιδιώκουν συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρίας.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνεται έναντι της εταιρίας κατά τη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων για κάθε πταίσμα του. Επίσης, ευθύνεται αν ο ισολογισμός περιέχει παραλείψεις ή ψευδείς δηλώσεις που αποκρύπτουν την πραγματική κατάσταση της εταιρίας.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούται σε αυστηρή τήρηση των απορρήτων της εταιρίας.

Απαγορεύεται στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, να διενεργούν κατά επάγγελμα, χωρίς άδεια της Γενικής Συνέλευσης, είτε για λογαριασμό τους είτε για λογαριασμό τρίτων πράξεις που εμπίπτουν στους σκοπούς της εταιρίας. Όταν προκύψει τέτοιο θέμα, θα πρέπει να συγκαλείται Έκτακτη Γενική Συνέλευση, η οποία είναι αρμόδια να δώσει εκ των προτέρων την εν λόγω άδεια. Σε περίπτωση παραβάσεως της ανωτέρω απαγόρευσης, η εταιρεία δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση από τα Μέλη που διενήργησαν την παράβαση ή να απαιτήσει η ωφέλεια να περιέλθει σε αυτήν.

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτος στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες του, οφείλουν να αποκαλύπτουν στα υπόλοιπα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρίας που εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτών της εταιρίας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων (κατά την έννοια του άρθ.42ε, παρ.5, του Ν.2190/20) που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά έτος συντάσσει έκθεση στην οποία αναφέρονται αναλυτικά οι συναλλαγές της εταιρίας με τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις.

- Συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρίας, και εκτάκτως όταν απαιτείται από τις περιστάσεις, στην έδρα της εταιρίας.

Η σύγκληση και η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται στην έδρα της εταιρίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό τα μισά Μέλη αυτού και ένας ακόμη.

Επιτρέπεται κάθε Μέλος να αντιπροσωπεύει στη συνεδρίαση μόνο ένα άλλο Μέλος. Η πληρεξουσιότητα για αντιπροσώπευση μπορεί να δοθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο, απλό έγγραφο ή απλό φαξ. Η αντιπροσώπευση στο Διοικητικό Συμβούλιο δεν μπορεί να ανατεθεί σε πρόσωπα που δεν είναι Μέλη αυτού.

Εφόσον δεν ορίζει διαφορετικά ο νόμος οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων Μελών.

Για τη συνεδρίαση ακολουθούνται οι εξής διαδικασίες:

- ο Η συνεδρίαση συγκαλείται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου με πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη του δύο τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση.
- ο Στην πρόσκληση αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης (διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Διοικητικού και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων).
- ο Εξετάζεται η ύπαρξη απαρτίας.
- ο Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο.
- ο Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισής τους στο μητρώο ανωνύμων εταιριών όπως εκλογής νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου, συγκρότησης σε σώμα του Δ.Σ. κλπ., υποβάλλονται στο υπουργείο εμπορίου εντός είκοσι (20) ημερών από τη συνεδρίασή του ως και ο Νόμος προβλέπει.

- Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Οι αμοιβές που καταβάλλονται στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες είναι δυνατόν να παρέχονται αμιγείς ή συνδυασμένες, διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- ο Αμοιβή επί των κερδών
- ο Αμοιβή παραστάσεων στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου
- ο Αμοιβή για υπηρεσίες Διοικητικών Συμβούλων
- ο Αμοιβή βάσει ειδικής σχέσης μισθώσεως εργασίας

Δάνεια της εταιρίας προς Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή σε συγγενείς αυτών μέχρι και του τρίτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή σε συζύγους αυτών όπως και η παροχή πιστώσεων προς αυτούς με οποιοδήποτε τρόπο ή παροχή εγγυήσεων υπέρ αυτών προς τρίτους απαγορεύεται απολύτως.

Η ανωτέρω απαγόρευση ισχύει και για δάνεια ή πιστώσεις που χορηγούν εξαρτημένες εταιρείες στις οποίες είναι μέλος η εταιρία. Εταιρία χαρακτηρίζεται ως εξαρτημένη άλλης (κύριας), όταν οι μετοχές που εκπροσωπούν περισσότερο από το 1/2 του καταβλημένου κεφαλαίου της, ανήκουν στην κυριότητα αυτής (κύριας).

- Αμοιβή επί των κερδών

Τα Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την αίρεση σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, ανάλογα με το χρόνο συμμετοχής στη διαχείριση και την εκπροσώπηση της εταιρείας καθώς και το οικονομικό αποτέλεσμα των εργασιών της εταιρείας, δικαιούνται να λάβουν ως αμοιβή ποσοστό επί των ετήσιων καθαρών κερδών της εταιρείας.

Ο υπολογισμός αμοιβής επί των κερδών της χρήσης προϋποθέτει σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ το δικαίωμα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου για τις αμοιβές αυτές θεμελιώνεται μετά από σχετική ειδική έγκριση αυτών από την Τακτική Γενική Συνέλευση. Η μη έγκριση από την Τακτική Γενική Συνέλευση των ανωτέρω αμοιβών, συνιστά μη έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κάθε αμοιβή που χορηγείται στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από τα κέρδη, θα λαμβάνονται από το υπόλοιπο των καθαρών κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για τακτικό αποθεματικό και του πρώτου μερίσματος ίσου τουλάχιστον προς το 6% επί του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου (άρθ.24, Ν.2190/20).

Οι ανωτέρω αμοιβές δεν υπόκεινται σε δικαστικό περιορισμό.

- Αμοιβή παραστάσεων στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα Εκτελεστικά και Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιούνται να λάβουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου με την προϋπόθεση ότι θα εγκριθούν (κατά ποσό και δικαιούχο) από την Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας.

Η καταβολή των αμοιβών αυτών προϋποθέτει να έχει προηγηθεί σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ το δικαίωμα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου για τις αμοιβές αυτές θεμελιώνεται μετά από σχετική ειδική έγκριση αυτών από την Τακτική Γενική Συνέλευση. Ως εκ τούτου στην περίπτωση που η Τακτική Γενική Συνέλευση δεν εγκρίνει τις εν λόγω αμοιβές, οι λαβόντες των αμοιβών αυτών θα πρέπει να τις επιστρέψουν στην εταιρεία. Η Τακτική Γενική Συνέλευση δύναται να εγκρίνει τις εν λόγω αμοιβές, μόνο ως προς τη χρήση στην οποία αναφέρεται η σύνοδός της. Οι ανωτέρω αμοιβές δύνανται να μειωθούν με σχετική δικαστική απόφαση και στην περίπτωση που αντιταχθούν κατά της ληφθείσας απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου.

Οι ανωτέρω αμοιβές μπορούν παρέχονται και στις χρήσεις στις οποίες η εταιρεία δεν έχει κέρδη.

- Αμοιβή για υπηρεσίες Διοικητικών Συμβούλων
 - ο Εκτελεστικά Μέλη

Τα Εκτελεστικά Μέλη της εταιρείας υπό την αίρεση σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, δικαιούνται αμοιβή για τις υπηρεσίες της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας. Η καταβολή των αμοιβών αυτών προϋποθέτει να έχει προηγηθεί σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ το δικαίωμα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου για τις αμοιβές αυτές θεμελιώνεται μετά από σχετική ειδική έγκριση αυτών από την Τακτική Γενική Συνέλευση. Ως εκ τούτου στην περίπτωση που η Τακτική Γενική Συνέλευση δεν εγκρίνει τις εν λόγω αμοιβές, οι λαβόντες των αμοιβών αυτών θα πρέπει να τις επιστρέψουν στην εταιρεία. Η Τακτική Γενική Συνέλευση δύναται να εγκρίνει τις εν λόγω αμοιβές, μόνο ως προς τη χρήση στην οποία αναφέρεται η σύνοδός της. Οι ανωτέρω αμοιβές δύνανται να μειωθούν με σχετική δικαστική απόφαση και στην περίπτωση που αντιταχθούν κατά της ληφθείσας απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου.

- ο Μη Εκτελεστικά Μέλη

Τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στα οποία, στα πλαίσια εφαρμογής του Ν.3016/02 ανατίθενται ειδικά καθήκοντα, υπό την αίρεση σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, δικαιούνται αμοιβή για την εκπλήρωση των εν λόγω καθηκόντων. Οι αμοιβές αυτές θα είναι ανάλογες με το χρόνο που διαθέτουν για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και το ύψος αυτής θα προκαθορίζεται με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Το δικαίωμα των Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τις αμοιβές αυτές θεμελιώνεται μετά από σχετική ειδική έγκριση των αμοιβών αυτών από την Τακτική Γενική Συνέλευση. Ως εκ τούτου στην περίπτωση που η Τακτική Γενική Συνέλευση δεν εγκρίνει τις εν λόγω αμοιβές, οι λαβόντες των αμοιβών αυτών θα πρέπει να τις επιστρέψουν στην εταιρεία.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση δύναται να εγκρίνει τις εν λόγω αμοιβές, μόνο ως προς τη χρήση στην οποία αναφέρεται η σύνοδός της. Οι ανωτέρω αμοιβές δύνανται να μειωθούν με σχετική δικαστική απόφαση και στην περίπτωση που αντιταχθούν κατά της ληφθείσας απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/10 του εταιρικού κεφαλαίου. Το σύνολο των αμοιβών και τυχόν αποζημιώσεων των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. αναφέρονται ιδιαίτερα στις Οικονομικές Καταστάσεις της εταιρείας.

- Αμοιβή βάσει ειδικής σχέσης εργασίας ή εντολής

Τα Εκτελεστικά Μέλη της εταιρείας δύνανται να παρέχουν στην εταιρεία υπηρεσίες επιπλέον αυτών που παρέχουν ως Διοικητικοί Σύμβουλοι. Για τις εν λόγω αμοιβές πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- ο Να συναφθεί ειδική σύμβαση μισθώσεως εργασίας ή εντολής μεταξύ εταιρίας και μέλους ή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
- ο Πριν συναφθεί η σύμβαση απαιτείται συναίνεση της Γενικής Συνέλευσης (τακτικής ή έκτακτης) για την κατάρτιση της ανωτέρω συμβάσεως. Οι ουσιώδεις όροι της συμβάσεως (μεταξύ των οποίων και η αμοιβή/ μισθός του συμβούλου) πρέπει να τεθούν υπόψη της Γενικής Συνελεύσεως και να εγκριθούν από αυτήν (κατά τη συνήθη απαρτία).
- ο Κατά τη λήψη της συναίνεσης της Γενικής Συνέλευσης δεν πρέπει να αντιταχθούν μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση.

Πρόεδρος ΔΣ

Ο Πρόεδρος του ΔΣ εκπροσωπεί την Εταιρεία ενώπιον των Δικαστηρίων και κάθε Αρχής, προΐσταται και διευθύνει τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και ενεργεί κάθε πράξη αρμοδιότητάς του που προβλέπεται από το Νόμο, το Καταστατικό και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.

Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι το ανώτερο εκτελεστικό όργανο της Εταιρείας. Ο Διευθύνων Σύμβουλος προΐσταται όλων των υπηρεσιών της Εταιρείας και διευθύνει το έργο τους. Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, των Κανονισμών και Αποφάσεων του ΔΣ που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, λαμβάνει όλες τις αναγκαίες αποφάσεις, υποβάλλει στο ΔΣ της Εταιρείας τις προτάσεις και εισηγήσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση των σκοπών της Εταιρείας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για διαχειριστικούς λόγους έχει επιλεγεί από την Διοίκηση της εταιρείας το πρόσωπο του Προέδρου ΔΣ να ταυτίζεται με αυτό του Διευθύνοντα Συμβούλου. Τα σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του ΔΣ παρατίθενται στο Παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελεί ανεξάρτητη επιτροπή της ελεγχόμενης οντότητας. Αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της ελεγχόμενης οντότητας. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η ελεγχόμενη οντότητα.

Η Εταιρεία έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου, η οποία ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και αποτελείται από τρία (3) μέλη.

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ημ/νία ανάληψης καθηκόντων
1	Τσάλλης Χρήστος	15/2/2019
2	Βρουστούρης Παναγιώτης	15/2/2019
3	Καλαμαράς Νικόλαος	15/2/2019

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Να επιβλέπει τη διαδικασία χρηματοοικονομικής παρακολούθησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και να εξετάζει τα βασικά σημεία των οικονομικών καταστάσεων που εμπεριέχουν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις από πλευράς Διοίκησης.
- Να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας.
- Να διασφαλίζει την ορθή λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.
- Να επιβλέπει την πορεία του τακτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.
- Να παρακολουθεί τα θέματα που έχουν να κάνουν με την ύπαρξη και τη διατήρηση της αντικειμενικότητας και της ανεξαρτησίας του τακτικού ελεγκτή και ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις πιθανές επιπρόσθετες μη ελεγκτικές παρεχόμενες υπηρεσίες από αυτόν.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας κατόπιν σχετικής πρότασης του Δ.Σ., σύμφωνα με το Ν.4449/2018. Τα μέλη που απαρτίζουν της Επιτροπή Ελέγχου είναι ένα μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. και δύο ανεξάρτητα στελέχη, τα οποία έχουν εμπειρία και γνώση χρηματοοικονομικών ή/και λογιστικών θεμάτων. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία 2/3. Σημειώνεται ότι πρόκειται να πραγματοποιηθεί επαναξιολόγηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ελέγχου στα πλαίσια της συνεχούς αναβάθμισης του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας.

12.3. Παράρτημα

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα μελών ΔΣ

- Εμμανουήλ Δομαζάκης

Γεννήθηκε το 1960 στο Ρέθυμνο Κρήτης. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Έχει την εποπτεία του τομέα επενδύσεων όπως επίσης και την εποπτεία της παραγωγικής διαδικασίας - έρευνας & ανάπτυξης της βιομηχανίας κρέατος και αλλαντικών.

- Κωνσταντίνος Δομαζάκης

Γεννήθηκε το 1961 στο Ρέθυμνο Κρήτης. Είναι πτυχιούχος Οικονομολόγος με εξειδίκευση στο Marketing και το Management. Έχει την εποπτεία της οργάνωσης του Εμπορικού Τμήματος της Εταιρίας, της διοίκησης της Ζωικής Μονάδας, της Βιομηχανικής παραγωγής αλλαντικών και της Οικονομικής Διεύθυνσης.

- Πέτρος Παπαδάκης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1951. Απόφοιτος της Στρατιωτικής Σχολής Αξιωματικών Σωμάτων (ΣΣΑΣ) και του ΑΠΘ (τμήμα Ιατρικής) και κάτοχος της ειδικότητας της Καρδιολογίας με μετεκπαίδευση σε Πανεπιστήμια των Παρισίων και του Λονδίνου. Υπηρέτησε σε μονάδες της Πολεμικής Αεροπορίας σαν μόνιμο στέλεχος και φοίτησε με επιτυχία σε όλα τα προβλεπόμενα για τους βαθμούς του Σχολεία Διοίκησης και στο 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, σε διάφορες διευθυντικές θέσεις όπου ανέπτυξε έντονο επιστημονικό και ερευνητικό έργο. Το 2003 αποχώρησε με δική του αίτηση από την Πολεμική Αεροπορία με τον βαθμό του Ταξιάρχου, προκειμένου να αναλάβει αρχικά Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε. και από το 2006 μέχρι τον Φεβρουάριο του 2016 ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος αυτής, με σημαντικές επιχειρηματικές διακρίσεις.

- Κοτζαμπασάκης Εμμανουήλ

Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος αλλά και διδακτορικού του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Ινστιτούτου Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ. Ζει στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και εργάζεται ως Company Officer της Aspen Technology Inc (Aspen Tech). Στην παρούσα φάση διατελεί ρόλο Senior Vice President για το κομμάτι των Πωλήσεων και της Στρατηγικής της Εταιρίας. Τα κεντρικά γραφεία της Aspen Tech βρίσκονται στην Βοστώνη των Η.Π.Α και αποτελεί τον κύριο παροχέα εταιρικών λειτουργικών συστημάτων και υπηρεσιών σε βιομηχανίες επεξεργασίας (Process Industries) με παγκόσμια δραστηριότητα και έσοδα της τάξης των 350 εκατομμυρίων δολαρίων. Στο παρελθόν έχει διατελέσει θέσεις στην Aspen Technology όπως: Senior Vice President για θέματα Στρατηγικής και Marketing, Senior Vice President για το κομμάτι Engineering Business Unit και τέλος Vice President στο τμήμα Engineering of Software Products. Πριν την ένταξη του στην Aspen Tech, διετέλεσε Chief Executive Officer στην Linnhoff March, η οποία εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και ασχολείται με θέματα process software and design. Πριν την Linnhoff March, υπήρξε βοηθός καθηγητή στο τμήμα χημικών μηχανικών του ινστιτούτου επιστήμης και τεχνολογίας του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ στο Ηνωμένο Βασίλειο.

13. Μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση

13.1. Εταιρική υπευθυνότητα

Το όραμά του Ομίλου είναι η καθιέρωση ενός ισχυρού Ομίλου στον κλάδο των τροφίμων, που θα προσφέρει συνεχώς ποιοτικά και καινοτόμα προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας και απaráμιλλης νοστιμιάς, πάντα με σεβασμό στο περιβάλλον. Η καινοτομία που προσφέρουν τα προϊόντα του Ομίλου είναι η αφαίρεση ζωικού λίπους από επιλεγμένα τεμάχια εκλεκτού κρέατος και ακολούθως η άμεση ενσωμάτωση εξαιρετικού παρθένου ελαιόλαδου σε αυτό ή η προσθήκη εξαιρετικού παρθένου ελαιόλαδου σε προϊόντα από ολόκληρα τεμάχια κρέατος. Ο Όμιλος παράγει αγνά, υψηλής ποιότητας και με πλούσια σε γεύση προϊόντα.

Ο Όμιλος ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ δραστηριοποιείται με βάση τις αξίες της, στις οποίες συγκαταλέγονται:

- Η καινοτομία και η ποιότητα των προϊόντων,
- Η συμμόρφωση με τους κανόνες της Εταιρίας,
- Η διατήρηση και προστασία της ακεραιότητας, διαφάνειας και εντιμότητας σε κάθε τομέα δράσης,

- Η ειλικρινής και δίκαιη συμπεριφορά,
- Η αμεροληψία, η αρχή της ίσης μεταχείρισης, ο σεβασμός στον άνθρωπο και
- Η εφαρμογή των αρχών και αξιών της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (CSR).

13.2. Υγεία - Ασφάλεια - Περιβάλλον

13.2.1. Ασφάλεια Προϊόντων

Η υγιεινή τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για τα προϊόντα είναι ιδιαίτερα σημαντική. Οι εργαζόμενοι που πρόκειται να εισέλθουν στους χώρους παραγωγής και συσκευασίας είναι υποχρεωμένοι ακολουθήσουν συγκεκριμένους κανόνες για διασφάλιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων όπως προβλέπονται στις εσωτερικές διαδικασίες του Συστήματος Ποιότητας και των Πιστοποιημένων Προτύπων Ποιότητας και Ασφάλειας. Η Διοίκηση της εταιρίας δεσμεύεται και παρέχει κάθε δυνατή υποστήριξη (υλική, τεχνολογική, ανθρώπινους πόρους), ώστε όλοι οι τομείς δραστηριότητας που σχετίζονται με τη Βιομηχανική Παραγωγή, Αποθήκευση και Διακίνηση προϊόντων κρέατος να είναι οργανωμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του προϊόντος, που παράγεται και διατίθεται στην κατανάλωση, από εσκεμμένες ενέργειες.

13.2.2. Υγεία και Ασφάλεια εργαζομένων

Ο Όμιλος στα πλαίσια της διαφύλαξης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, έχει ορίσει Τεχνικό Ασφάλειας και Ιατρό Εργασίας με διευρυμένη παρουσία στις κύριες εγκαταστάσεις του, καθώς και Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας, προκειμένου να διερευνώνται οι πιθανοί κίνδυνοι που υπάρχουν στους χώρους εργασίας και να προτείνονται μέτρα για την αποφυγή των κινδύνων αυτών. Η προστασία της υγείας και η ασφάλεια σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησης θεωρούνται ζητήματα ύψιστης προτεραιότητας. Η Εταιρεία φροντίζει για τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος με συνθήκες ικανές και ευχάριστες για εργασία, καθώς και για τη διαμόρφωση χώρων ενδιαίτησης, προετοιμασίας και υγιεινής. Ιδιαίτερα υψηλά κριτήρια έχουν τεθεί για τη διασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας, με καθημερινούς ελέγχους από εξειδικευμένους τεχνικούς ασφαλείας, καθώς και με τη βοήθεια εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

13.2.3. Περιβαλλοντική Ενημέρωση

Η πολιτική του Ομίλου είναι αφενός η πλήρης συμμόρφωση με τα όρια που τίθενται από το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και όλες τις νομοθετικές απαιτήσεις, αφετέρου δε να εκπληρώνονται οι προβλεπόμενοι στόχοι και οι αντικειμενικοί σκοποί, σε ένα πρόγραμμα συνεχούς βελτίωσης.

1.1.1. Κατανάλωση Ενέργειας

Η πολιτική του Ομίλου είναι αφενός η πλήρης συμμόρφωση με τα όρια που τίθενται από το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και όλες τις νομοθετικές απαιτήσεις, αφετέρου δε να εκπληρώνονται οι προβλεπόμενοι στόχοι και οι αντικειμενικοί σκοποί, σε ένα πρόγραμμα συνεχούς βελτίωσης.

1.1.2. Ανακύκλωση Αποβλήτων

Συλλέγονται από αδειοδοτημένους συλλέκτες και οδηγούνται σε μονάδες ανακύκλωσης απόβλητα (Χαρτί, παλαιά ξυλεία, χρησιμοποιημένα λιπαντικά, πλαστικό, διάφορα μέταλλα, λάμπες φθορισμού, μπαταρίες μόλυβδου και αλκαλικές, παλιά οχήματα). Εντός του 2018 συλλέχθηκαν 293 τόνοι αποβλήτων.

1.1.3. Διαχείριση Μικτών Αποβλήτων - Διάθεση Αποβλήτων σε ΧΥΤΑ

Η ποσότητα των αποβλήτων που δεν είναι δυνατό να ανακυκλωθούν και διατίθενται σε ΧΥΤΑ από την παραγωγική μονάδα του Ρεθύμνου ακολούθησε την αύξηση της παραγωγής και ανήλθε στους 590 τόνους. Η διαχείριση των μεικτών αποβλήτων της εγκατάστασης στο Κρυονέρι γίνεται σε αδειοδοτημένο κέντρο συλλογής και διαλογής. Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των αποβλήτων (η ποσότητα των οποίων ανήλθε στους 355 τόνους) ανακυκλώθηκε μετά από διαλογή.

1.1.4. Αξιοποίηση Χωνεμένης Κοπριάς και Βιοστερεών

Το σύνολο των στερεών αποβλήτων του χοιροστασίου Ρεθύμνου καθώς και το σύνολο των βιοστερεών που προέκυψαν από την επεξεργασία των υγρών αποβλήτων της εγκατάστασης προωθήθηκαν για επεξεργασία σε συνεργαζόμενη μονάδα αναερόβιας χώνευσης. Επίσης την ίδια διαχείριση ακολούθησε και το μεγαλύτερο μέρος των ζωικών υποπροϊόντων που παράγονται από τις παραγωγικές διεργασίες. Από τα στερεά αυτά το 2018 παράχθηκε ενέργεια 2.700.000 kWh, που αντιστοιχεί στην ετήσια κατανάλωση ενέργειας 185 νοικοκυριών.

13.3. Εργασιακά και Κοινωνικά Θέματα

13.3.1. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31/12/2018 ανήλθε σε 845 άτομα για τον Όμιλο και 826 για την εταιρεία. Κατά την 31/12/2017 ο Όμιλος απασχολούσε 701 άτομα και η εταιρεία 693.

13.3.2. Εκπαίδευση – Ανάπτυξη

Το προσωπικό του Ομίλου αποτελεί τον πυρήνα και την κινητήριου δύναμή του. Το 12% του προσωπικού έχει αποκτήσει ανώτερες ή ανώτατες σπουδές, εκ των οποίων 37 άτομα είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού και 4 διδακτορικού διπλώματος. Στόχος αποτελεί η συνεχής εκπαίδευσή του προσωπικού καθώς και η εσωτερική ανάδειξη στελεχών σε θέσεις ευθύνης, σε όλες τις βαθμίδες.

13.3.3. Εσωτερική επικοινωνία

Η ενημέρωση των εργαζομένων μας αποτελεί κύριο μέλημά μας, με σκοπό ο κάθε εργαζόμενος να είναι συμμετοχός στο ίδιο Όραμα και Αξίες της Εταιρείας. Εντός του 2018 αξιοποιήθηκαν στο έπακρο οι εσωτερικοί διάλογοι επικοινωνίας που είχαν αναπτυχθεί το προηγούμενο έτος σε πανελλαδικό επίπεδο, ώστε να υπάρχει δομημένη ροή ενημέρωσης.

13.3.4. Πολιτική Ίσων Ευκαιριών

Ο Όμιλος παρέχει ένα χώρο εργασίας που ενθαρρύνει τη διαφορετικότητα και επιτυγχάνει την υπεροχή μέσω της προσέλευσης και της διακράτησης ανθρώπων με γνώσεις, ικανότητες και αξίες. Τα στελέχη, οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες του Ομίλου συμπεριφέρονται με σεβασμό στους συναδέλφους και σε κάθε συναλλασσόμενο με την Εταιρεία και συμμορφώνονται με τη νομοθεσία περί παροχής ίσων ευκαιριών. Δεν είναι αποδεκτή οποιαδήποτε μορφή παρενόχλησης σε βάρος οποιουδήποτε εργαζόμενου ή τρίτου συναλλασσόμενου με την Εταιρεία.

Η αξία, τα προσόντα και η απόδοση των ατόμων είναι οι κύριοι λόγοι που καθορίζουν την ανάθεση σε αυτούς πιο σύνθετων και απαιτητικών ρόλων του οργανογράμματος, ενώ χαρακτηριστικά που σχετίζονται με το φύλο, τη θρησκεία, την ηλικία, την καταγωγή και το χρώμα, ή τις πεποιθήσεις των υποψηφίων δεν αποτελούν λόγους προτίμησής τους ή αποκλεισμού τους έναντι συνυποψηφίων τους.

13.3.5. Στήριξη Ευπαθών Ομάδων και Πολιτιστικές Δράσεις

Ο Όμιλος επικεντρώνει τη στρατηγική της και στην προσφορά προϊόντων σε οργανισμούς και φορείς οι οποίοι αναλαμβάνουν να τα διαθέσουν σε ευπαθείς κοινωνικά συνανθρώπους μας, υποστηρίζοντας εκείνους και τις οικογένειές τους.

Για το 2018 έχουν σταλεί τουλάχιστον 1.577 kg τροφίμων.

13.3.6. Κοινωνία

Ο Όμιλος μεριμνά για την εφαρμογή ελάχιστων κοινωνικών προδιαγραφών και αποσκοπεί στη συνεχή βελτίωσή τους. Αυτές οι ελάχιστες κοινωνικές προδιαγραφές αποτελούν βασικά θεμέλια της λειτουργίας της:

- Ανθρώπινη αξιοπρέπεια
- Τήρηση νομοθετικών διατάξεων
- Απαγόρευση εργασίας ανηλίκων
- Απαγόρευση καταναγκαστικής εργασίας και πειθαρχικών μέτρων
- Ελευθερία οργάνωσης και συγκέντρωσης
- Περιβαλλοντική προστασία

Η εφαρμογή και η παρακολούθηση των προαναφερόμενων κοινωνικών προδιαγραφών πραγματοποιείται μέσω ενδοεπιχειρησιακής στρατηγικής κοινωνικής υπευθυνότητας και ανάλογης ενδοεπιχειρησιακής διαδικασίας.

Έχει οριστεί επιτροπή για την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής και καταγράφονται παραβάσεις αναφορικά με τις κοινωνικές αυτές προδιαγραφές. Δεν επιτρέπεται η τιμωρία ή η μειονεκτική μεταχείριση εργαζομένων που καταγγέλλουν τέτοιου είδους παραβάσεις.

13.4. Ηθική και Διαφάνεια - Κώδικας Δεοντολογίας

Η τήρηση της νομοθεσίας συμβάλλει στην διατήρηση της καλής φήμης του Ομίλου στην αγορά και προλαμβάνει φαινόμενα παραβατικής συμπεριφοράς. Ο Όμιλος συμμορφώνεται προς κάθε κανόνα δικαίου που το Ελληνικό Κράτος έχει νομοθετήσει, καθώς επίσης εφαρμόζει Πολιτικές και Κανονισμούς τους οποίους όλοι οι εργαζόμενοι του είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν και να τηρούν.

Ο Όμιλος δεσμεύεται στην εφαρμογή ενός συνόλου αξιών που οφείλει να διέπει κάθε πτυχή της δραστηριότητάς του. Το σύνολο των αξιών αυτών καθώς και ο τρόπος παρακολούθησής τους εκφράζεται μέσα από την υιοθέτηση και εφαρμογή του Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας. Ο Κώδικας αυτός αποτυπώνει αλλά και διακηρύσσει με τον πιο σαφή και ξεκάθαρο τρόπο τις αξίες και τις αρχές του Ομίλου για μία σειρά από θεμελιώδη θέματα όπως επίσης εμπεριέχει πολιτικές που καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας του Ομίλου για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων του.

Ο Κώδικας συμπληρώνεται από τις Διαδικασίες και Πολιτικές της Εταιρίας, καθώς και τον Κώδικα Συμμόρφωσης με τους Κανόνες του Δικαίου και του Ανταγωνισμού.

Ρέθυμνο, 24 Απριλίου 2019

**Ο Πρόεδρος Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος**

**Ο Αντιπρόεδρος Δ.Σ. και
Διευθύνων Σύμβουλος**

Μέλος Δ.Σ.

Εμμανουήλ Δομαζάκης
Α.Δ.Τ. Ι 975738 / 74

Κωνσταντίνος Δομαζάκης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 187558 / 06

Πέτρος Παπαδάκης
Α.Δ.Τ. Χ531699

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Ε.Β.Ε.

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Ε.Β.Ε. (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Εταιρική και Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2018, τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Καταστάσεις Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις Σημειώσεις που περιλαμβάνουν περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Ε.Β.Ε. και των θυγατρικών αυτής (ο «Όμιλος») κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής (ΔΠΕ), όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Λογιστών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου

Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη Σημείωση 15.33.2 επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, όπου περιγράφεται η εξέλιξη μιας ειδικής έρευνας που ζήτησε ο ένας εκ των δύο Διευθυνόντων Συμβούλων και βασικών μετόχων της Εταιρείας για συναλλαγές που έγιναν σε προηγούμενες χρήσεις. Στη γνώμη μας δε διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα Θέματα Ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχό μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

1. Επιμέτρηση εύλογης αξίας ενσώματων ακινητοποιήσεων

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία είχαν αναγνωρίσει οικοπέδα και κτίρια συνολικής αξίας Ευρώ 72 234 χιλιάδες και Ευρώ 65 139 χιλιάδες, αντίστοιχα που περιλαμβάνονται στο κονδύλι Ενσώματες Ακινητοποιήσεις των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 15.7, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούντα οικοπέδα και κτίρια, με βάση τη μέθοδο αναπροσαρμογής, στην εύλογη αξία τους, η οποία καθορίζεται από τη Διοίκηση βάσει των εκτιμήσεων ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών. Δεδομένης της σημαντικότητας των υπολοίπων των οικοπέδων και κτιρίων στην εταιρική και ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής θέσης, του βαθμού υποκειμενικότητας στις παραδοχές στις οποίες βασίζεται η επιμέτρηση της εύλογης αξίας και των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων που απαιτούνται από τη Διοίκηση, θεωρούμε την επιμέτρηση των οικοπέδων και κτιρίων ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου. Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τη λογιστική πολιτική και τις	Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με το θέμα αυτό περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, τη λήψη και αξιολόγηση των εκθέσεων εκτίμησης της εύλογης αξίας των ακινήτων που διενεργήθηκε από τους ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές και συζήτηση με τη Διοίκηση της διαδικασίας και των μεθόδων εκτίμησης. Επιπρόσθετα, χρησιμοποιώντας ως εμπειρογνώμονες ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές διενεργήσαμε, μεταξύ άλλων, την αξιολόγηση της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας, της καταλληλότητας, της επάρκειας των προσόντων και της ικανότητας των ανεξάρτητων επαγγελματιών εκτιμητών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση. Επιπλέον, με τη βοήθεια των εμπειρογνομώνων μας, αξιολογήσαμε την καταλληλότητα της μεθόδου εκτίμησης της εύλογης αξίας κάθε ακινήτου σε σχέση με τις αποδεκτές μεθόδους εκτίμησης της εύλογης αξίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ακινήτου και το εύλογο των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
Λοιπές πληροφορίες σχετικά με την επιμέτρηση των Οικοπέδων και Κτιρίων περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 15.5.10 και 15.7 των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.	στις μελέτες εκτιμήσεων. Επίσης επιβεβαιώσαμε την πληρότητα και ακρίβεια της εισαγωγής των δεδομένων στις μελέτες εκτιμήσεων και εξακριβώσαμε την ορθή καταχώρηση της εύλογης αξίας κάθε ακινήτου. Επιπλέον, εξετάσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

2. Ανακτησιμότητα Εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία κατείχε Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις ύψους ΕΥΡΩ 33 717 χιλιάδες και 43 555 χιλιάδες αντίστοιχα μετά την αφαίρεση πρόβλεψης απομείωσης. Η εκτίμηση της ανακτησιμότητας των απαιτήσεων βασίζεται σε σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων, την ικανότητα του οφειλέτη να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του και τις πιθανότητες μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεών τους. Δεδομένης της σημαντικότητας των συγκεκριμένων υπολοίπων για την Εταιρεία και τον Όμιλο, και των κρίσεων και εκτιμήσεων της Διοίκησης που απαιτούνται για την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των απαιτήσεων, θεωρούμε το θέμα αυτό ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τη λογιστική πολιτική και τις λοιπές πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης των Εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 15.4.1 και 15.16 των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που διενεργήσαμε σχετικά με το θέμα αυτό περιλάμβαναν την εξέταση των διαδικασιών της Εταιρείας που υπάρχουν για την παρακολούθηση και την είσπραξη των εμπορικών απαιτήσεων. Εξετάσαμε δειγματοληπτικά εισπράξεις μετά το τέλος χρήσης, καθώς επίσης σημαντικά υπόλοιπα πελατών αναφορικά με τη χρονική ανάλυση παλαιότητας τους, το αν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα καθώς και την οικονομική κατάσταση των πελατών αυτών. Εξετάσαμε την επάρκεια της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις της Εταιρείας αξιολογώντας τις σχετικές εκτιμήσεις της Διοίκησης, λαμβάνοντας υπ' όψη τη γνώση μας για τον κλάδο, καθώς και την εκτίμηση του εξωτερικού δικηγόρου της Εταιρείας για την έκβαση των υποθέσεων τις οποίες χειρίζεται. Αξιολογήσαμε τις επιπτώσεις από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στην κλειόμενη χρήση, η οποία οδήγησε σε αντίστοιχη προσαρμογή της λογιστικής πολιτικής της Εταιρείας και του Ομίλου για την αντιμετώπιση των ζημιών απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις. Εξετάσαμε επίσης την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σχετικά με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης για το σχηματισμό της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων και της έκθεσης στον πιστωτικό κίνδυνο της Εταιρείας

Σημαντικό θέμα ελέγχου	Πώς εξετάστηκε το θέμα κατά τον έλεγχό μας
	και του Ομίλου.

Άλλο Θέμα

Οι Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν ελεγχθεί από άλλη Ελεγκτική Εταιρεία, επί των οποίων εξέφρασε γνώμη χωρίς επιφύλαξη την 29 Απριλίου 2018.

Άλλες Πληροφορίες

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων» και στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου όπως εμπεριέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και την Έκθεση Ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνη της Διοίκησης και των Υπευθύνων για τη Διακυβέρνηση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η Διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 του Ν. 4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη, είτε σε λάθος, και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη

όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λαμβάνονται με βάση αυτές τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Στα πλαίσια του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Καταλήγουμε σε συμπέρασμα για την καταλληλότητα της χρήσης από τη Διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το αν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Αν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ή, αν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί αυτών των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε σε αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας, και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσης και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή, εκτός εάν νόμος ή κανονισμός αποκλείει τη δημοσιοποίηση ενός θέματος ή όταν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, διαπιστώσουμε ότι ένα θέμα δε θα έπρεπε να γνωστοποιηθεί με την έκθεσή μας, διότι ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο θα αναμενόταν εύλογα ότι οι αρνητικές επιπτώσεις θα υπερτερούσαν από τα οφέλη δημοσίου συμφέροντος μιας τέτοιας δημοσιοποίησης.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- (1) Στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Ν. 2190/1920.
- (2) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.
- (3) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας με ημερομηνία 24 Απριλίου 2019, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του Κανονισμού αριθ. 537/2014 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

3. Παροχή μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της εταιρείες, κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 15.25 των συνημμένων Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές της Εταιρείας με την από 13 Ιουνίου 2018 απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2019

ΚPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Νικόλαος Βουνισέας, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.» στις 24 Απριλίου 2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.cretafarm.gr καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α., όπου και θα παραμείνουν στην διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους.

Ρέθυμνο, 24 Απριλίου 2019

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Εμμανουήλ Δομαζάκης

Α.Δ.Τ. I 975738 / 74

Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Κωνσταντίνος Δομαζάκης

Α.Δ.Τ. AB 187558 / 06

Οικονομική Διευθύντρια Ομίλου

Ελένη Χαλιώτη

Α.Δ.Τ. Φ 009261 / 01

Προϊστάμενος Λογιστηρίου

Γεώργιος Σαράντος

Α.Μ. Αδείας 0003694
Λογιστής Α' τάξης

Μέλος Δ.Σ.

Πέτρος Παπαδάκης

Α.Δ.Τ. X531699

14. Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις¹

14.1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε χιλ. €	Σημειώσεις	Όμιλος		Εταιρεία	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	15.7	86.285	87.780	78.802	79.636
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	15.8	13.158	11.468	11.931	10.305
Υπεραξία	15.9	2.226	8.947	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	15.10	-	-	11.560	20.862
Λοιπές επενδύσεις	15.11	542	513	542	513
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	15.12	323	1.138	309	307
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		102.534	109.846	103.144	111.622
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	15.13	-	8.227	-	-
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	15.14	7.122	6.034	7.122	6.034
Αποθέματα	15.15	9.216	8.183	9.017	8.110
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	15.16	18.808	10.000	20.748	12.830
Λοιπές απαιτήσεις	15.16	14.909	14.131	22.807	45.985
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15.17	262	272	219	259
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		50.317	46.846	59.914	73.218
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		152.850	156.693	163.058	184.840
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	15.18.1	12.382	12.382	12.382	12.382
Υπέρ το άρτιο	15.18.1	1.753	1.753	1.753	1.753
Αποθεματικά	15.18.2	50.458	51.482	46.290	46.284
Αποτέλεσμα εις νέον		(65.214)	(52.899)	(53.776)	(17.893)
Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών εταιρείας		(623)	12.717	6.648	42.526
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(4.101)	(4.008)	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		(4.724)	8.708	6.648	42.526
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	15.19	4.182	4.447	2.769	2.178
Προβλέψεις	15.21	1.046	1.037	1.035	1.027
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.22	427	2.371	427	2.371
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	15.23.2	65.488	69.088	63.897	63.972
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		71.142	76.943	68.129	69.548
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	15.22	32.779	26.227	34.847	28.239
Λοιπές υποχρεώσεις	15.22	9.610	7.023	9.391	6.806
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	15.23.2	44.043	37.791	44.043	37.722
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		86.432	71.041	88.281	72.767
Σύνολο υποχρεώσεων		157.574	147.984	156.410	142.314
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		152.850	156.693	163.058	184.840

¹ Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 72 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

14.2. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος²

Ποσά σε χιλ. €		Όμιλος		Εταιρεία	
Κατάσταση συνολικών εσόδων	Σημειώσεις	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Πωλήσεις (Μη βιολογικά περιουσιακά στοιχεία)		109.472	99.881	108.842	99.356
Πωλήσεις (Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία)		8.320	8.234	8.320	8.234
Σύνολο Πωλήσεων	15.24	117.792	108.115	117.162	107.590
Κόστος πωληθέντων	15.25	(57.751)	(52.975)	(57.784)	(52.971)
Μικτό Κέρδος (των μη βιολογικών περιουσιακών στοιχείων)		51.722	46.906	51.057	46.385
Επιμέτρησης βιολογικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία	15.14.4	659	216	659	216
Δαπάνες ανάπτυξης βιολογικών περιουσιακών στοιχείων	15.25	(7.628)	(7.667)	(7.628)	(7.667)
Μικτό αποτέλεσμα		53.073	47.689	52.408	47.168
Έξοδα διοίκησης	15.25	(7.147)	(4.541)	(6.953)	(4.345)
Έξοδα διάθεσης	15.25	(38.143)	(35.359)	(36.676)	(33.950)
Ζημίες Απομείωσης	15.9	(6.722)	-	(35.318)	-
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	15.26	(8.577)	(135)	(1.125)	(196)
Αποτέλεσμα Εκμεταλλεύσεως		(7.516)	7.654	(27.662)	8.676
Χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα)	15.27	(7.907)	(7.587)	(7.586)	(6.560)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		(15.423)	67	(35.248)	2.116
Φόροι		1.004	239	(634)	240
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων		(14.418)	307	(35.882)	2.356
Κατανέμονται σε :					
Ιδιοκτήτες μητρικής		(13.658)	546	(35.882)	2.356
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(761)	(240)	-	-
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων ανά μετοχή - βασικά (σε €)	15.28	(0,4633)	0,0185	(1,2172)	0,0799

Ποσά σε χιλ. €		Όμιλος		Εταιρεία	
Κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	Σημειώσεις	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων		(14.418)	307	(35.882)	2.356
Αναπροσαρμογή ενσώματων ακινητοποιήσεων		6	608	6	66
Αναλογιστικό αποτέλεσμα		1	149	(1)	149
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής εκμετάλλευσης εξωτερικού		980	(534)	-	-
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		(13.431)	529	(35.877)	2.571
Κατανέμονται σε :					
Ιδιοκτήτες μητρικής		(13.339)	867	(35.877)	2.571
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(93)	(339)	-	-

² Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 72 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

14.3. Κατάσταση Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων³

Όμιλος	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτέλεσμα εις νέον	Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1/1/2017	12.382	1.753	51.310	(53.594)	11.851	(3.669)	8.182
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων χρήσης 2017	-	-	-	546	546	-240	306
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης 2017	-	-	172	149	321	-99	222
Υπόλοιπο την 31/12/2017	12.382	1.753	51.482	(52.899)	12.718	(4.008)	8.710
Υπόλοιπο την 1/1/2018	12.382	1.753	51.482	(52.899)	12.718	(4.008)	8.710
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων χρήσης 2018	-	-	-	(3.658)	(13.658)	(761)	(14.419)
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης 2018	-	-	-	319	319	668	987
Μεταφορά Αποθεματικών	-	-	(1.024)	1024	0	-	0
Υπόλοιπο την 31/12/2018	12.382	1.753	50.458	(65.214)	(623)	(4.101)	(4.724)

Εταιρεία	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτέλεσμα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	12.382	1.753	46.219	(20.398)	39.955
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων χρήσης 2017	-	-	-	2.356	2.356
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσης 2017	-	-	66	149	215
Αγορά ιδίων μετοχών	-	-	(0)	-	(0)
Υπόλοιπο 31/12/2017	12.382	1.753	46.284	(17.893)	42.526
Υπόλοιπο 1/1/2018	12.382	1.753	46.284	(17.893)	42.526
Κέρδη / (ζημίες) μετά φόρων χρήσης 2018	-	-	-	(35.882)	(35.882)
Λοιπά συνολικά έσοδα χρήση 2018	-	-	6	(1)	4
Υπόλοιπο την 31/12/2018	12.382	1.753	46.290	(53.776)	6.648

³ Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 72 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

14.4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών ⁴

Ποσά σε χιλ. €	Όμιλος		Εταιρεία	
Κατάσταση ταμειακών ροών	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	(15.423)	67	(35.248)	2.116
Προσαρμογές για :				
Πλέον / (μείον) μη ταμειακές προσαρμογές:				
Αποσβέσεις	6.386	5.375	5.882	4.650
Απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων	8.596	40	9.379	42
Απομείωσης Λοιπών Απαιτήσεων	-		26.016	
Προβλέψεις	(299)	(308)	(299)	(308)
Συναλλαγματικές διαφορές	(7)	65	(7)	65
Αποτελέσματα επενδυτικής δραστ/τητας	(79)	(522)	(1.191)	(1.198)
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	7.952	8.115	7.631	7.763
Πλέον / (μείον) προσαρμογές κεφαλαίου κίνησης:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(2.121)	(668)	(1.995)	(704)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(11.262)	(893)	(12.996)	(1.054)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	20.474	2.359	13.926	2.596
Σύνολο	14.218	13.630	11.097	13.969
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα λειτουργικών ροών καταβλημένα	(2.041)	(1.696)	(1.994)	(1.672)
Καταβλημένοι φόροι	(399)	(340)	(45)	(303)
Ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες	11.778	11.594	9.058	11.995
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Ταμειακές προκαταβολές και δάνεια προς τρίτους	3.460	(41)	2.213	(1.010)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(6.393)	(4.954)	(6.289)	(4.634)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	191	7	(69)	7
Ταμειακές (εκροές) επενδυτικές δραστηριότητες	(2.742)	(4.988)	(4.145)	(5.637)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(0)	-	(0)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	7.828	3.564	7.828	3.564
Εξοφλήσεις δανείων	(12.072)	(4.364)	(8.233)	(4.364)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρημ/τικές μισθώσεις	(351)	(677)	(351)	(677)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα χρηματοδοτικών ροών καταβληθέντα	(4.452)	(5.626)	(4.196)	(5.331)
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	-	-
Ταμειακές (εκροές) από χρημ/τικές δραστηριότητες	(9.047)	(7.103)	(4.952)	(6.809)
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(10)	(497)	(39)	(451)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης	272	769	259	710
Επίδραση συναλλαγματικών ισοτιμιών	(0)	(0)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης	262	272	219	259

⁴ Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 72 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

15. Σημειώσεις επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

15.1. Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία

Η «ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» έχει τη νομική μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας, ιδρύθηκε στην Ελλάδα (Ρέθυμνο) τον Οκτώβριο του 1979 και η έδρα της βρίσκεται στο Δήμο Αρκαδίου Ρεθύμνης, 15ο Χιλιόμετρο Εθνικής Οδού Ρεθύμνου – Ηρακλείου, (Τ.Κ 74100, Θέση Λατζιμάς), αριθμός ΓΕΜΗ 2259150000. Portal:(www.cretafarms.gr)

Οι μετοχές της εταιρείας είναι διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών από την 3η Απριλίου 2000. Οι μετοχές της εταιρείας διαπραγματεύονται στην κατηγορία «Μεσαίας και Μικρής Κεφαλαιοποίησης». Ανήκει στον κλάδο «Τρόφιμα και Ποτά - Τρόφιμα».

Αναλυτικά ο σκοπός του Ομίλου είναι:

- Η εισαγωγή, παραγωγή, εκτροφή, πάχυνση, προώθηση, εξαγωγή, διακίνηση, εκμετάλλευση και εμπορία ζώων προέλευσης εσωτερικού ή εξωτερικού και η λειτουργία και εκμετάλλευση σφαγείου αυτών.
- Η εισαγωγή, αντιπροσώπευση, παραγωγή, επεξεργασία, εκτροφή, μεταποίηση, τυποποίηση, συσκευασία, προώθηση, κατάψυξη, αποθήκευση, εξαγωγή, διακίνηση, εκμετάλλευση και εμπορία νωπού, εψυγμένου και κατεψυγμένου κρέατος, συναφών ειδών, προϊόντων ή υποπροϊόντων αυτού, καθώς και άλλων συναφών παραγωγής τρίτων.
- Η εισαγωγή, αντιπροσώπευση, παραγωγή, επεξεργασία, εκτροφή, μεταποίηση, τυποποίηση, συσκευασία, προώθηση, κατάψυξη, αποθήκευση, εξαγωγή, διακίνηση, εκμετάλλευση και εμπορία ψαριών, αλιευμάτων και υδρόβιων οργανισμών κάθε είδους, γόνου υδρόβιων οργανισμών κάθε είδους, συναφών ειδών, προϊόντων ή υποπροϊόντων αυτών, καθώς και άλλων συναφών παραγωγής τρίτων.
- Η εισαγωγή, αντιπροσώπευση, παραγωγή, επεξεργασία, μεταποίηση, τυποποίηση, συσκευασία, προώθηση, κατάψυξη, αποθήκευση, εξαγωγή, διακίνηση, εκμετάλλευση και εμπορία ελαιόλαδου και ελαίων, καφέ και ροφημάτων, κρασιού, οίνου, ρακής, τσικουδιάς, ρακόμελου, ούζου, τσίπουρου, ποτών και ηδύποτων κάθε είδους, οиноπνευματωδών ή μη, συναφών ειδών, προϊόντων ή υποπροϊόντων αυτών, καθώς και άλλων συναφών παραγωγής τρίτων.
- Η εισαγωγή, αντιπροσώπευση, παραγωγή, επεξεργασία, εκτροφή, μεταποίηση, τυποποίηση, συσκευασία, προώθηση, κατάψυξη, αποθήκευση, εξαγωγή, διακίνηση, εκμετάλλευση και εμπορία κτηνοτροφών, ιχθυοτροφών και εξειδικευμένων τροφών και πάσης φύσεως αγροτικών προϊόντων, βιολογικών – οικολογικών προϊόντων/ μεθόδων καλλιέργειας, κατεψυγμένων ή μη τροφίμων, αρτοσκευασμάτων, ειδών ζαχαροπλαστικής, γλυκισμάτων και γλυκών, παντός είδους γεωργικών, κτηνοτροφικών, αλιευτικών και αγροτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και όλων των ειδών διατροφής γενικότερα, καθώς και των σχετικών πρώτων υλών και πάσης φύσης καταναλωτικών αγαθών.
- Η κατασκευή, λειτουργία και διαχείριση εγκαταστάσεων και μονάδων βιολογικού καθαρισμού, παραγωγής οργανικού λιπάσματος, λιπασματοποίησης απορριμμάτων, αδρανοποίησης, επεξεργασίας, διάθεσης και διαχείρισης των αποβλήτων (στερεών και υγρών) των εγκαταστάσεων και μονάδων της Εταιρείας, και η εκμετάλλευση, διακίνηση, εμπορία και παροχή σχετικών υπηρεσιών αναφορικά με τα πάσης φύσεως προϊόντα και υποπροϊόντα, που συνεπάγεται η λειτουργία και διαχείριση των ως άνω εγκαταστάσεων και μονάδων, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ίδια χρήση ή και πώληση.
- Η ανάληψη και κατασκευή πάσης φύσεως τεχνικών έργων ιδιωτικού τομέα (ενδεικτικά ανέγερση κτιρίων, επισκευές κλπ.).
- Η δραστηριοποίηση στο χώρο των επιχειρήσεων εστίασης και ειδών διατροφής και η εισαγωγή, αντιπροσώπευση, προώθηση, αποθήκευση, εξαγωγή, διακίνηση, εκμετάλλευση και εμπορία πάσης φύσεως ειδών και προϊόντων απαραίτητων για τη λειτουργία και εκμετάλλευση χώρων εστίασης και διατροφής (καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος).
- Η έρευνα, ανάπτυξη, παρακολούθηση, βελτίωση, προώθηση, παραχώρηση, παροχή σχετικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και εκπαίδευσης, και εμπορία σύγχρονων ή/και καινοτόμων μεθόδων και τεχνογνωσίας καλλιέργειας, πάχυνσης, παραγωγής, επεξεργασίας, συσκευασίας, κατάψυξης, προώθησης, εκμετάλλευσης, διαχείρισης και εμπορίας όλων των αντικειμένων της Εταιρείας, μέσα στο πλαίσιο του σκοπού αυτής.

Η διάρκεια της μητρικής εταιρείας σύμφωνα με το καταστατικό της λήγει το 2029. Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία δεν επιτρέπεται αόριστη διάρκεια, αλλά η παράτασή της απαιτεί μόνο απόφαση της Γ.Σ. των μετόχων, με καταστατική απαρτία και πλειοψηφία.

15.2. Πλαίσιο κατάρτισης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελούν τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και τις Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της μητρικής εταιρίας "ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε." (η Εταιρεία ή ο Όμιλος).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αφορούν την περίοδο από 1/1/2018 - 31/12/2018. Τα συγκριτικά στοιχεία αφορούν τη χρήση 2017 (1/1 - 31/12/2017).

Τα ποσά εμφανίζονται σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Τυχόν διαφορές οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις. Με σκοπό την ορθή απεικόνιση συγκρίσιμων συναλλαγών έχουν πραγματοποιηθεί ορισμένες ανακατατάξεις κονδυλίων στην κατάσταση οικονομικής θέσης και στην κατάσταση ταμειακών ροών (σημειώσεις 14.1. & 14.4.). Οι μεταβολές δεν έχουν επηρεάσει τα ίδια κεφάλαια, τα κέρδη προ φόρων ή /και τα κέρδη ανά μετοχή του Ομίλου και της Εταιρείας.

Έχουν εφαρμοστεί στο σύνολό τους όλα τα Δ.Π.Χ.Α. που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ισχύ στην περίοδο αναφοράς.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern). Κατά την εκτίμηση της διοίκησης δεν υπάρχει ένδειξη που να αμφισβητεί την ορθότητα εφαρμογής αυτής της αρχής. Η διοίκηση, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση, τη χρηματοοικονομική επίδοση και τις ταμιακές ροές της εταιρίας και του ομίλου.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας στις 24 Απριλίου 2019.

15.3. Εκτιμήσεις και κρίση στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών

Η προετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Ο Όμιλος κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης των μεγεθών που απαιτούν εκτίμηση, κατά το χρόνο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, λειτουργεί με την αρχή της σύνεσης και με βάση τα πραγματικά δεδομένα που παρέχονταν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του αλλά και τις εκτιμήσεις, όπου απαιτούνταν, ειδικών.

Πολλές από τις εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση των προβλέψεων βασίζονται σε συγκεκριμένες παραδοχές ή λογιστικές πρακτικές, όπως π.χ. ο χρόνος λήξης των αποθεμάτων, η κατοχή ή όχι ισχυρών αξιόγραφων, η πιθανότητα συνέχισης της λειτουργίας και της συνεργασίας με πελάτες που καθυστερούν την εξόφληση υπολοίπων ανοικτών λογαριασμών κ.λπ.

Βασική παράμετρος για τις εκτιμήσεις, είναι η εξέταση της ανάγκης τυχόν αναθεώρησης τους αν υπάρχουν μεταβολές σχετικά με τις συνθήκες στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση ή ως αποτέλεσμα νέων πληροφοριών ή ευρύτερης εμπειρίας.

- **Εκτίμηση απαιτήσεων**

Απαιτείται κρίση της διοίκησης σχετικά με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων, εμπορικών και μη, και αξιολόγησή τους ως επισφαλή ή όχι. Η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα που έχει στη διάθεσή της προκειμένου να προσδιορίσει την πιθανή μη ανάκτηση συγκεκριμένων ποσών. Η επιμέτρηση γίνεται με τη μέθοδο της Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημίας Α.Π.Ζ., σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α.9

- **Εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία**

Η διοίκηση παρακολουθεί την πρόοδο της εσωτερικής έρευνας και ανάπτυξης μέσω πληροφοριακού συστήματος. Απαιτείται εκτίμηση από τη διοίκηση για να διαχωριστεί η φάση έρευνας και η φάση ανάπτυξης. Τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν πληρούνται τα κριτήρια που θέτουν οι διατάξεις των σχετικών προτύπων.

Η διοίκηση της Εταιρίας για τις άυλες παγιοποιήσεις που αφορούν ανάπτυξη προϊόντων επανεξετάζει στην αρχή κάθε χρήσης την ωφέλιμη ζωή τους και τις δυνατότητες ανάκτησης των σχετικών ποσών που δαπανήθηκαν. Σαν αποτέλεσμα της επανεξέτασης αυτών των μεγεθών καθώς και αποφάσεων για την παύση ορισμένων σχεδίων λόγων των προβλημάτων ρευστότητας αναπροσαρμόζονται αντίστοιχα οι ωφέλιμες ζωές τέτοιων στοιχείων ή προκύπτει αντίστοιχα ζημία απομείωσης.

Εκτιμήσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας να σχηματιστούν υποθέσεις σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες.

- **Απομείωση υπεραξίας**

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε.

Αν το άθροισμα του συνολικού τιμήματος εξαγοράς, της μη ελέγχουσας συμμετοχής που αναγνωρίστηκε και της εύλογης αξίας της προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία είναι μικρότερο από την εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε σε περίπτωση μίας συμφέρουσας αγοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την υπεραξία στο κόστος της μείον οποιωνδήποτε σωρευμένων ζημιών απομείωσης. Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση ή συχνότερα αν γεγονότα ή αλλαγές συνθηκών υποδηλώνουν πιθανή απομείωση. Η λογιστική αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με την ανακτήσιμη αξία της, η οποία είναι η μεγαλύτερη της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης. Κάθε απομείωση αναγνωρίζεται απευθείας ως έξοδο και δεν αναστρέφεται μεταγενέστερα.

Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, η υπεραξία που αποκτάται κατά τη συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται ότι θα επωφεληθούν από τις συνέργειες της συνένωσης. Κάθε μονάδα ή ομάδα μονάδων στις οποίες κατανέμεται η υπεραξία αποτελεί το χαμηλότερο επίπεδο μέσα στην εταιρεία, στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

- **Φόροι εισοδήματος**

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος από διάφορες φορολογικές αρχές. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους των υποθέσεων αυτών, διαφέρει από το ποσό το οποίο είχε αρχικά αναγνωρισθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι διαφορές επιδρούν στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου κατά την οποία τα ποσά αυτά οριστικοποιούνται.

- **Ωφέλιμη ζωή περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται σε απόσβεση**

Ο Όμιλος αναθεωρεί την εκτίμηση για την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς, βάσει της αναμενόμενης χρήσης των περιουσιακών στοιχείων.

- **Συνταξιοδοτικά προγράμματα**

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών παροχών βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που προσδιορίζονται με τη χρήση αναλογιστικών μεθόδων και παραδοχών. Μία τέτοια αναλογιστική παραδοχή είναι και το επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κόστους της παροχής. Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης στο τέλος κάθε χρήσης. Αυτό ορίζεται ως το επιτόκιο το οποίο θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ώστε να προσδιοριστεί η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να απαιτηθούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Άλλες σημαντικές παραδοχές των υποχρεώσεων συνταξιοδοτικών παροχών αφορούν τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μετακινήσεις προσωπικού.

- **Προσδιορισμός ευλόγων αξιών**

Ο Όμιλος στα πλαίσια εφαρμογής των ΔΠΧΑ είναι υποχρεωμένος ή έχει την ευχέρεια να επιμετρά περιουσιακά του στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία αποτελεί επιμέτρηση που βασίζεται στην αγορά και δεν αφορά μια συγκεκριμένη οντότητα. Για ορισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, δύναται να υπάρχουν διαθέσιμες παρατηρήσιμες συναλλαγές στην αγορά ή πληροφορίες της αγοράς. Για άλλα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, δύναται να μην υπάρχουν διαθέσιμες παρατηρήσιμες συναλλαγές ή δεδομένα στην αγορά ή πληροφορίες της αγοράς.

Ο Όμιλος κατέχει μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώμενα στην εύλογη αξία και συγκεκριμένα ιδιοχρησιμοποιούμενα οικόπεδα και κτίρια τα οποία αποτιμώνται με την μέθοδο της αναπροσαρμογής της αξίας τους.

Για την αύξηση της συνέπειας και της συγκρισιμότητας στις επιμετρήσεις εύλογης αξίας και τις συναφείς γνωστοποιήσεις, ο Όμιλος υιοθετώντας σχετικές απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13 έχει καθορίσει ιεραρχία εύλογης αξίας που κατηγοριοποιεί σε τρία επίπεδα τις εισροές στις τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Η ιεράρχηση εύλογης αξίας δίνει μέγιστη προτεραιότητα στις επίσημες τιμές (χωρίς προσαρμογές) σε αγορές με σημαντικό όγκο συναλλαγών για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (εισροές 1ου επιπέδου) και ελάχιστη προτεραιότητα σε μη παρατηρήσιμες εισροές (εισροές 3ου επιπέδου).

Οι εισροές δεδομένων 1ου επιπέδου είναι οι επίσημες χρηματιστηριακές τιμές (χωρίς προσαρμογή) στις αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στις οποίες έχει πρόσβαση η οντότητα κατά την ημερομηνία επιμέτρησης.

Οι εισροές δεδομένων 2ου επιπέδου είναι εισροές πέραν των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο 1ο επίπεδο οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση είτε άμεσα είτε έμμεσα. Εάν το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση διαθέτει προκαθορισμένη (συμβατική) διάρκεια, μια εισροή 2ου επιπέδου πρέπει να είναι παρατηρήσιμη για την πλήρη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Οι εισροές δεδομένων 3ου επιπέδου είναι μη παρατηρήσιμα δεδομένα ή συναλλαγές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση.

Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώμενα στην εύλογη αξία και συγκεκριμένα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα οικόπεδα και κτίρια αναλύονται στη σημείωση 15.7

15.4. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές και μεθόδους

15.4.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Το ΔΠΧΑ 15 καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Το πρότυπο εφαρμόζεται επιπλέον για την αναγνώριση και επιμέτρηση κερδών και ζημιών από την πώληση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν συγκαταλέγονται στις συνήθεις δραστηριότητες της εταιρείας (π.χ. πωλήσεις παγίων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων).

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Εταιρεία και ο Όμιλος υιοθέτησε το καινούριο πρότυπο. Το νέο πρότυπο δεν είχε σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του. Συνεπώς, η εφαρμογή του δεν είχε αντίκτυπο στα αποτελέσματα εις νέον ούτε χρειάστηκαν προσαρμογές για τη μετάβαση σε αυτό. Παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 δεν εισάγει ουσιώδεις διαφορές από τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας, η αντίστοιχη λογιστική πολιτική διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

Η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μία συμβατικές υποχρεώσεις, η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένεται να λάβει η Εταιρεία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντिलογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από την Εταιρεία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Για όλα αυτά τα δικαιώματα η Εταιρεία αξιολογεί την πιθανότητα εξάσκησής τους και στη συνέχεια το μέρος του εσόδου το οποίο αναλογεί στο συγκεκριμένο δικαίωμα αναγνωρίζεται όταν το δικαίωμα είτε εξασκηθεί είτε λήξει. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου η Εταιρεία κατέληξε ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Η Εταιρεία παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις οι οποίες εμφανίζονται αφαιρετικά του εσόδου. Επιπλέον η Εταιρεία κατέληξε πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Στόχος είναι να διευκρινιστούν οι προθέσεις του ΣΔΛΠ κατά την ανάπτυξη των απαιτήσεων του προτύπου ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των υποχρεώσεων απόδοσης, όπου τροποποιείται η διατύπωση της αρχής του «μεμονωμένα αναγνωρίσιμο», των εκτιμήσεων που γίνονται στην απόφαση για εντολέα ή εκπρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο μία εταιρεία είναι εντολέας ή εκπρόσωπος, των εφαρμογών της αρχής του «ελέγχου» και των αδειών καθώς και πρόσθετες διευκρινίσεις για τη λογιστική της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων. Οι αποσαφηνίσεις παρέχουν πρόσθετες πρακτικές διευκολύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 πλήρως αναδρομικά ή επιλέγουν να εφαρμόσουν την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις προβλέψεις του ΔΛΠ 39 με την αναγνώριση, ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα το ΔΠΧΑ 9 προβλέπει τα παρακάτω για την Ταξινόμηση και Επιμέτρηση των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού:

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει ένα μοντέλο συνολικής ταξινόμησης βάσει του οποίου τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατατάσσονται σε 3 κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε Αποσβεσμένο Κόστος
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε Εύλογη Αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων (Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε.)
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε Εύλογη Αξία μέσω Κατάστασης Αποτελεσμάτων (Ε.Α.Μ.Κ.Α.)

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν σαν αποτέλεσμα ταμειακές ροές που αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό μοντέλο για τη διακράτηση αυτών των χρηματοοικονομικών εργαλείων. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου με σκοπό την διακράτηση τους μέχρι τη λήξη τους και την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών τους, επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος. Αν το επιχειρηματικό μοντέλο περιλαμβάνει την πρόθεση της διακράτησης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών τους αλλά προσδοκά να πωλήσει αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού όταν χρειάζεται (π.χ. για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών ρευστότητας) τότε αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται σε Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε..

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που περιλαμβάνουν ταμειακές ροές διαφορετικές από κεφάλαιο και τόκους, όπως επενδύσεις σε κεφάλαια της χρηματαγοράς ή παράγωγα, περιλαμβανομένων και διαχωρισμένων ενσωματωμένων παραγώγων, επιμετρώνται σε Ε.Α.Μ.Κ.Α.. Πάντως ειδικά για μετοχές το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει εναλλακτικά την επιμέτρησή τους σε Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε..

Επιμέτρηση της Απομείωσης των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει την εφαρμογή της μεθόδου της Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημιάς (Α.Π.Ζ.) σε όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται σε Αποσβεσμένο Κόστος ή σε Ε.Α.Μ.Λ.Σ.Ε. (με εξαίρεση τις μετοχές). Όπου με το ΔΛΠ 39, μόνο πραγματοποιηθείσες ζημιές έπρεπε να αναγνωρισθούν ως απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, με την μέθοδο Α.Π.Ζ. πρέπει να γίνεται εκτίμηση των μελλοντικών πιστωτικών ζημιών χρησιμοποιώντας τα 3 παρακάτω στάδια:

Στάδιο 1: Επιμέτρηση των Α.Π.Ζ. για τους επόμενους 12 μήνες. Περιλαμβάνει όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με ασήμαντη αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική. Αναγνωρίζεται η αναλογία των Α.Π.Ζ. για τη συνολική ζωή των στοιχείων που θα προέλθει από πιστωτικά γεγονότα (default events) που θα είναι πιθανό να συμβούν στη διάρκεια των επόμενων 12 μηνών.

Στάδιο 2: Επιμέτρηση των Α.Π.Ζ. για τη συνολική ζωή – χωρίς πιστωτική απομείωση. Αν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού έχει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση αλλά δεν έχει ακόμη απομειωθεί, κατατάσσεται στο Στάδιο 2 και επιμετρώνται στις Α.Π.Ζ. της συνολικής ζωής που ορίζεται ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία ως αποτέλεσμα όλων των πιθανών γεγονότων όλης της αναμενόμενης ζωής του.

Στάδιο 3: Επιμέτρηση των Α.Π.Ζ. για την συνολική ζωή – με πιστωτική απομείωση. Αν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ορίζεται ως πιστωτικά απομειωμένο, μεταφέρεται στο Στάδιο 3 και επιμετρώνται με την Α.Π.Ζ. για την συνολική ζωή του.

Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 “Χρηματοοικονομικά Εργαλεία” από 1 Ιανουαρίου 2018 είχε ως αποτέλεσμα αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές και προσαρμογές στα κονδύλια που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Από την αξιολόγηση της Διοίκησης του Ομίλου και της Εταιρείας των επιχειρηματικών μοντέλων που ισχύουν για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά

στοιχεία που κατέχει ο Όμιλος και η Εταιρεία, δεν προέκυψε κάποια αναταξινόμηση μεταξύ των κατηγοριών χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Χρηματοοικονομικές του Καταστάσεις, και δεν είχαν επίπτωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Χρηματοοικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν έχουν καμία σημαντική επίπτωση.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής Βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Χρηματοοικονομικές του Καταστάσεις, και δεν έχουν καμία επίπτωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιλάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Χρηματοοικονομικές του Καταστάσεις, και δεν έχουν καμία επίπτωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος εξέτασε την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Χρηματοοικονομικές του Καταστάσεις, και δεν έχουν καμία επίπτωση.

1.1.4.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Το ΔΠΧΑ 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των μισθώσεων για αμφότερα τα μέρη της σύμβασης, ήτοι για τον πελάτη («μισθωτή») και τον προμηθευτή («εκμισθωτή»).

Το ΔΠΧΑ 16 αντικαθιστά την υπάρχουσα λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων βάσει των ΔΛΠ 17 Μισθώσεις, ΕΔΔΠΧΑ 4 Προσδιορισμός των συμφωνιών που περιέχουν μίσθωση, SIC 15 Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα και SIC 27 Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης.

Το νέο πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν τις περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις. Οι μισθωτές θα έχουν ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις, με ορισμένες εξαιρέσεις. Η λογιστική των εκμισθωτών παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη. Πιο συγκεκριμένα, το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο παρουσίασης όλων των μισθώσεων στον ισολογισμό των εταιριών. Ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης που θα αντιπροσωπεύει το δικαίωμά του να χρησιμοποιεί το αντίστοιχο πάγιο αλλά και μία σχετική υποχρέωση που θα αντιπροσωπεύει την υποχρέωση του να πληρώνει τα σχετικά μισθώματα. Το πρότυπο παρέχει εξαιρέσεις για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει αντίστοιχη με αυτή του προϋπάρχοντος προτύπου δηλαδή οι εκμισθωτές θα συνεχίζουν να ταξινομούν τις μισθώσεις τους σε χρηματοοικονομικές και λειτουργικές.

Η Εταιρεία αξιολόγησε όλες της ενεργές συμβάσεις μίσθωσης υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 16, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους. Το πρότυπο αναμένεται να επηρεάσει κατά κύριο λόγο το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων της Εταιρείας. Η Εταιρεία έχει εκτιμήσει την επίδραση της αρχικής εφαρμογής του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα, γνωστοποίησε όλες τις πληροφορίες που είτε είχε σε γνώση της είτε μπορούσε να εκτιμήσει με σχετική ακρίβεια κατά το χρόνο σύνταξής τους, σχετικά με την επίδραση που θα έχει η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές καταστάσεις κατά την αρχική του εφαρμογή, όπως αναλύεται παρακάτω.

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στον Όμιλο αναμένεται να δημιουργήσει την ανάγκη αναγνώρισης στοιχείου ενεργητικού δικαιώματος χρήσης € 3,23 εκατ. με αντίστοιχη υποχρέωση.

Η πραγματική επίδραση της υιοθέτησης του προτύπου κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 μπορεί να είναι διαφορετική από την αρχική εκτίμηση, για τους εξής λόγους:

- Η Εταιρεία δεν έχει ολοκληρώσει την αξιολόγηση και τον έλεγχο των καινούριων μηχανογραφικών συστημάτων που θα χρησιμοποιηθούν
- Οι καινούριες λογιστικές πολιτικές και εκτιμήσεις ενδέχεται να αλλάξουν μέχρι η Εταιρεία να παρουσιάσει τις οικονομικές καταστάσεις της πρώτης περιόδου που περιλαμβάνει την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία, στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Η υιοθέτηση της τροποποίησης αυτής δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται στα εξής δύο κριτήρια: το επιχειρηματικό μοντέλο που ακολουθεί η Εταιρεία για τη διαχείριση των συγκεκριμένων στοιχείων και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών τους ροών, δηλαδή εάν οι σχετικές ταμειακές ροές αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκους.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους) τα οποία η Εταιρεία είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάσει το ΔΛΠ 39, πλέον ταξινομούνται ως επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους και θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών_συνολικών εισοδημάτων. Οι μεταβολές από την αποτίμηση των συμμετοχικών τίτλων περιλαμβάνονται στα "στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων". Το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει στις εταιρείες την αμετάκλητη επιλογή να επιμετρούν μια επένδυση σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2015 (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι βελτιώσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε συγκεκριμένα ΔΠΧΑ.

Η Εταιρεία εξετάζει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019):

Η διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

Η Εταιρεία εξετάζει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω διερμηνείας στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η τροποποίηση καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Η Εταιρεία εξετάζει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Στις 18 Μαΐου 2017, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ολοκλήρωσε το μακροχρόνιο έργο του για την ανάπτυξη λογιστικού προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και δημοσίευσε το ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια». Το ΔΠΧΑ 17 αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4, το οποίο επιτρέπει σήμερα μια ευρεία ποικιλία πρακτικών. Το ΔΠΧΑ 17 θα επηρεάσει θεμελιωδώς τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά διακριτικής συμμετοχής.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση διευκρινίζει πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής. Η υιοθέτηση της τροποποίησης αυτής δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε..

Τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 και Δ.Λ.Π. 8: Ορισμός της έννοιας του Ουσιώδους Μεγέθους (Material) (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων» και του Δ.Λ.Π. 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» αποσκοπούν στο να ευθυγραμμιστούν όλα τα πρότυπα με τον ορισμό του Ουσιώδους Μεγέθους και να αποσαφηνίσουν συγκεκριμένες πτυχές αυτού. Ο νέος ορισμός αναφέρει ότι «μια πληροφορία θεωρείται ουσιώδης αν η παράλειψή της, ανακρίβεια ή συγκάλυψή της αναμένεται να επηρεάσει τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι κύριοι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γενικής χρήσης, βάσει των οποίων παράσχουν χρηματοοικονομική πληροφόρηση για μια συγκεκριμένη οικονομική οντότητα. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι το ουσιώδες μέγεθος (materiality) θα εξαρτάται από τη φύση και το μέγεθος της πληροφορίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις σε αναφορές σχετικά με το εννοιολογικό πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο. Το εν λόγω πλαίσιο αντικαθιστά την προηγούμενη μορφή η οποία εξεδόθη το 2010. Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εισήγαγαν ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, επικαιροποιημένους ορισμούς αναφορικά με τα στοιχεία του Ενεργητικού, τις υποχρεώσεις και τα κριτήρια αποαναγνώρισης, καθώς επίσης και διευκρινήσεις σχετικά με άλλα σημαντικά πεδία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και μιας συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας» (δεν έχει καθοριστεί ακόμα η ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής)

Οι τροποποιήσεις διευθετούν μία ασυνέπεια μεταξύ των διατάξεων του ΔΠΧΑ 10 και του ΔΛΠ 28 σχετικά με την πώληση ή εισφορά των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και μιας συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας. Η βασική συνέπεια των τροποποιήσεων είναι πως αναγνωρίζεται ολόκληρο το κέρδος ή η ζημιά μιας συναλλαγής που περιλαμβάνει μία δραστηριότητα (είτε με τη μορφή μιας θυγατρικής είτε όχι). Μερικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν αποτελούν μια δραστηριότητα, ακόμα και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν τη μορφή μιας θυγατρικής.

15.5. Σύνοψη λογιστικών αρχών και μεθόδων

15.5.1. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Ενοποιούνται με ολική ενοποίηση όλες οι εταιρίες (θυγατρικές) οι οποίες ελέγχονται από τη μητρική εταιρία, εφόσον κατά την ημερομηνία αναφοράς υπήρχε ο έλεγχος. Η ενοποίηση γίνεται με την ημερομηνία αναφοράς της μητρικής εταιρείας.

Ατομικές οικονομικές καταστάσεις, είναι καταστάσεις στις οποίες οι συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες, αντιμετωπίζονται με βάση το συμμετοχικό δικαίωμα και όχι την αναλογία σε περιουσιακά στοιχεία και αποτελέσματα.

Κατά την ενοποίηση, όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τα αποτελέσματα μητρικής και θυγατρικών, καταρχήν αθροίζονται "γραμμή προς γραμμή" («line by line»). Απαλείφονται τα ενδοεταιρικά υπόλοιπα, οι αμοιβαίες ενδοεταιρικές συναλλαγές, τυχόν έσοδα από μερίσματα θυγατρικών, κέρδη ή ζημιές από συναλλαγές με αποθέματα, πάγια κλπ.

Κατά την ενοποίηση, η λογιστική αξία της συμμετοχής της μητρικής, συμψηφίζεται με τα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής και η τυχόν υπεραξία αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 3. Τα αποτελέσματα μίας θυγατρικής, ενοποιούνται από την ημερομηνία της απόκτησής της. Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές εμφανίζονται διακεκριμένα στην κατάσταση Οικονομικής θέσης και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, οι επενδύσεις σε θυγατρικές, εμφανίζονται αποτιμημένες στο κόστος κτήσης.

Τα ποσά που αναφέρονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και αφορούν στις ενοποιούμενες εταιρείες έχουν προσαρμοστεί αναλόγως, ώστε να διασφαλίζουν σταθερότητα με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος και είναι σύμφωνες με τα Δ.Π.Χ.Α.

Ο Όμιλος κατανέμει τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα της περιόδου των θυγατρικών μεταξύ των ιδιοκτητών της μητρικής και των μη ελεγχουσών συμμετοχών βάσει των συμμετοχικών τους δικαιωμάτων.

15.5.2. Συνενώσεις επιχειρήσεων

Μία συνένωση έχει έναν αποκτώντα και επιχειρήσεις που αποκτώνται. Ο «αποκτών» αποκτά τον έλεγχο της αποκτώμενης και υπάρχουν οφέλη για αυτόν, από τον έλεγχο.

Όλες οι συνενώσεις επιχειρήσεων, αντιμετωπίζονται με τη μέθοδο της αγοράς. Η διαδικασία της μεθόδου αγοράς αφορά:

- προσδιορισμό του αποκτώντα
- προσδιορισμό του κόστους απόκτησης
- μερισμό του κόστους απόκτησης στα επιμέρους περιουσιακά στοιχεία του αποκτώμενου.

Το κόστος κτήσης είναι το αντάλλαγμα που δίνεται από τον αποκτώντα. Αντάλλαγμα είναι και τίτλοι που δίνονται από τον αποκτώντα. Τα έξοδα που έγιναν για τη συνένωση αναγνωρίζονται απευθείας στα αποτελέσματα.

Οι εύλογες αξίες των μεταβιβαζόμενων στοιχείων, προσδιορίζονται κατά την ημερομηνία ή τις ημερομηνίες ανταλλαγής. Αν η απόκτηση γίνεται με μετοχές που δίνει ο αποκτών και είναι εισηγμένη εταιρία, η εύλογη αξία μπορεί να είναι η αξία στο χρηματιστήριο των μετοχών που δίνει. Αν η αποκτώμενη είναι εισηγμένη, η εύλογη αξία μπορεί να είναι η αξία των μετοχών της στο χρηματιστήριο. Μπορεί, εφόσον υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, να χρησιμοποιηθεί άλλη τεχνική αποτίμησης για την εύλογη αξία των μετοχών.

Ημερομηνία απόκτησης είναι η ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος. Μπορεί να συμπίπτει με την ημερομηνία ανταλλαγής.

Αποτιμώνται τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία της αποκτώμενης (άυλα και μη άυλα, υποχρεώσεις υπαρκτές και ενδεχόμενες), μόνον εφόσον μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Η υπεραξία υπολογίζεται σαν διαφορά από το συνολικό κόστος της απόκτησης μείον την αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία, εφόσον είναι χρεωστική, εμφανίζεται στο ενεργητικό της ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Η υπεραξία από μία απόκτηση δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται για απομείωση μία φορά το χρόνο ή και σε πιο σύντομο διάστημα, αν συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι. Αν προκύψει πιστωτική (αρνητική) υπεραξία κατά τη συνένωση, γίνεται επανεκτίμηση των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων σε εύλογες αξίες και αν συνεχίσει να προκύπτει αρνητική υπεραξία, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Ανάστροφη απόκτηση υπάρχει όταν η νομικά "αποκτώμενη" τελικά αποκτάει τον έλεγχο της αποκτώσας. Σε μία ανάστροφη απόκτηση οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, εκδίδονται με το όνομα της "νόμιμης μητρικής", αλλά στις σημειώσεις αναλύονται με βάση τη "νόμιμη θυγατρική".

15.5.3. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Κοινοπραξία είναι η ανάληψη μίας δραστηριότητας που προϋποθέτει τον από κοινού έλεγχο. Από κοινού έλεγχος υπάρχει, όταν για τις στρατηγικές αποφάσεις, απαιτείται ομοφωνία των μερών που τον ασκούν. Για κάθε Κοινοπραξία υπάρχει Συμβατικός Διακανονισμός. Οι Κοινά Ελεγχόμενες Οικονομικές Οντότητες, ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης..

15.5.4. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Νόμισμα λειτουργίας και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων των εταιριών του Ομίλου υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο κάθε Εταιρεία λειτουργεί (Λειτουργικό Νόμισμα). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι και το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας του Ομίλου. Όλα τα ποσά στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά. Συνεπώς, λόγω της στρογγυλοποίησης, τα ποσά που παρουσιάζονται ως σύνολα σε ορισμένους πίνακες ενδέχεται να μην είναι αριθμητικά σύνολα των ποσών που προηγούνται.

Συναλλαγματικές διαφορές και υπόλοιπα

Η μετατροπή σε νόμισμα λειτουργίας των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, γίνεται με την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής. Τα Χρηματικά Στοιχεία αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας αναφοράς. Τα μη Χρηματικά Στοιχεία που είναι αποτιμημένα στο κόστος, αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας της συναλλαγής.

Τα μη Χρηματικά Στοιχεία που είναι αποτιμημένα σε εύλογες αξίες, αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας αποτίμησης τους σε Εύλογη Αξία. Οι Συναλλαγματικές Διαφορές που προκύπτουν από την αποτίμηση Χρηματικών Στοιχείων, μεταφέρονται στα Αποτελέσματα.

Οι Συναλλαγματικές Διαφορές αποτίμησης μη Χρηματικών Στοιχείων μεταφέρονται:

- στα Αποτελέσματα αν προβλέπεται εκεί να μεταφέρονται και οι ζημιές τους
- στην Καθαρή Θέση κατευθείαν ή μέσω της Κατάστασης Λοιπών Εσόδων, εφόσον προβλέπεται

Λειτουργίες στην αλλοδαπή

Η μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων θυγατρικής του εξωτερικού γίνεται:

- Για τα περιουσιακά στοιχεία με βάση την Ισοτιμία της ημερομηνίας αναφοράς
- Για τα Αποτελέσματα περιόδου με την ισοτιμία της ημερομηνίας συναλλαγής ή τη μέση Ισοτιμία της περιόδου
- Κάθε συναλλαγματική διαφορά, μεταφέρεται στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων.

15.5.5. Λειτουργικοί τομείς

Λειτουργικός τομέας, είναι ένα τμήμα, που έχει καταρχήν έσοδα και έξοδα, παρακολουθείται διακεκριμένα από τους λήπτες αποφάσεων, υπάρχουν διακεκριμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για αυτόν και πληροί τα ποσοτικά και άλλα κριτήρια των Προτύπων. Τομείς που έχουν τα ίδια οικονομικά χαρακτηριστικά μπορούν να συγχωνευθούν σε έναν, αν τηρείται η θεμελιώδης αρχή και είναι παρόμοια σε:

- προϊόντα ή υπηρεσίες,
- παραγωγική διαδικασία,
- κατηγορίες πελατών,
- τρόπο διανομής
- τυχόν κανονιστικό περιβάλλον

Τα ποσά των στοιχείων για κάθε τομέα που παρουσιάζονται, είναι μόνο αυτά και όπως παρουσιάζονται, στους λήπτες αποφάσεων. Έχουν κατανομές ή συμπληφισμούς ποσών, για να συμφωνούν με τις οικονομικές καταστάσεις, μόνο αν έτσι παρουσιάζονται στο λήπτη. Οι κατανομές ποσών, γίνονται σε λογική βάση.

Ο Όμιλος λειτουργεί με δύο λειτουργικούς τομείς:

- Τομέας Αλλαντοβιομηχανία και
- Τομέας Χοιροτροφικής.

Για τον προσδιορισμό των λειτουργικών τομέων ακολουθούνται κριτήρια διάκρισης των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η λειτουργία των τομέων θεωρείται διακεκριμένη καθώς απαιτείται διαφορετική τεχνολογία παραγωγής, προσέγγιση marketing και πόροι. Όλες ενδοτομεακές συναλλαγές πραγματοποιούνται με βάση την αρχή των ίσων αποστάσεων. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που δεν κατανέμονται άμεσα σε κάποιον λειτουργικό τομέα δεν εμφανίζονται ως στοιχεία του τομέα.

15.5.6. Έσοδα

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Εταιρεία και ο Όμιλος υιοθέτησε το καινούριο πρότυπο. Το νέο πρότυπο δεν είχε σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του. Συνεπώς, η εφαρμογή του δεν είχε αντίκτυπο στα αποτελέσματα εις νέον ούτε χρειάστηκαν προσαρμογές για τη μετάβαση σε αυτό. Παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 δεν εισάγει ουσιώδεις διαφορές από τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας, η αντίστοιχη λογιστική πολιτική διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

Η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μία συμβατικές υποχρεώσεις, η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένεται να λάβει η Εταιρεία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντλιογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από την Εταιρεία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Για όλα αυτά τα δικαιώματα η Εταιρεία αξιολογεί την πιθανότητα εξάσκησης τους και στη συνέχεια το μέρος του εσόδου το οποίο αναλογεί στο συγκεκριμένο δικαίωμα αναγνωρίζεται όταν το δικαίωμα είτε εξασκηθεί είτε λήξει. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου η Εταιρεία κατέληξε ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Η Εταιρεία παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις οι οποίες εμφανίζονται αφαιρετικά του εσόδου. Επιπλέον η Εταιρεία κατέληξε πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων.

15.5.7. Κόστος δανεισμού

Το κόστος δανεισμού επιβαρύνει τα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται, εκτός του τμήματος που κεφαλαιοποιείται. Το Κόστος Δανεισμού που αφορά απόκτηση, παραγωγή ή κατασκευή ενός Ειδικού Περιουσιακού Στοιχείου, κεφαλαιοποιείται, περιλαμβανόμενο στο κόστος του στοιχείου.

Αν ο δανεισμός σχετίζεται άμεσα με ένα Ειδικό Περιουσιακό Στοιχείο, κεφαλαιοποιείται το Κόστος Δανεισμού μείον τυχόν έσοδα από προσωρινή χρήση των δανειακών κεφαλαίων. Αν ο δανεισμός είναι γενικός, το κόστος δανεισμού υπολογίζεται στο ύψος της επένδυσης για το Ειδικό Περιουσιακό Στοιχείο, με βάση ένα επιτόκιο δανεισμού που σχετίζεται με τα επιτόκια που καταβάλλει η Εταιρεία.

15.5.8. Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε.

Αν το άθροισμα του συνολικού τιμήματος εξαγοράς, της μη ελέγχουσας συμμετοχής που αναγνωρίστηκε και της εύλογης αξίας της προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία είναι μικρότερο από την εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε σε περίπτωση μίας συμφέρουσας αγοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την υπεραξία στο κόστος της μείον οποιωνδήποτε σωρευμένων ζημιών απομείωσης. Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση ή συχνότερα αν γεγονότα ή αλλαγές συνθηκών υποδηλώνουν πιθανή απομείωση. Η λογιστική αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με την ανακτήσιμη αξία της, η οποία είναι η μεγαλύτερη της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης. Κάθε απομείωση αναγνωρίζεται απευθείας ως έξοδο και δεν αναστρέφεται μεταγενέστερα.

Για τους σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, η υπεραξία που αποκτάται κατά τη συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται ότι θα επωφεληθούν από τις συνέργειες της συνένωσης. Κάθε μονάδα ή ομάδα μονάδων στις οποίες κατανέμεται η υπεραξία αποτελεί το χαμηλότερο επίπεδο μέσα στην εταιρεία, στο οποίο η υπεραξία παρακολουθείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

15.5.9. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα Άυλα Στοιχεία αναγνωρίζονται όταν:

- πιθανολογείται ότι οι ωφέλειες τους θα εισρεύσουν στην εταιρία και
- μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα

Τα κόστη της φάσης έρευνας για τα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα στοιχεία, μεταφέρονται στα αποτελέσματα περιόδου, όταν δημιουργούνται.

Η φάση ανάπτυξης των εσωτερικά δημιουργούμενων άυλων στοιχείων κεφαλαιοποιείται αν υπάρχει:

- τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης τους
- πρόθεση ολοκλήρωσης τους
- ικανότητα χρήσης ή πώλησης τους
- πόροι ολοκλήρωσης τους
- ικανότητα αξιόπιστης αποτίμησης του κόστους τους και
- εκτίμηση ότι τα Άυλα Στοιχεία θα φέρουν οφέλη, με βάση την ύπαρξη αγοράς ή την εσωτερική χρησιμοποίηση

Τα άυλα στοιχεία αρχικά καταχωρούνται στο κόστος τους. Το κόστος ενός Άυλου Στοιχείου που αποκτάται είναι:

- η καθαρή τιμολογιακή αξία πλέον δασμών και άλλων επιβαρύνσεων
- τα άμεσα κόστη που έγιναν για να αρχίσει η χρήση του, περιλαμβανομένου του κόστους δανεισμού

Η μεταγενέστερη αποτίμηση των άυλων στοιχείων γίνεται στο κόστος τους μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν συσσωρευμένες απομειώσεις.

Οι αποσβέσεις και οι προβλέψεις ή οι αναστροφές τους για τα άυλα στοιχεία επιδρούν άμεσα στα αποτελέσματα περιόδου.

15.5.10. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Μία Ενσώματη Ακίνητοποίηση ή προσθήκη της, αρχικά αποτιμάται στο κόστος της. Το κόστος μίας Ενσώματης Ακίνητοποίησης προκύπτει από:

- το αρχικό κόστος και τυχόν
- κόστη βελτίωσης
- κόστη αντικατάστασης
- κόστη συντήρησης σε ειδικές περιπτώσεις.

Το Αρχικό Κόστος μίας Ενσώματης Ακίνητοποίησης περιλαμβάνει:

- το συνολικό καθαρό κόστος απόκτησης
- τα κόστη μεταφοράς και συναρμολόγησης μέχρι να γίνει λειτουργική
- τυχόν κεφαλαιοποιημένο κόστος δανεισμού
- εκτιμώμενα κόστη αποσυναρμολόγησης και αποκατάστασης

Παρακολουθούνται, μετά την αρχική απόκτηση, στο κόστος μείον τις αποσβέσεις και τις προβλέψεις απομείωσης, οι εξής κατηγορίες ενσώματων ακινητοποιήσεων:

- Μηχανήματα
- Μεταφορικά μέσα
- Έπιπλα και σκεύη
- Εξοπλισμός γραφείων και λοιπός εξοπλισμός

- Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση

Παρακολουθούνται, μετά την αρχική απόκτηση, σε αξίες αναπροσαρμογής, οι εξής κατηγορίες ενσώματων ακινητοποιήσεων:

- Εδαφικές εκτάσεις
- Κτίρια

Για τις ενσώματες ακινητοποιήσεις χρησιμοποιείται η ευθεία μέθοδος απόσβεσης. Οι συντελεστές απόσβεσης που χρησιμοποιούνται είναι:

- Κτίρια, από 1%, έως 5%,
- Μηχανήματα, από 3%, έως 17% ,
- Μεταφορικά μέσα, από 11%, έως 17%,
- Έπιπλα και σκεύη, από 14%, έως 33%
- Εξοπλισμός γραφείων, από 14%, έως 33%.

Οι διάρκειες ωφέλιμης ζωής, σε έτη, είναι:

- Κτίρια, από 20 έως 100,
- Μηχανήματα, από 6 έως 30,
- Μεταφορικά μέσα, από 6 έως 9,
- Έπιπλα και σκεύη, από 3 έως 7,
- Εξοπλισμός γραφείων, από 3 έως 7.

15.5.11. Μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία

Χρηματοδοτική μίσθωση

Χρηματοδοτική Μίσθωση υπάρχει, όταν γίνεται ουσιαστική μεταβίβαση όλων των οφελών και των κινδύνων που συνεπάγεται η ιδιοκτησία ενός πράγματος από τον εκμισθωτή στο μισθωτή.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων με πίστωση αντίστοιχης υποχρέωσης. Το μακροπρόθεσμο τμήμα των υποχρεώσεων για χρηματοδοτικές μισθώσεις, εμφανίζεται στο μακροπρόθεσμο παθητικό, διακεκριμένα από το βραχυπρόθεσμο τμήμα που εμφανίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Κάθε περίοδο τα μισθώματα διασπώνται σε «χρεολύσιο» που μειώνει την υποχρέωση και «τόκο» που εμφανίζεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα πάγια από χρηματοδοτικές μισθώσεις, αντιμετωπίζονται με βάση τις σχετικές λογιστικές αρχές που τα αφορούν και παρακολουθούνται σε αξίες αναπροσαρμογής.

Η εταιρεία δεν είναι εκμισθωτής για χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Λειτουργική μίσθωση

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Λειτουργική Μίσθωση υπάρχει όταν δεν γίνεται ουσιαστική μεταβίβαση όλων των οφελών και κινδύνων που συνεπάγεται η ιδιοκτησία, από τον εκμισθωτή στο μισθωτή. Τα μισθώματα, περιλαμβανομένων τυχόν προκαταβολών που θα συμψηφιστούν, καταχωρούνται στη χρέωση των Αποτελεσμάτων Χρήσης, με την ευθεία μέθοδο, για όλη τη διάρκεια της σύμβασης, ανεξάρτητα από το χρόνο πληρωμή τους.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Λειτουργική Μίσθωση υπάρχει όταν δεν γίνεται ουσιαστική μεταβίβαση όλων των οφελών και κινδύνων που συνεπάγεται η ιδιοκτησία, από τον εκμισθωτή στο μισθωτή. Στα βιβλία καταχωρούνται και παρακολουθούνται κανονικά τα πάγια που έχουν μισθωθεί. Αποσβέσεις και λοιπές δαπάνες απόκτησης των μισθωμάτων, μεταφέρονται στα έξοδα. Τα έσοδα από ενοίκια μεταφέρονται στα Αποτελέσματα Χρήσης, με την ευθεία μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

15.5.12. Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Καταρχήν για όλα τα περιουσιακά στοιχεία γίνεται έλεγχος πιθανής απομείωσης, αν εμφανίζονται εσωτερικές ή εξωτερικές ενδείξεις απομείωσης τους, όπως αυτές ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 36.

Ειδικά η υπεραξία, τα άυλα στοιχεία αόριστης διάρκειας και τα άυλα στοιχεία που βρίσκονται στη διαδικασία της παραγωγής σε εξέλιξη, εξετάζονται για απομείωση μία φορά το χρόνο, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης.

Απομείωση γίνεται αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας, κατά το ποσό της διαφοράς.

Ανακτήσιμο Ποσό ενός Περιουσιακού Στοιχείου ή μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών, είναι το μεγαλύτερο ποσό ανάμεσα σε:

- Εύλογη Αξία μείον κόστη διάθεσης και
- Αξία λόγω χρήσης

Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Η πρόβλεψη απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων μεταφέρεται στα αποτελέσματα, εκτός αν υπάρχει σχετικό αποθεματικό υπεραξίας για το περιουσιακό στοιχείο, οπότε τότε η πρόβλεψη συμψηφίζεται με αυτό στο βαθμό που είναι δυνατό.

Είναι δυνατή η αναστροφή των προβλέψεων αποτίμησης, στο μέλλον με αντίστροφη επίδραση στα αποτελέσματα ή τα ίδια κεφάλαια, σε σχέση με την αρχική επίδραση από την πρόβλεψη, εκτός από τις απομειώσεις υπεραξίας που δεν αναστρέφονται.

15.5.13. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμούνται καταρχήν στο τέλος της περιόδου αναφοράς, κατά είδος, στη μικρότερη τιμή μεταξύ του κόστους τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Οι πρώτες ύλες κ.λπ., που ενσωματώνονται σε προϊόντα, κατ' αρχήν δεν υποτιμούνται, όσο το προϊόν που θα παραχθεί εκτιμάται ότι θα έχει κόστος αποθεμάτων μικρότερο από την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Αν υπάρξει λόγος υποτίμησης πρώτων υλών κ.λπ., αυτή γίνεται στο κόστος αντικατάστασης.

Για τα αποθέματα που έχουν αποτιμηθεί σε καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία διενεργείται πρόβλεψη υποτίμησης. Κάθε περίοδο αναφοράς εξετάζεται η Καθαρή Ρευστοποιήσιμη Αξία και είναι δυνατή η αντιστροφή της πρόβλεψης.

15.5.14. Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία

Τα βιολογικά στοιχεία, από την αρχική τους καταχώριση μέχρι και τη σφαγή τους, αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους μείον το εκτιμώμενο, στον τόπο της πώλησης, κόστος τους.

Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει κατά την αρχική καταχώριση στην εύλογη αξία των βιολογικών στοιχείων, καθώς και η μεταβολή στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης για μεταγενέστερες αποτιμήσεις, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, τα βιολογικά στοιχεία ομαδοποιούνται, ανάλογα με σημαντικές ιδιότητές τους, ανάλογα και με τον τρόπο που αυτά προσφέρονται στην αγορά και η αποτίμηση τους γίνεται με βάση τις τιμές αγοράς.

15.5.15. Φόρος εισοδήματος

Για τις προσωρινές διαφορές, ανάμεσα στη λογιστική αξία και την αναγνωριζόμενη φορολογική αξία, υπολογίζεται και λογίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση.

Στα αποτελέσματα επιδρούν ο τρέχον φόρος και οι αναβαλλόμενοι φόροι που λογίστηκαν στην περίοδο, εκτός των φόρων που αφορούν στοιχεία που επιδρούν στα ίδια κεφάλαια μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, οι οποίοι μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια μέσω αυτής της κατάστασης.

Αναβαλλόμενες απαιτήσεις λογίζονται μόνον, αν προκύπτει ότι θα υπάρξουν μελλοντικά κέρδη που θα επιτρέψουν το συμψηφισμό φόρων. Υπολογίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, μόνον αν εκτιμάται ότι στο διάστημα που αυτές οι ζημιές είναι φορολογικά αναγνωρίσιμες, θα υπάρξουν αντίστοιχα φορολογικά κέρδη.

Ο τρέχον φόρος υπολογίζεται με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή, ενώ οι αναβαλλόμενοι φόροι με το συντελεστή που αναμένεται να υπάρχει, όταν θα διακανονιστούν οι σχετικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις.

15.5.16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από χρήματα στο ταμείο των εταιρειών του Ομίλου, καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

15.5.17. Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση παρουσιάζονται διακεκριμένα στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Τα περιουσιακά στοιχεία που κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Τα περιουσιακά αυτά στοιχεία επιμετρούνται στην εύλογη αξία μειωμένη με έξοδα πώλησης

15.5.18. Ίδια κεφάλαια και αποθεματικά

Το μετοχικό κεφάλαιο αντιπροσωπεύει την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι διαφορές υπέρ το άρτιο αφορούν στην έκδοση μετοχών με αξία πέραν της ονομαστικής τους αξίας. Τυχόν κόστη που αφορούν σε την έκδοση μετοχών μειώνουν τη διαφορά υπέρ το άρτιο.

Τα λοιπά στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνουν:

- Αποθεματικά εύλογης αξίας
- Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών

- Αποθεματικά φορολογικών διατάξεων και αναπτυξιακών νόμων

Τα αποτελέσματα εις νέον περιλαμβάνουν το τρέχον και τα ιστορικά συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα.

15.5.19. Παροχές προς εργαζομένους

Όλες οι Βραχύχρονες Παροχές, λογίζονται όταν γίνονται. Οι Παροχές Εξόδου από την Υπηρεσία, λογίζονται άμεσα σαν έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Για τα Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών, λογίζεται η υποχρέωση με χρέωση των εξόδων, στο χρήμα που δημιουργείται.

15.5.20. Προβλέψεις

Πρόβλεψη καταχωρείται μόνο:

- αν υπάρχει μία δέσμευση νόμιμη ή τεκμαιρόμενη που αφορά το παρελθόν
- είναι πιθανή η εκροή για το διακανονισμό της
- μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα

Οι προβλέψεις επιμετρώνονται στην παρούσα αξία, βάσει της καλύτερης δυνατής εκτίμησης της Διοίκησης, για το κόστος που απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία της οικονομικής θέσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας είναι προ φόρων και αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

15.5.21. Κέρδη ανά μετοχή

Τα Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή είναι το πηλίκο των Κερδών Αναλογούντων σε Κοινές Μετοχές προς τις Μέσες Σταθμισμένες Κοινές Μετοχές. Τα Κέρδη Αναλογούντα σε Κοινές Μετοχές, είναι τα κέρδη μετά τους φόρους που προκύπτουν από την Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, για τους μετόχους του ομίλου, μόνο για τις Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες, αφού αφαιρεθούν όλες οι επιδράσεις στα κέρδη που σχετίζονται με τυχόν προνομιούχες μετοχές. Οι Μέσες Σταθμισμένες Κοινές Μετοχές προκύπτουν από τις μετοχές σε κυκλοφορία (Κοινές Μετοχές), επί τις μέρες που αυτές ήταν σε κυκλοφορία.

15.6. Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος αναγνωρίζει δύο βασικούς λειτουργικούς τομείς.

Οι βασικές πηγές εσόδων των τομέων είναι οι πωλήσεις αλλαντικών και οι πωλήσεις κρέατος.

Οι πληροφορίες για τους λειτουργικούς τομείς παρατίθενται παρακάτω:

Ποσά σε χιλ. €					
	01.01 - 31.12.2018	Αλλαντικά	Κρέας	Λοιπά	Ενδοτομεακές συναλλαγές
Σύνολο Πωλήσεων	117.792	105.740	11.945	107	-
Κόστος πωληθέντων	(64.720)	(60.732)	(3.932)	(56)	-
Μικτό αποτέλεσμα	53.073	45.009	8.013	51	-
Έξοδα διοίκησης	(7.147)	(6.865)	(113)	(170)	-
Έξοδα διάθεσης	(38.143)	(36.674)	(1.257)	(212)	-
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	(8.482)	(996)	(113)	14.719	(22.093)
EBITDA	5.917	6.175	7.234	14.600	(22.093)
Αποτέλεσμα Εκμεταλλεύσεως	(700)	474	6.531	14.388	(22.093)
Ζημίες απομειώσεις	(6.722)	6.722			
Χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα)	(7.720)	(7.434)	(98)	(189)	-
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	(15.141)	(13.681)	6.433	14.200	(22.093)

Ποσά σε χιλ. €					
	01.01 - 31.12.2017	Αλλαντικά	Κρέας	Λοιπά	Ενδοτομεακές συναλλαγές
Σύνολο Πωλήσεων	108.115	98.359	9.732	24	-
Κόστος πωληθέντων	(60.426)	(52.151)	(8.223)	(52)	-
Μικτό αποτέλεσμα	47.689	46.207	1.509	(28)	-
Έξοδα διοίκησης	(4.541)	(4.120)	(257)	(164)	-
Έξοδα διάθεσης	(35.359)	(33.744)	(1.392)	(223)	-
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	(135)	(240)	14	92	-
EBITDA	13.029	12.355	776	(101)	-
Αποτέλεσμα Εκμεταλλεύσεως	7.654	8.103	(126)	(323)	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα)	(7.587)	(6.284)	(288)	(1.015)	-

Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	67	1.819	(414)	(1.337)	-
-----------------------------------	-----------	--------------	--------------	----------------	----------

Οι πωλήσεις του Ομίλου από εξωτερικούς πελάτες, διακρίνονται στους ακόλουθους γεωγραφικούς τομείς:

Ποσά σε χιλ. €		
	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Ελλάδα	115.093	105.837
Κύπρος	1.730	1.340
Ισπανία	240	147
Αυστραλία	625	734
Λοιπές χώρες Ε.Ε. και τρίτες χώρες	104	58
	117.792	108.115

Κατά τη χρήση 2018 34,3 εκ. € ή 29,9% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών πραγματοποιούνται από 2 πελάτες οι οποίοι συμμετέχουν με ποσοστό άνω του 10%. Κατά τη χρήση 2017 29,4 εκ. € ή 27,2% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών πραγματοποιήθηκαν από αυτούς τους πελάτες.

15.7. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Λεπτομέρειες σχετικά με τις ενσώματες ακινητοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθενται παρακάτω.

Όμιλος							
	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Έργα υπό εκτέλεση	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	19.279	47.588	9.222	207	865	12.073	89.234
Προσθήκες	-	34	15	10	340	1.037	1.437
Μειώσεις	-	-	(7)	-	(2)	-	(9)
Μεταφορές	-	7.368	1.818	4	362	(11.420)	(1.868)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(15)	-	-	(6)	-	(21)
Απομείωση	-	-	(112)	-	(0)	-	(113)
Αναπροσαρμογή	(14)	2.838	-	-	-	-	2.824
Αποσβέσεις περιόδου	-	(1.431)	(1.931)	(70)	(274)	-	(3.706)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	0	-	1	-	2
Υπόλοιπο 31/12/2017	19.265	56.382	9.007	151	1.286	1.690	87.780
Υπόλοιπο 1/1/2018	19.265	56.382	9.007	151	1.286	1.690	87.780
Προσθήκες	-	83	893	16	664	1.004	2.660
Μειώσεις/μεταφορές	(38)	(1.831)	3.198	-	(21)	(1.618)	(309)
Μεταφορές	-	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	5	-	-	2	-	7
Αναπροσαρμογή	5	3	-	-	-	-	8
Αποσβέσεις περιόδου	-	(1.659)	(1.779)	(64)	(396)	-	(3.898)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	18	-	-	19	-	37
Υπόλοιπο την 31/12/2018	19.232	53.002	11.318	103	1.555	1.076	86.285

Εταιρεία							
	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Λοιπός εξοπλισμός	Έργα υπό εκτέλεση	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	18.766	40.529	8.643	185	804	12.073	80.999
Προσθήκες	-	34	-	10	340	732	1.116
Μειώσεις	-	-	(7)	-	(1)	-	(7)
Μεταφορές	-	7.146	1.818	4	362	(11.198)	(1.868)
Αναπροσαρμογή	(24)	2.622	-	-	-	-	2.598
Αποσβέσεις περιόδου	-	(1.024)	(1.842)	(65)	(272)	-	(3.202)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	0	-	-	-	0
Υπόλοιπο 31/12/2017	18.742	49.307	8.613	134	1.233	1.607	79.636
Υπόλοιπο 1/1/2018	18.742	49.307	8.613	134	1.233	1.607	79.636
Προσθήκες	-	-	889	16	664	995	2.565
Μειώσεις/ Μεταφορές	-	(1.682)	3.198	0	(21)	(1.526)	(31)

Αναπροσαρμογή	5	3					8
Αποσβέσεις περιόδου	-	(1.237)	(1.703)	(61)	(394)	-	(3.395)
Μειώσεις αποσβέσεων	-	-	-	-	19	-	19
Υπόλοιπο την 31/12/2018	18.747	46.392	10.996	89	1.502	1.076	78.802

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα κτίρια (εκτός των εγκαταστάσεων κτιρίων σε ακίνητα τρίτων) και τις εδαφικές εκτάσεις που κατέχει, σύμφωνα με την μέθοδο αναπροσαρμογής, ενώ τα υπόλοιπα πάγια στοιχεία σύμφωνα με την μέθοδο του κόστους. Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας για τα κτίρια και τις εδαφικές εκτάσεις έχει καταταχθεί στο 3^ο επίπεδο προσδιορισμού εύλογης αξίας.

Η τελευταία αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων πραγματοποιήθηκε την 31/12/2018. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν από τους ανεξάρτητους εκτιμητές είναι :

- Η μέθοδος συγκριτικών στοιχείων
- Η μέθοδος αποσβεσμένου κόστους αντικατάστασης

Λήφθηκε υπόψη και η ύπαρξη ή μη νομικών πολεοδομικών κωλυμάτων.

Επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου υφίστανται εμπράγματα βάρη (προσημειώσεις, υποθήκες) 72,50 εκ. € για εξασφάλιση τραπεζικών υποχρεώσεων.

Το έργο υπό εκτέλεση ύψους 1.076 εκ. € αφορά βελτιώσεις της βιομηχανικής εγκατάστασης και αναδιοργάνωση των αποθηκών της Αθήνας.

15.8. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λεπτομέρειες σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της εταιρείας παρατίθενται παρακάτω.

Όμιλος				
	Έξοδα ανάπτυξης	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	Λογισμικά προγράμματα	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	4.651	704	2.342	7.697
Προσθήκες	3.243	136	4	3.383
Μειώσεις	-	-	-	-
Μεταφορές	200	-	1.709	1.909
Συναλλαγματικές διαφορές	(159)	-	(1)	(160)
Αποσβέσεις περιόδου	(1.151)	(199)	(319)	(1.669)
Μειώσεις αποσβέσεων	308	-	-	308
				-
Υπόλοιπο 31/12/2017	7.092	641	3.734	11.468
Υπόλοιπο 1/1/2018	7.092	641	3.734	11.468
Προσθήκες	3.120	690	22	3.833
Μειώσεις	-	-	(0)	(0)
Μεταφορές	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	268	-	1	268
Αποσβέσεις περιόδου	(1.833)	(409)	(477)	(2.719)
Μειώσεις αποσβέσεων	308	-	-	308
				-
Υπόλοιπο την 31/12/2018	8.956	923	3.279	13.158

Εταιρεία				
	Έξοδα ανάπτυξης	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	Λογισμικά προγράμματα	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	2.984	704	2.330	6.018
Προσθήκες	3.378	136	4	3.518
Μειώσεις	-	-	-	-
Μεταφορές	200	-	1.709	1.909
Αποσβέσεις περιόδου	(930)	(198)	(319)	(1.448)
Μειώσεις αποσβέσεων	308	-	-	308
				-
Υπόλοιπο 31/12/2017	5.940	641	3.724	10.305
Υπόλοιπο 1/1/2018	5.940	641	3.724	10.305
Προσθήκες	3.120	690	14	3.825
Μειώσεις	-	-	(0)	(0)
Αποσβέσεις περιόδου	(1.621)	(409)	(476)	(2.506)

Μειώσεις αποσβέσεων	308			308
Υπόλοιπο την 31/12/2018	7.747	923	3.261	11.931

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου αποσβένονται με σταθερό ρυθμό και έχουν περιορισμένη διάρκεια ωφέλιμης ζωής.

Ανά κατηγορία το εύρος ωφέλιμης ζωής έχει ως εξής:

- Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, 20 έτη
- Έξοδα ανάπτυξης, έως 20 έτη
- Λογισμικό, 5-20 έτη

Η εταιρεία, από τη χρήση 2001, έχει κατοχυρώσει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας των προϊόντων Creta Farms «Εν Ελλάδι» από τα οποία αφαιρείται από το κρέας ζωικό λίπος με χειρωνακτικό τρόπο και προστίθεται άμεσα παρθένο ελαιόλαδο ως μέσο υποκατάστασης του ζωικού λίπους.

Τα σχετικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που έχουν απονεμηθεί από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και από λοιπούς διεθνείς οργανισμούς, δεν αναγνωρίζονται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο λόγω των περιορισμών που θέτει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία».

Τα «Έξοδα ανάπτυξης» αφορούν σε έξοδα σχεδιασμού, δοκιμής, προ-παραγωγής ή προ-χρησιμοποίησης πρωτοτύπων και πρωτύπων νέων προϊόντων. Περιλαμβάνουν επίσης έξοδα σχεδιασμού και δοκιμής μιας επιλεγμένης εναλλακτικής λύσης για νέα ή βελτιωμένα υλικά και προϊόντα βάσει εγκεκριμένου πλάνου ανάπτυξης προϊόντων από τα αντίστοιχα τμήματα του Ομίλου. Οι αποσβέσεις των εξόδων ανάπτυξης συμπεριλαμβάνονται στα «Έξοδα Διοίκησης»

15.9. Υπεραξία

Η υπεραξία που εμφανίζεται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπεραξία απόκτησης ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ	2.226	2.226	-	-
Υπεραξία απόκτησης Creta Farms USA, LLC	0	6.722	-	-
Υπεραξία	2.226	8.947	-	-

Ο έλεγχος απομείωσης των ανωτέρω υπεραξιών πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιώντας την αξία λόγω χρήσης των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών.

Βάσει του ελέγχου απομείωσης, απομειώθηκε η Υπεραξία που αφορούσε την θυγατρική Creta Farms USA LLC ύψους ΕΥΡΩ 6.722 χιλιάδων.

Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρατίθενται παρακάτω:

Υπεραξία	Υπεραξία απόκτησης "ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ Α.Ε."
Μέθοδος αποτίμησης	Προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών (DCF)
Βασικές παραδοχές προεξόφλησης	Market Risk Premium: 15% βeta: 0,98 Risk Free Rate: 3% Cost of debt: 5,0%
Στήριξη βασικών παραδοχών σε ιστορικά στοιχεία ή εσωτερικά δεδομένα	Εσωτερικά δεδομένα
Business Plan ροών αποτίμησης	5ετές
Προεξοφλητικό επιτόκιο	13,60%
Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές	11,50%
Ημ/νία ελέγχου απομείωσης	31/12/2018

15.10. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Το κόστος κτήσης των θυγατρικών εταιρειών της μητρικής εταιρείας αναφέρεται παρακάτω.

	Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017
ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ ΑΕ	5.951	5.951
Φάρμα Θεσσαλίας Α.Ε.	-	9.302
Creta Farm (Cyprus) LTD	9	9
Creta Foods SA	31	31
Creta Farms USA, LLC	5.570	5.570
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	11.560	20.862

Λόγω της πώλησης των ακινήτων της θυγατρικής εταιρείας «Φάρμα Θεσσαλίας Α.Ε.» αποφασίστηκε η απομείωση της επένδυσης.

15.10.1. Δομή Ομίλου

Η δομή του Ομίλου κατά την 31/12/2018 είχε ως εξής:

Επωνυμία	Ποσοστό συμμετοχής	Έδρα	Συμμετοχή	Σχέση με μητρική	Μέθοδος ενοποίησης
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒΕΕ	100,0%	Ελλάδα	-	Μητρική	-
ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ ΑΕ	100,0%	Ελλάδα	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ	98,0%	Ελλάδα	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Farm Cyprus LTD	100,0%	Κύπρος	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Foods SA	100,0%	Λουξεμβούργο	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Farms LTD	80,0%	Κύπρος	Έμμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση
Creta Farms USA, LLC	80,0%	ΗΠΑ	Άμεση	Θυγατρική	Ολική ενοποίηση

Το αντικείμενο δραστηριότητας εκάστης εταιρείας του Ομίλου παρατίθεται παρακάτω.

Αντικείμενο δραστηριότητας ενοποιούμενων εταιρειών		
α/α	Επωνυμία	Αντικείμενο δραστηριότητας
1	ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ ΑΕ	Εκμετάλλευση γεωργοκτηνοτροφικών επιχειρήσεων (πτηνοτροφεία – χοιροστάσια – εκκολαπτήρια – σφαγεία), παρασκευή και εμπορία φυραμάτων και τροφών για την διατροφή των ζώων.
2	ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΕ	Παραγωγή, εκτροφή και πάχυνση ζώων εσωτερικού ή εξωτερικού
3	Creta Farm Cyprus LTD	Ενάσκηση των εργασιών ή επιχειρήσεων παραγωγής, εκτροφής και πάχυνσης ζώων εσωτερικού και εξωτερικού, παραγωγής κτηνοτροφικών, επεξεργασίας, συσκευασίας, κατάψυξης και διάθεσης νωπού, εψυγμένου και κατεψυγμένου κρέατος ως και προϊόντων ή υποπροϊόντων
4	Creta Foods SA	Συμμετοχών.
5	Creta Farms LTD	Συμμετοχών.
6	Creta Farms USA, LLC	Παραγωγή και διάθεση των προϊόντων της Creta Farm στην αμερικάνικη αγορά, εκμετάλλευση και παραχώρηση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνιών.

15.11. Λοιπές επενδύσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	2018	2017	2018	2017
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	513	518	513	518
Προσθήκες	29		29	-
Αντιλογισμός πρόβλεψης απομείωσης		(5)	-	(5)
Αλλαγή στη λογιστική πολιτική			-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	542	513	542	513

Οι λοιπές επενδύσεις που κατηγοριοποιούνται, αφορούν συμμετοχές σε εταιρείες εσωτερικού με ποσοστό συμμετοχής μικρότερο του 20%.

15.12. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Το κονδύλι των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων περιλαμβάνει δοσμένες εγγυήσεις και λοιπές απαιτήσεις με στόχο την εξυπηρέτηση των αναγκών του Ομίλου.

15.13. Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση

Το κονδύλι των περιουσιακών στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση του Ομίλου την 31/12/2018 είναι μηδενικό μετά την πώληση των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων κατά το 2018.

Το ποσό 8,3 εκ. € για την χρήση 2017 αφορά αξία κτιρίων και οικοπέδων της θυγατρικής εταιρείας «ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.».

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Γήπεδα - Οικόπεδα	-	2.460	-	-
Κτίρια - Κτιριακές εγκαταστάσεις	-	5.767	-	-
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	8.227	-	-

Τα παραπάνω Περιουσιακά στοιχεία επωλήθησαν αντί τιμήματος ΕΥΡΩ 3.838.736 και εξοφλήθηκε ισόποσο δάνειο της τράπεζας Πειραιώς.

Το αποτέλεσμα της πώλησης των περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής εταιρείας «ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Ε.» εμφανίζεται στα λοιπά έσοδα – έξοδα.

15.14. Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία

15.14.1. Ομάδες βιολογικών περιουσιακών στοιχείων

Οι ομάδες κατηγοριοποίησης των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων όπως έχουν καθοριστεί από τη Διοίκηση αναφέρονται παρακάτω.

Ομάδες Βιολογικών Στοιχείων	Διάρκεια
Κάπροι	Διαρκή Μόνο
Χοιρομητέρες	Διαρκή Μόνο
Θηλάζοντα	Διαρκή Μόνο
Αναπτυσσόμενα	Διαρκή και Αναλώσιμα
Προ-παχυνόμενα	Διαρκή και Αναλώσιμα
Παχυνόμενα	Αναλώσιμα
Επιλογής	Αναλώσιμα

15.14.2. Διαχείριση κινδύνων βιολογικών στοιχείων

Ο Όμιλος διαθέτει χοιροτροφική μονάδα, πιστοποιημένη από τους Lloyd's Register Quality Assurance για την παραγωγή χοίρων, την πάχυνση χοίρων ειδικής εκτροφής (διατροφή αποκλειστικά με τροφές φυτικής προέλευσης και πάχυνση, χωρίς την χρησιμοποίηση αντιβιοτικών), την σφαγή των χοίρων, την παραγωγή και διανομή νωπού χοιρινού κρέατος.

Επιπλέον ο Όμιλος πιστοποιείται στην εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (HACCP) στη Σφαγή χοίρων.

Τα ζώα βρίσκονται υπό πλήρη και συνεχή κτηνιατρικό έλεγχο. Στόχος είναι η διασφάλιση υψηλού επιπέδου υγείας τους σε όλα τα στάδια ενώ δεν χρησιμοποιούνται αντιβιοτικά κατά το στάδιο της πάχυνσης.

Το σφαγείο της Εταιρείας, εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας διαθέτει κατάλληλο εξοπλισμό και διενεργεί τεχνικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν τη ζωοτεχνικά σωστή σφαγή των ζώων διασφαλίζοντας την ποιότητα και την ασφάλεια του παραγομένου νωπού κρέατος.

Ο Όμιλος είναι πιστοποιημένος στην εφαρμογή των συστημάτων ISO και HACCP σε όλες τις φάσεις και διαδικασίες παραγωγής.

15.14.3. Τρόπος αποτίμησης σε εύλογες αξίες

Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η αποτίμηση σε εύλογες αξίες είναι βάσει επικρατέστερων τιμών (level 1) και περιγράφεται στη συνέχεια.

Ομάδες Βιολογικών Στοιχείων	
Κάπροι	Βάσει επικρατουσών τιμών ανά τεμάχιο
Χοιρομητέρες	Βάσει επικρατουσών τιμών ανά τεμάχιο
Θηλάζοντα	Βάσει των επικρατουσών τιμών ανά ζώο-ημέρες ανάπτυξης ή ανά τεμάχιο
Αναπτυσσόμενα	Βάσει των επικρατουσών τιμών ανά ζώο-ημέρες ανάπτυξης ή ανά τεμάχιο
Προ-παχυνόμενα	Βάσει των επικρατουσών τιμών ανά ζώο-ημέρες ανάπτυξης ή ανά τεμάχιο
Παχυνόμενα	Βάσει των επικρατουσών τιμών ανά ζώο-ημέρες ανάπτυξης ή ανά τεμάχιο
Επιλογής	Βάσει των επικρατουσών τιμών ανά ζώο-ημέρες ανάπτυξης ή ανά τεμάχιο

15.14.4. Μεταβολές βιολογικών περιουσιακών στοιχείων

Σχετικά με τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία σε επίπεδο Ομίλου και μητρικής εταιρείας, οι σχετικές πληροφορίες έχουν ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εύλογη αξία έναρξης περιόδου	6.034	5.815	6.034	5.815
Αγορές περιόδου	429	3	429	3
Πωλήσεις περιόδου	20	(178)	20	(178)
Μεταφορά στο σφαγείο κατά τη διάρκεια της περιόδου	(8.340)	(8.057)	(8.340)	(8.057)
Εύλογη αξία λήξης περιόδου	7.122	6.034	7.122	6.034
Κέρδη / (ζημίες) από μεταβολές στην εύλογη αξία	8.981	8.450	8.979	8.450
Ενσωματωμένα σε:				
Κύκλο εργασιών	8.320	8.234	8.320	8.234
Αγορές περιόδου	(429)	(3)	(429)	(3)
Κέρδη (ζημίες) από μεταβολή εύλογης αξίας βιολογικών περιουσιακών στοιχείων	1.090	219	1.088	219

Κέρδη (ζημίες) από μεταβολή εύλογης αξίας βιολογικών περιουσιακών στοιχείων πλέον αγορών περιόδου	661	216	659	216
Κόστος εκτροφής περιόδου βιολογικών περιουσιακών στοιχείων	(7.628)	(7.667)	(7.628)	(7.667)
Αποτελέσματα περιόδου βιολογικών περιουσιακών στοιχείων	1.353	783	1.351	783
Ζώντα Ζώα Ανώριμα προς σφαγή (τμχ)	11.653	12.607	11.653	12.607
Ζώντα Ζώα Όριμα προς σφαγή (τχμ)	14.431	15.771	14.431	15.771
Σύνολο Βιολογικών περιουσιακών στοιχείων	26.084	28.378	26.084	28.378

15.15. Αποθέματα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	42	57	42	57
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	4.264	3.366	4.149	3.292
Υποπροϊόντα και Υπολείμματα	170	156	170	156
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	3.803	3.690	3.719	3.690
Αναλώσιμα υλικά	42	48	42	48
Ανταλλακτικά	593	634	593	634
Είδη συσκευασίας	303	232	303	232
Αποθέματα	9.216	8.183	9.017	8.110

Κόστος αποθεμάτων 51,2 εκ. € έχει αναγνωρισθεί ως έξοδο στη χρήση 2018 για την Εταιρεία. Τη χρήση 2017, κόστος αποθεμάτων 47,9 εκ. € αναγνωρίστηκε ως έξοδο. Για τον Όμιλο 52,2 εκ. € το 2018 έναντι 48,7 εκ. € το 2017.

15.16. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές απαιτήσεις	20.302	11.675	19.321	10.749
Προβλέψεις Εμπορικών απαιτήσεων	(1.831)	(1.789)	(1.398)	(1.343)
Επιταγές εισπρακτέες	5.490	5.276	5.234	5.020
Προβλέψεις Επιταγών εισπρακτέων	(5.164)	(5.164)	(4.911)	(4.911)
Γραμμάτια Εισπρακτέα	-	(0)	-	(0)
Εμπορικές απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	10	1	2.503	3.315
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	18.808	10.000	20.748	12.830

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Λοιποί χρεώστες	1.862	1.697	1.857	1.689
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	8.704	8.956	17.024	33.368
Απαιτήσεις από φόρους και τέλη	1.273	1.108	886	759
Λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων	121	217	121	217
Προκαταβολές και μεταβατικοί λογαριασμοί	2.950	2.153	2.918	9.952
Λοιπές απαιτήσεις	14.909	14.131	22.807	45.985

Οι απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου αφορούν απαιτήσεις από την εταιρεία Ευρωκρέτα.

Επισφάλειες	Όμιλος		Εταιρεία	
	2018	2017	2018	2017
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.789	6.339	1.343	5.992
Πρόβλεψη χρήσης	42	42	55	42
Αντιλογισμός πρόβλεψης απομειώσεως		(4.592)		(4.691)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	1.831	1.789	1.398	1.343

Οι απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε εμπορικές συναλλαγές και επενδύσεις που πραγματοποιούνται με αλλοδαπές και ημεδαπές εταιρείες καθώς και συμβατική χρηματοδότηση συνδεδεμένων εταιρειών.

Λοιποί χρεώστες αφορούν σε απαίτηση επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων του Ν. 3299/2004.

15.17. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Χρηματικά Διαθέσιμα	50	55	49	54
Καταθέσεις όψεως	207	211	165	199
Καταθέσεις σε ξένο νόμισμα	5	5	5	5
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	262	272	219	259

15.18. Ίδια κεφάλαια**15.18.1. Μετοχικό κεφάλαιο – Υπέρ το άρτιο**

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο (29.480.000 x 0,42 €)	12.382	12.382	12.382	12.382
Μετοχικό κεφάλαιο	12.382	12.382	12.382	12.382

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	1.753	1.753	1.753	1.753
Υπέρ το άρτιο	1.753	1.753	1.753	1.753

15.18.2. Αποθεματικά

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ίδιες μετοχές	(91)	(91)	(91)	(91)
Τακτικό Αποθεματικό	1.503	1.503	1.502	1.502
Φορολογηθέντα αποθεματικά	2.028	2.028	2.028	2.028
Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	14.458	14.458	14.432	14.432
Αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων	34.882	36.645	28.163	28.157
Συναλλαγματικές διαφορές	(531)	(3.318)	-	-
Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα	222	222	222	222
Αποθεματικά εσόδων φορολογηθέντων κατ' ειδικό τρόπο	35	35	35	35
Αποθεματικά	52.505	51.482	46.290	46.284

Η μητρική εταιρεία, υλοποιώντας την από 22/6/2016 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων περί αγοράς ιδίων μετοχών, κατέχει 159.749 ίδιες μετοχές.

Σχετικά με τη φύση, το σκοπό και τους περιορισμούς των αποθεματικών αναφέρεται ότι:

- Τακτικό αποθεματικό: Μη διανεμόμενο, σχηματισθέν βάσει του Κ.Ν. 2190/20, προοριζόμενο για κάλυψη ζημιών εις νέον
- Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων: Διανεμόμενα υπό περιορισμούς, βάσει αναπτυξιακών νόμων με πλήρη φόρο σε περίπτωση διανομής.
- Αποθεματικά σχηματισθέντα βάσει Δ.Π.Χ.Α.: Σχηματισθέν βάσει των ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 16. Διανεμόμενο υπό περιορισμούς με πλήρη φορολόγηση.
- Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα: Διανομή με πλήρη φορολόγηση χωρίς περιορισμό
- Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο: Διανομή με πλήρη φορολόγηση χωρίς περιορισμό

15.19. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι που προκύπτουν λόγω προσωρινής διαφοράς μεταξύ φορολογικής και λογιστικής βάσης συνοψίζονται παρακάτω.

	Απαίτηση / (Υποχρέωση)			
	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ενσώματες - Ασώματες ακινητοποιήσεις	(4.109)	(2.304)	(2.501)	(2.312)
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	(2.386)	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές - Λοιπές επενδύσεις	(650)	(754)	(650)	(754)
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία - Αποθέματα	-	-	-	-
Απαιτήσεις	1.514	2.304	1.322	2.090
Προβλέψεις	269	307	266	304
Δανεισμός	(1.274)	(1.611)	(1.274)	(1.503)
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	(176)	(113)	(176)	(113)
Απαιτήσεις έναντι φορολογικών ζημιών	244	110	244	110
	(4.182)	(4.447)	(2.769)	(2.178)

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Τρέχον έξοδο φόρου				
Φόροι εισοδήματος τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-
Λοιποί φόροι τέλη	(399)	(340)	(45)	(303)
	(399)	(340)	(45)	(303)
Αναβαλλόμενη φορολογία				
Δημιουργία και αντιστροφή προσωρινών διαφορών	1.403	579	(589)	542
	1.403	579	(589)	542
	1.004	239	(634)	240

Βάσει του Δ.Λ.Π. 12, οικονομική οντότητα πρέπει να συμψηφίζει τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν η οικονομική οντότητα έχει ένα νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσει τρέχοντα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία έναντι τρεχόντων φορολογικών υποχρεώσεων και τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή. Οι αναβαλλόμενοι φόροι που περιλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης αφορούν τη μητρική εταιρεία καθώς και τις θυγατρικές της εταιρείες με έδρα στην Ελλάδα. Επομένως, τα ποσά των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων εμφανίζονται συμψηφισμένα στην όψη της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Ο αναβαλλόμενος φόρος για όλα τα έτη έχει υπολογισθεί σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, (άρθρο 23 του Ν.4579/2018) οποίος προβλέπει μείωση του φορολογικού συντελεστή κατά 1 μονάδα ως το 2022 (25%).

15.20. Παροχές προς εργαζομένους

Για τον σχηματισμό πρόβλεψης υποχρέωσης παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία εφαρμόστηκαν οι παρακάτω παραδοχές.

Παραδοχές	
Πίνακας θνησιμότητας	EVK 2000
Κινητικότητα προσωπικού	Από 0 – 1 έτος 12% Από 1 – 5 έτη 4% Από 5 – 10 έτη 1% Από 10 έτη και άνω 0%
Ηλικία κανονικής συνταξιοδότησης	Σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου Κύριας Ασφάλισης κάθε εργαζομένου
Οικονομικές Παραδοχές	
Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	1,0%
Αύξηση ετήσιου μισθολογίου που λαμβάνεται υπόψη	1,0%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,30 % κατά την 31/12/2018

Τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και οικονομικής θέσης αναλύονται παρακάτω.

Μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης	
Παρούσα αξία της υποχρέωσης την αρχή της χρήσης	828
Δαπάνη τόκου	19
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	71
Κόστος (αποτέλεσμα) Περικοπών	324
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	-
Κόστος ειδικών περιπτώσεων (π.χ Ενοποιήσεις, Διασπάσεις, Τερματισμοί, ...)	-

Παροχές πληρωθείσες εντός του τρέχοντος έτους	(379)
Έξοδα	-
Αναλογιστικό κέρδος(ζημιά) στην υποχρέωση	2
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά το τέλος της χρήσης	865
Μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων	
Εισφορές πληρωθείσες Εργοδότη	379
Παροχές πληρωθείσες εντός του τρέχοντος έτους	379
Ποσά καταχωρημένα στον Ισολογισμό και Κατάσταση Αποτελεσμάτων και σχετικές αναλύσεις	
Παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά το τέλος της χρήσης	828
Καθαρή Υποχρέωση προς καταχώρηση στον ισολογισμό κατά το τέλος της χρήσης	865
Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά το τέλος χρήσης	
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	71
Δαπάνη τόκου	19
Κόστος (αποτέλεσμα) Διακανονισμών	324
Δαπάνη προς καταχώρηση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	414
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	
Ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά έσοδα	245
Σωρευτικό Ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά έσοδα	(388)
Μεταβολές στην υποχρέωση ισολογισμού	
Καθαρή Υποχρέωση προς καταχώρηση στον ισολογισμό κατά την αρχή της χρήσης	828
Δαπάνη προς καταχώρηση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	414
Παροχές πληρωθείσες εντός του τρέχοντος έτους από Εργοδότη	(379)
Ποσό που καταχωρείται στο OCI	2
Καθαρή Υποχρέωση προς καταχώρηση στον ισολογισμό κατά το τέλος της χρήσης	865

Η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μεγαλύτερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 8% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μικρότερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 9%.

Οι αντίστοιχοι έλεγχοι ευαισθησίας για την αναμενόμενη αύξηση των μισθών, δηλαδή η χρήση 0,5% μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 9% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 8%.

15.21. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	874	837	865	828
Λοιπές προβλέψεις	171	200	170	199
Προβλέψεις	1.046	1.037	1.035	1.027

Η κίνηση των προβλέψεων είχε ως εξής :

	Όμιλος			Εταιρεία		
	Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο	Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017	1.047	200	1.247	1.038	199	1.237
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	0	0	0	0	0	0
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	(210)	0	(210)	(210)	0	(210)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	837	200	1.037	828	199	1.027
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	837	200	1.037	828	199	1.027
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	37	0	37	37	0	37
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	0	(28)	(28)	0	(28)	(28)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	874	171	1.046	865	170	1.035

15.22. Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις φόρων και εισφορών	422	2.366	422	2.366
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5	5	5	5
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	427	2.371	427	2.371

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν σε ρυθμιζόμενες οφειλές ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες θα εξοφληθούν σε περίοδο μετά την 31/12/2019.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές υποχρεώσεις	16.290	13.032	15.638	12.446
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	-	7	2.721	2.711
Επιταγές πληρωτέες	16.489	13.188	16.488	13.081
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	32.779	26.227	34.847	28.239

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Λοιποί πιστωτές και μεταβατικοί λογαριασμοί	3.870	1.897	3.683	1.700
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	8	15	4	11
Υποχρεώσεις για φόρους και εισφορές	5.733	5.111	5.704	5.095
Λοιπές υποχρεώσεις	9.610	7.023	9.391	6.806

Το κονδύλι Λοιποί πιστωτές και μεταβατικοί λογαριασμοί αφορά αποδοχές προσωπικού πληρωτέες ΕΥΡΩ 1 εκ., προβλέψεις για εκπτώσεις και έξοδα προβολής ΕΥΡΩ 1.1εκ, λοιπούς πιστωτές και προβλέψεις δαπανών.

15.23. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

15.23.1. Κατηγορίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Όμιλος	
	Σε εύλογη αξία μέσω Συνολικού εισοδήματος
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	
Λοιπές επενδύσεις	541
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	
Λοιπές απαιτήσεις	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	
Υπόλοιπο 31/12/2018	541
Λοιπές επενδύσεις	512
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	
Λοιπές απαιτήσεις	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	
Υπόλοιπο 31/12/2017	512

Εταιρεία	
	Σε εύλογη αξία μέσω Συνολικού εισοδήματος
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	
Λοιπές επενδύσεις	541
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	
Λοιπές απαιτήσεις	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	
Υπόλοιπο 31/12/2018	541
Λοιπές επενδύσεις	512
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	
Λοιπές απαιτήσεις	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	
Υπόλοιπο 31/12/2017	512

Ο παραπάνω πίνακας δεν συμπεριλαμβάνει χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις οι οποίες δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία και η τρέχουσα αξία τους συμπίπτει με την εύλογη αξία τους.

15.23.2. Δανεισμός

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ομολογιακά δάνεια	41.467	43.015	41.467	43.015
Μακροπρόθεσμα δάνεια	18.352	20.597	16.761	15.481
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.670	5.476	5.670	5.476
Βραχυπρόθεσμα δάνεια τραπεζών	40.405	36.676	40.405	36.631
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών δανείων	2.625	750	2.625	750
Βραχυπρόθεσμο τμήμα υποχρέωσης Leasing	419	94	419	94
Βραχυπρόθεσμο τμήμα μακροπρόθεσμων δανείων	593	272	593	247
Σύνολο δανεισμού	109.530	106.879	107.940	101.694

	Εντός 1 έτους	1 - 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Όμιλος				
Ομολογιακά δάνεια	-	47.891	-	47.891
Μακροπρόθεσμα δάνεια	593	19.144	-	19.738
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	419	3.173	2.497	6.089
	1.012	70.208	2.497	73.717
Εταιρεία				
Ομολογιακά δάνεια	-	47.891	-	47.891
Μακροπρόθεσμα δάνεια	593	17.029	-	17.622
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	419	3.173	2.497	6.089
	1.012	68.093	2.497	71.602

Τα σταθμισμένα μέσα επιτόκια τραπεζικού δανεισμού του Ομίλου για τη χρήση 2018 ήταν 4,79% (έναντι 5,82% το 2017).

Ο Όμιλος προέβη την 14η Μαρτίου 2018 σε τροποποίηση των όρων του δανεισμού του με αναδρομική εφαρμογή από 29/12/2017. Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 39 σχετικά με την ουσιώδη τροποποίηση των υφιστάμενων όρων και την από αναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (εξόφληση αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας), αναγνώρισε σε εύλογη αξία τα αναδιαρθρωμένα υπόλοιπα δανεισμού του. Η παρούσα αξία υπολογίστηκε με αποτελεσματικό επιτόκιο 6,0%.

Στις 14 Μαρτίου 2018 υπογράφηκε μεταξύ της Εταιρείας με τις τράπεζες (Εθνική, ALPHA, EUROBANK και Πειραιώς) κοινό ομολογιακό δάνειο (ΚΟΔ) 51,1 εκ € με στόχο την αναδιάρθρωση του δανεισμού της εταιρείας. Το επιτόκιο του ΚΟΔ κυμαίνεται σε EURIBOR πλέον περιθωρίου 350 μονάδων βάσης η 3,5%, ετησίως με ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του νέου επιτοκίου την 19.12.2017.

Στις 6 Μάϊου 2016 υπογράφηκε μεταξύ της Εταιρείας και Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων δάνειο 15 εκ. € το οποίο εκταμιεύτηκε σε τρεις δόσεις. Η πρώτη δόση των 10 εκ € εκταμιεύθηκε στις 26 Μαΐου 2016, η δεύτερη δόση των 3,5 εκ € στις 07 Ιανουαρίου 2019 και η τρίτη δόση του 1,5εκ € στις 15 Απριλίου 2019. Το επιτόκιο είναι κυμαινόμενο.

Ανάλυση Finance Leasing

Υποχρεώσεις Leasing 31/12/2018	Σύνολο
Έως 1 χρόνο	419
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	3.416
Πάνω από 5 έτη	2.254
Σύνολο	6.089

15.24. Πωλήσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Πωλήσεις εμπορευμάτων	2.193	1.986	573	646
Πωλήσεις προϊόντων	114.622	105.167	115.658	105.985
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	281	211	234	208

Παροχή υπηρεσιών	697	752	697	752
Σύνολο Πωλήσεων	117.792	108.115	117.162	107.590

15.25. Λειτουργικά έξοδα

Τα λειτουργικά έξοδα κατ' είδος παρατίθενται παρακάτω.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	19.489	16.938	19.260	16.744
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	4.278	4.465	4.024	4.241
Παροχές τρίτων	4.712	4.431	4.526	4.290
Φόροι - τέλη	382	234	368	218
Διάφορα έξοδα	28.068	25.117	27.805	24.926
Αποσβέσεις	6.617	5.375	5.901	4.650
Προβλέψεις	77	169	77	42
Ανάλωση αποθεμάτων	51.169	47.967	51.194	47.961
Ιδιοπαραγωγή	(4.783)	(4.369)	(4.774)	(4.354)
	110.010	100.326	108.382	98.717

Τα διάφορα έξοδα αφορούν κυρίως σε δαπάνες προώθησης και προβολής και μεταφορικό κόστος διακίνησης τελικών προϊόντων.

Η κατανομή αυτών κατά λειτουργία εμφανίζεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κόστος πωληθέντων	64.720	60.426	64.753	60.422
Έξοδα διοίκησης	7.147	4.541	6.953	4.345
Έξοδα διάθεσης	38.143	35.359	36.676	33.950
	110.010	100.326	108.382	98.717

Οι αμοιβές των Ορκωτών ελεγκτών για την Εταιρεία και τις θυγατρικές της για την χρήση 2018 έχουν ως εξής: Αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες Ευρώ 100.000 και αμοιβές για μη ελεγκτικές υπηρεσίες Ευρώ 23.500.

15.26. Λοιπά έσοδα/έξοδα

	Όμιλος		Εταιρεία	
	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Επιχορηγήσεις / Επιδοτήσεις	10	2	8	-
Λοιπές πωλήσεις	35	29	35	41
Έσοδα από υπηρεσίες τρίτων	42	46	42	81
Έσοδα από εκμίσθωση ακινητοποιήσεων	1	1	1	1
Έσοδα ενοικίων	50	32	50	32
Λοιπά έσοδα	16	1	-	-
Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις	(251)	(166)	(248)	(165)
Λοιπά έσοδα / έξοδα	(5.000)	312	(532)	208
Συναλλαγματικές διαφορές συναλλαγών	1	65	1	65
Κέρδη / Ζημίες από εκποίηση ενσώματων ακινητοποιήσεων	(2.997)	(6)	(0)	(6)
Ζημίες ανεπίδεκτων εισπράξεων	-	-	-	-
Ζημίες από καταστροφή ακατάλληλων αποθεμάτων	(485)	(451)	(481)	(453)
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	(8.577)	(135)	(1.125)	(196)

Τα Λοιπά έσοδα / έξοδα αφορούν ζημία από πώληση παγίων θυγατρικής και συναλλαγματικές διαφορές ύψους 2εκ. €

15.27. Χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα)

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πιστωτικοί τόκοι	(45)	(461)	(45)	(1.203)
Τόκοι τραπεζικού δανεισμού	5.646	5.598	5.373	5.340

Τόκοι χρηματοδοτικής μίσθωσης	264	181	264	181
Τόκοι και προμήθειες factoring	1.490	1.695	1.457	1.672
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	552	574	537	571
	7.907	7.587	7.586	6.560

15.28. Κέρδη ανά μετοχή

Όμιλος			Εταιρεία		Σταθμισμένη τιμή		
31/12/2018		31/12/2017	31/12/2018				31/12/2017
Αριθμητές βασικών κερδών ανά μετοχή							
Κέρδη μετά τους φόρους	(13.658)	546	(35.882)	2.356			
Βασικά κέρδη κοινών μετοχών	(13.658)	546	(35.882)	2.356			
Αριθμητές απομειωμένων κερδών ανά μετοχή							
Βασικά κέρδη κοινών μετοχών	(13.658)	546	(35.882)	2.356			
Απομειωμένα κέρδη κοινών μετοχών	(13.658)	546	(35.882)	2.356			
31/12/2018			31/12/2017				
	Αριθμός μετοχών	Ημέρες	Αριθμός μετοχών	Ημέρες	31/12/2018	31/12/2017	
Βασικά κέρδη ανά μετοχή							
Αριθμός Κοινών Μετοχών Έναρξης	29.480.000	364	29.480.000	364	29.480.000	29.480.000	
Σύνολο Μέσων Σταθμισμένων Κοινών Μετοχών	29.480.000		29.480.000		29.480.000	29.480.000	
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή							
Μέσες σταθμισμένες κοινές μετοχές	29.480.000		29.480.000		29.480.000	29.480.000	
Σύνολο	29.480.000		29.480.000		29.480.000	29.480.000	

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή				
Βασικά Κέρδη Κοινών Μετοχών	(13.658)	546	(35.882)	2.356
Μέσες σταθμισμένες κοινές μετοχές	29.480.000	29.480.000	29.480.000	29.480.000
Βασικά κέρδη κοινών μετοχών	(0,4633)	0,0185	(1,2172)	0,0799
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή				
Απομειωμένα κέρδη κοινών μετοχών	(13.658)	546	(35.882)	2.356
Σύνολο Μέσων Σταθμισμένων Κοινών Μετοχών με την προσθήκη των μετατρέψιμων τίτλων	29.480.000	29.480.000	29.480.000	29.480.000
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή	(0,4633)	0,0185	(1,2172)	0,0799

15.29. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Όμιλος 2018				
Είδος συναλλαγής	Κατάσταση αποτελεσμάτων		Κατανομή	
	Έσοδο ή Κέρδος	Έξοδο, Κόστος ή Ζημία	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα από πώληση αγαθών	24			24
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	3			3
Παροχή υπηρεσιών	-	(2.492)		(2.492)
Αγορές αγαθών	-	(33)		(33)
	27	(2.525)	-	(2.498)

Εταιρεία 2018				
Είδος συναλλαγής	Κατάσταση αποτελεσμάτων		Κατανομή	
	Έσοδο ή Κέρδος	Έξοδο, Κόστος ή Ζημία	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα από πώληση αγαθών	1.129		1.106	24
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	3		-	3
Παροχή υπηρεσιών	-	(2.492)	-	(2.492)
Αγορές αγαθών	-	(33)	-	(33)
	1.132	(2.525)	1.106	(2.498)

Όμιλος 2018	
Κατάσταση Οικονομικής θέσης	Κατανομή

Είδος συναλλαγής	Απαίτηση	Υποχρέωση	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Δάνεια και χρηματοδοτήσεις	-	-	-	-
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	8.686		-	8.686
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		(8)	(8)	-
	8.686	(8)	(8)	8.686

Εταιρεία 2018				
Κατάσταση Οικονομικής θέσης			Κατανομή	
Είδος συναλλαγής	Απαίτηση	Υποχρέωση	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Δάνεια και χρηματοδοτήσεις	14		14	-
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	19.512		10.854	8.659
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		(2.725)	(2.725)	-
	19.527	(2.725)	8.143	8.659

Οι συναλλαγές με βασικά διοικητικά στελέχη του Ομίλου ανήλθαν στο ποσό 1,96 εκ. € (2017: 1,73 εκ. €). Το ποσό αυτό αφορά μισθοδοσία στελεχών.

Όμιλος 2017				
Κατάσταση αποτελεσμάτων			Κατανομή	
Είδος συναλλαγής	Έσοδο ή Κέρδος	Έξοδο, Κόστος ή Ζημία	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα από πώληση αγαθών	14			14
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	14			14
Παροχή υπηρεσιών	-	(1.807)		(1.807)
Αγορές αγαθών	-	(12)		(12)
Αγορά παγίων	-	(660)		(660)
	28	(2.478)	-	(2.450)

Εταιρεία 2017				
Κατάσταση αποτελεσμάτων			Κατανομή	
Είδος συναλλαγής	Έσοδο ή Κέρδος	Έξοδο, Κόστος ή Ζημία	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα από πώληση αγαθών	832		818	14
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	61		46	14
Παροχή υπηρεσιών	-	(1.807)	-	(1.807)
Αγορές αγαθών	-	(12)	-	(12)
Αγορά παγίων	-	(660)	-	(660)
Τόκοι και συναφή έσοδα/έξοδα	967		967	-
	1.859	(2.478)	1.831	(2.450)

Όμιλος 2017				
Κατάσταση Οικονομικής θέσης			Κατανομή	
Είδος συναλλαγής	Απαίτηση	Υποχρέωση	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	8.941		-	8.941
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		-	-	-
	8.941	-	-	8.941

Εταιρεία 2017				
Κατάσταση Οικονομικής θέσης			Κατανομή	
Είδος συναλλαγής	Απαίτηση	Υποχρέωση	Θυγατρικές	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Δάνεια και χρηματοδοτήσεις	14.084		14.084	-
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση	27.667		18.735	8.932
Λοιπές συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση		-	-	-
	41.751	-	32.819	8.932

15.30. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 27955/2011 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εγκρίθηκε η υπαγωγή της μητρικής εταιρείας στις διατάξεις του Ν.3299/2004 για την ενίσχυση επένδυσης της με το κίνητρο της

επιχορήγησης με σκοπό την επέκταση της μονάδας παραγωγής αλλαντικών, συνολικής ενισχυόμενης δαπάνης 5.150 χιλ. €, με ποσοστό επιχορήγησης 25%.

Κατά τη χρήση 2014 εγκρίθηκε η υπαγωγή επενδυτικού σχεδίου της μητρικής εταιρείας, στην κατηγορία της Γενικής Επιχειρηματικότητας των Γενικών Επενδυτικών Σχεδίων του άρθρου 6 του ν. 3908/2011, με το κίνητρο της επιχορήγησης. Η σχετική απόφαση αφορά στην κατασκευή σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από βιοαέριο, ισχύος 400 KW και εγκατάσταση εξοπλισμού στο εργοστάσιο αλλαντικών για την παραγωγή νέων προϊόντων, στο Ρέθυμνο Κρήτης, συνολικού επιλέξιμου και ενισχυόμενου κόστους ίσου με 5,0 εκ. €. Η συνολική ενίσχυση ανέρχεται σε 1,5 εκ. €, δηλαδή ποσοστό 29,721% του ενισχυόμενου κόστους και χορηγείται με τη μορφή της επιχορήγησης.

Σχετικά με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της εταιρείας και του Ομίλου, υφίστανται την 31/12/2018 εγγυητικές επιστολές 3,05 εκ. € που αφορούν σε εγγύηση καλής πληρωμής προμηθευτών του Ομίλου (2017: 3,9 εκ. €).

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Αναφορικά με τις εταιρείες του Ομίλου, δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις, που παρουσιάζονται παρακάτω, και ως εκ τούτου, οι φορολογικές υποχρεώσεις του όσον αφορά τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές:

Εταιρία Ομίλου	
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Β.Ε.Ε.	2018
ΤΕΤΟ-ΦΑΡΜΑ Α.Ε.Γ.Ε.	2018
ΦΑΡΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Α.Β.Ε.Ε.	2018
Creta Farm (Cyprus) LTD	2018
Creta Farms USA, LLC	2015 - 2018
Creta Foods SA	2018
Creta Farms LTD	2018

Στις ημεδαπές εταιρείες του Ομίλου για τις χρήσεις 2011-2017 έχουν χορηγηθεί φορολογικά πιστοποιητικά με συμπέρασμα «Χωρίς επιφύλαξη» σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ. 1 του Ν. 4174/2013. Με θέμα Έμφασης στις Δαπάνες Ερευνάς και ανάπτυξης του αρ 22Α Ν 4172/2013 για τα φορολογικά έτη 2016-2017

Για τη χρήση 2018 οι ημεδαπές εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στον προαιρετικό φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 του Ν.4174/2013, όπως ισχύει. Ο έλεγχος έχει ξεκινήσει και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπονται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2018. Ο εν λόγω έλεγχος δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντική διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που έχουν ενσωματωθεί στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

15.31. Κίνδυνος χρηματοοικονομικών μέσων

1.1.4.2. Σκοπός και πολιτικές διαχείρισης κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζει στη ελαχιστοποίηση της επίπτωσης των κινδύνων στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας.

1.1.4.3. Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία ή οι ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου νομίσματος.

Το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών συναλλαγών των εταιρειών του Ομίλου γίνεται με το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος (νόμισμα λειτουργίας), το οποίο είναι το Ευρώ.

Το μεγαλύτερο μέρος του συναλλαγματικού κινδύνου του Ομίλου προέρχεται κυρίως από τις μεταβολές της ισοτιμίας ευρώ – δολαρίου. Η μητρική εταιρεία κατέχει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (δάνεια και απαιτήσεις) σε δολάριο Αμερικής, ενώ ο Όμιλος ενσωματώνει στις ενοποιημένες καταστάσεις θυγατρική που λειτουργεί σε ξένο νόμισμα (δολάριο Αμερικής). Τα γεγονότα αυτά επηρεάζουν τα αποτελέσματα περιόδου και τα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ανάλυση ευαισθησίας συναλλαγματικού κινδύνου

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις επιπτώσεις στα κέρδη προ φόρων και τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου και της Εταιρείας από πιθανές μεταβολές στις συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ ευρώ / δολαρίου, θεωρώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές.

Ο πίνακας παρουσιάζει μεταβολές σε ποσοστό -5% και +5% στην ισοτιμία €/€.

2018	Όμιλος		Εταιρεία	
Μεταβολή ισοτιμίας €/€	5%	-5%	5%	-5%
Επίδραση στα ίδια κεφάλαια	(56)	62	-	-
Επίδραση σε προ φόρων αποτελέσματα	-	-	-	-

2017	Όμιλος		Εταιρεία	
Μεταβολή ισοτιμίας €/€	5%	-5%	5%	-5%
Επίδραση στα ίδια κεφάλαια	37	(41)	(922)	1.019
Επίδραση σε προ φόρων αποτελέσματα	(922)	1.019	(922)	1.019

Κίνδυνος επιτοκίου

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Η εταιρεία δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα για την διαχείριση του κινδύνου επιτοκίου. Όπως και στο προηγούμενο έτος τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάζονται σημαντικά από τιμές επιτοκίων.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2018, Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό της, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Σε περίπτωση που τα επιτόκια δανεισμού μεταβάλλονταν σε ποσοστό $\pm 10\%$, θεωρώντας όλες τις λοιπές μεταβλητές σταθερές, η επίδραση στα αποτελέσματα και στα ίδια κεφάλαια για τον Όμιλο και την εταιρεία θα είχε ως εξής:

2018	Όμιλος		Εταιρεία	
Μεταβολή επιτοκίων	10%	-10%	10%	-10%
Επίδραση στα ίδια κεφάλαια	(525)	525	(504)	504
Επίδραση σε προ φόρων αποτελέσματα	(740)	740	(709)	709

2017	Όμιλος		Εταιρεία	
Μεταβολή επιτοκίων	10%	-10%	10%	-10%
Επίδραση στα ίδια κεφάλαια	(531)	531	(511)	511
Επίδραση σε προ φόρων αποτελέσματα	(747)	747	(719)	719

1.1.4.4. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο οικονομική ζημία λόγω αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αποτελούν την κατηγορία χρηματοοικονομικών μέσων που ενδεχομένως να επηρεάσουν αρνητικά την ομαλή ρευστότητα του Ομίλου.

Στα πλαίσια ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος μεριμνά, με βάση την ακολουθούμενη πολιτική, για την κατά το δυνατόν διασπορά των πωλήσεων του σε μεγάλο αριθμό πελατών, ενώ εφαρμόζει με συνέπεια σαφή πιστωτική πολιτική που παρακολουθείται και αξιολογείται σε συνεχή βάση, ώστε οι χορηγούμενες πιστώσεις να μην αποκλίνουν από το ανά πελάτη ορισθέν πιστωτικό όριο. Παράλληλα, μέρος των απαιτήσεων (άνω του 90%) ασφαλιζονται μέσω εταιρείας ασφάλειας πιστώσεων ή factoring.

Για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ωρίμανση των απαιτήσεών τους και τυχόν προβλήματα που κατά το παρελθόν έχουν επιδείξει. Οι απαιτήσεις που θεωρούνται επισφαλείς επανεκτιμώνται σε κάθε περίοδο αναφοράς και σχηματίζεται η σχετική πρόβλεψη απομείωσης. Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Το υπόλοιπο που αφορά τις απαιτήσεις έναντι πελατών, αφορά υπόλοιπο μετά απομειώσεων, χωρίς να ληφθούν υπόψη εξασφαλίσεις ή άλλη πιστωτική αναβάθμιση. Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όσες απαιτήσεις δεν έχουν απομειωθεί είναι

υψηλής πιστωτικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων και των ληξιπρόθεσμων που δεν έχουν απομειωθεί. Όσον αφορά στις εμπορικές απαιτήσεις, η ηλικία αυτών έχει ως εξής:

2018	Όμιλος	Εταιρεία
< 0	12.407	14.347
1 - 30	3.145	3.145
31 - 60	588	588
61 - 90	1.105	1.105
91 - 120	91	91
> 120	1.472	1.472
	18.808	20.748

2017	Όμιλος	Εταιρεία
< 0	6.520	10.071
1 - 30	2.315	1.595
31 - 60	771	771
61 - 90	58	58
91 - 120	44	44
> 120	291	291
	10.000	12.830

1.1.4.5. Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2018 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

2018		Εντός 1 έτους	1 - 5 έτη	> 5 έτη
Όμιλος				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	65.488		70.208	2.497
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	32.779	32.779		
Λοιπές υποχρεώσεις	8	8		
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	44.043	44.043		
Σύνολο	142.317	76.829	70.208	2.497
Εταιρεία				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	63.897		68.093	2.497
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	34.847	34.847		
Λοιπές υποχρεώσεις	4	4		
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	44.043	44.043		
Σύνολο	142.791	78.894	68.093	2.497

2017	Σύνολο	Εντός 1 έτους	1 - 5 έτη	> 5 έτη
Όμιλος				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	69.088	-	72.106	2.538
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	26.227	26.227	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	15	15	-	-
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	37.791	37.791	-	-
Σύνολο	133.121	64.033	72.106	2.538
Εταιρεία				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	63.972	-	66.618	2.538
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	28.239	28.239	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	11	11	-	-
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	37.722	37.722	-	-
Σύνολο	129.943	65.971	66.618	2.538

15.32. Πολιτική διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να εξασφαλίσει την ικανότητά του να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going - concern) και να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Το κεφάλαιο επισκοπείται με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο συντελεστής υπολογίζεται ως το καθαρό χρέος διαιρούμενο με το συνολικό κεφάλαιο. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως ο συνολικός δανεισμός μείον τα χρηματικά διαθέσιμα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως τα ίδια κεφάλαια που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης συν τον καθαρό δανεισμό.

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Συνολικός δανεισμός	109.530	106.879	107.940	101.694
Ταμειακά διαθέσιμα	262	272	219	259
Καθαρός δανεισμός	109.268	106.607	107.720	101.435
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(4.724)	8.708	6.648	42.526
Σύνολο κεφαλαίου	104.544	115.315	114.369	143.960
Συντελεστής μόχλευσης	104,5%	92,4%	94,2%	70,5%

Στόχος του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να επιτύχει μόχλευση σε ικανοποιητικό επίπεδο. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν.

15.33. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

1. Η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο πρότεινε την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ποσού ενός εκατομμυρίου διακοσίων τριάντα οχτώ χιλιάδων εκατό ογδόντα έξι ευρώ (1.238.186 €) και εγκρίθηκε με τη Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 28/08/2018 και ολοκληρώθηκε στις 28/01/2019. Ως την ημερομηνία σύνταξης των Ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων έχουν καταβληθεί ένα εκατομμύριο έντεκα χιλιάδες επτακόσια ευρώ και πενήντα τέσσερα λεπτά (1.011.700,54 €).
2. Στις 02 Απριλίου 2019 ο κος Κωνσταντίνος Δομαζάκης, Αντιπρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Διευθύνων Σύμβουλος και βασικός μέτοχος της ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ ΑΒΕΕ, απέστειλε επιστολή προς τον Ορκωτό Ελεγκτή της Εταιρείας με την οποία ισχυρίστηκε ότι ο ίδιος είχε χρηματοδοτήσει την εταιρία με κεφάλαια ύψος € 11,6 εκ. κατά τα έτη 2005 - 2006. Σε συνέχεια της ανωτέρω επιστολής, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε άμεσα, προς προστασία της εταιρείας και του επενδυτικού κοινού, να διενεργηθεί σχετικός ειδικός έλεγχος από ανεξάρτητο ελεγκτικό οίκο διεθνούς φήμης. Από την έως σήμερα ελεγκτική εργασία του ανεξάρτητου ελεγκτικού οίκου δεν προκύπτουν επαρκή στοιχεία που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.